Receb-i Şerîf Ayınızı ve Mi'râc Gecenizi Tebrîk Eder,
Rahmet Ayı Olan Ramazân-ı Şerîf'e Kavuşmamızı
Yüce Mevlâ'dan Niyâz Ederiz!

Lâlegül

Lâlegül Dergisi Yıl: 8 Sayı: 85 Receb - Şâ'ban 1441 MART 2020 Fiyatı: 15 TL

رجب شعبان رمضان

Özbekistan Ziyâretleri -5-
Silsile-i Aliyye'den Seyyid Emîr Külâl ve Nakşî Tarîkatımızın Müessisi Şâh-ı Nakşibend *(Kuddise Sirruhumâ)* Hazarâtı
Ahmet Mahmut ÜNLÜ s.04

Kur'ân-ı Azîmüşşân'a "Târihsel" Diyenlerin Hangi Dîne Mensup Olduklarını Merak Etmemek Mümkün Değildir!
Resul BÖLÜKBAŞ s.18

Sahabe Hadis Uydurmuş (!) Hâşâ!
Dr. Ahmet GELİŞGEN s.24

Tehtit Altındaki Kişinin veya Sarhoşun Hanımını Boşaması
Hüsamettin VANLIOĞLU s.38

Hindistan Seyâhatinden İbret Levhaları -3-
Dr. İhsan ŞENOCAK s.54

"Şehâdet Bir Çağrıdır Tüm Çağlara ve Nesillere"
Mustafa ÖZŞİMŞEKLER s.44

RECEB-İ ŞERÎF AYININ MÜHİM ZİKİRLERİ s.64

RECEB-İ ŞERÎF AYININ NÂFİLE NAMAZLARI s.65-68

RECEB-İ ŞERÎF AYINDA KILINACAK BİR HÂCET NAMAZI s.65-66

RECEB-İ ŞERÎF'İN ONUNCU GÜNÜ HAYIRLI KAZÂ VE KADER İÇİN OKUNACAK DUÂ s.66-67

Mİ'RÂC GECESİ VE GÜNÜ NAMAZLARI s.68-70

ŞA'BÂN-I ŞERÎF AYININ ZİKİRLERİ VE ORUÇLARI s.71-74

İSTEKLERİN GERÇEKLEŞMESİ İÇİN OKUNACAKLAR s.74-75

HASTALIKLARDAN VE KEDERLERDEN KURTULMAK İÇİN OKUNACAK DUÂ s.75

BÜYÜK BELÂDAN KURTULMAK İÇİN OKUNACAK DUÂ s.75-76

SİHRİN İPTÂLİ İÇİN YAZILACAK DUÂ s.76-77

EDİTÖRDEN

Türkiye olarak depremlerle sarsıldık, doğusuyla batısıyla adeta bir deprem fırtınası yaşadık. Bununla birlikte Van'daki çığ felaketi, Türkiye'nin muhtelif şehirlerinde yaşanan fırtınalar, seller ve ardından uçak kazası gibi art arda gelen üzücü olaylar sebebiyle, devlet ve millet olarak oldukça sıkıntılı günler geçirdik.

Tabi işin sevindiren tarafı ise, özellikle **Elazığ Depremi**'nin ardından Doğusuyla-Batısıyla, Kuzeyiyle-Güneyiyle tüm Türkiye olarak birbirimize kenetlendik ve bir yardım seferberliği başlatıldı. Deprem bölgesine tırlarla yardım malzemesi gönderilmesinden tutun da, adeta yarışırcasına yapılan bağışlara kadar herkes elinden geldiğince yaraları sarmaya çalıştı. Her evde ocakta, eller semaya açılıp gönülden dualar edildi…

Bazı tv. programcıları ve birtakım marazlı tipler, yaşanan felaketlerden sonra bile düşmanca tavır sergileyerek, birlik ve beraberliğimizi bozmaya yönelik twitler atıp şaz yorumlar yapmış olsalar da, tüm Türkiye olarak bu acı olaylar karşısında tek yürek olduk ve millet olarak birbirimize kenetlenip örnek bir dayanışma sergiledik.

Yaşadığımız coğrafyanın fay hatları kırılgan olsa da, millet olarak ortaya koyduğumuz bu dayanışma rûhu, gönül dünyamızdaki fay hatlarının ne kadar sağlam olduğunu bir kez daha ortaya koymuş oldu.

Mânevî Fay Hattı

Fay hatları incelenip olası depremler için **önlemler alınırken, ruh dünya**mızın kırılan fay hatları ve mânevî depremler için de bir takım tedbirler alınmalı ve ahlâkî yıkımın önüne geçilmesi için çalışılmalıdır.

Bir bölgede fay hatları kırılıp deprem olduğunda, nasıl ki orası harabeye dönüyor ve yaşanmaz hale geliyorsa, mânevî fay hatları da kırılıp ahlâkî depremlere maruz kalınırsa, toplum mânen harap olur, orada barış ve huzur içinde yaşamak imkânsız hale gelir.

O halde, maddi depremlerde millet olarak kenetlenip birbirimize destek olduğumuz gibi, mânevî sarsıntılar sebebiyle meydana gelecek mânevî yıkımlarda da, millet olarak birbirimize destek olmalı ve ahlâkî çöküntüden kurtulmanın yollarını aramalıyız.

Mânevî Paratoner; Tevbe

Kuran-ı Kerim'e baktığımızda, kişilerin veya toplumların başlarına gelen sıkıntı ve musibetlerin, kendi hata ve günahlarından kaynaklandığını görürüz. Nitekim Allah-u Teala bir âyet-i kerimede şöyle buyurmuştur:

"Başınıza gelen herhangi bir musibet, kendi ellerinizle işledikleriniz (günahlar) **sebebiyledir.** (Bununla beraber Allah-ü Teala) **pek çoğunu da affeder."** *(Şûrâ:30)*

Bu sıkıntılardan kurtulmanın reçetesi ise; **"tevbe"** ve **"istiğfar"**dır.

Zira Allah-u Teala: **"**(Habibim) **Sen onların içinde olduğun halde, Allah onlara azab edecek değildir. Ve onlar istiğfar ederlerken de Allah onlara azab edecek değildir.** *(Enfal:33)* buyurmuştur.

Bu âyetin tefsirinde İbni Abbas *(Radıyallahü anhüma)* şöyle demiştir:

"Bu ümmet hakkında iki eman vardı. Birisi <u>Resûlüllah</u> *(Sallallahü Aleyhi ve Sellem)***, diğeri ise istiğfar. Resûlüllah** *(Sallallahü Aleyhi ve Sellem)* **gitti, istiğfar kaldı."**

Tevbe ve istiğfar; bizi bela ve musibetlerden koruyacak olan mânevî bir kalkan ve emandır. Günahlar belayı çeker ama tövbe ve istiğfar o belayı defeder.

Nitekim Peygamber Efendimiz şöyle buyurmuştur: **"Kul Allah'a istiğfarda bulunduğu sürece, Allah'ın azabından emindir"**

Kıymetli Lâlegül Dergisi Okurları!

Malumunuz olduğu üzere, 21 Mart Cumartesi'yi 22 Mart Pazar'a bağlayan gece **Mîrac Gecesi**'ni idrak edeceğiz. Allah-ü Teala o geceye ulaşıp ihyâ etmeye cümlemizi muvaffak eylesin. Bizlere de rûhânî mîraclar nasip ederek, kıldığımız namazları mîrac eylesin.

Şimdiden hepinizin Mîrac Geceniz mübarek olsun. Rabbim bu mübarek geceyi, başta mîraca şahitlik eden **Mescid-i Aksa** olmak üzere, tüm İslam Âlemi'nin kurtuluşuna vesile eylesin.

Fi emânillah!

Mustafa Özşimşekler

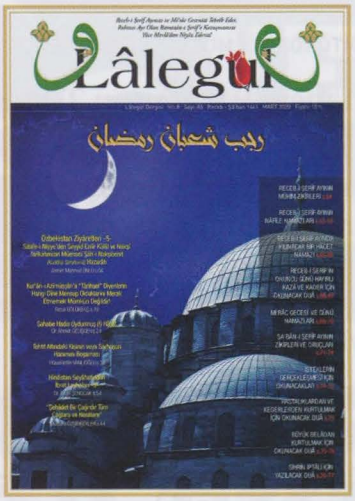

LÂLEGÜL DERGİSİ ADINA İMTİYAZ SAHİBİ
TUANA YAYINCILIK A. Ş.

GENEL YAYIN YÖNETMENİ
Mustafa ÖZŞİMŞEKLER

GENEL MÜDÜR
Gürsel YILDIZ

REKLAM İLETİŞİM
reklam@lalegulyayinlari.com

YAYIN TÜRÜ
Aylık İlim-Kültür ve Fikir Dergisi

BASIM YERİ
Matsis Matbaa Hizmetleri - Tevfikbey Mah.
Dr. Ali Demir Cad. No:51 Sefaköy / İSTANBUL
Tel: 0212 624 21 11 www.matbaasistemleri.com

YURTİÇİ ABONELİK BEDELİ (12 AYLIK)
180 TL

YURTDIŞI ABONELİK BEDELİ (12 AYLIK)
200 Euro

ABONELİK ÖDEMESİ İÇİN BANKA HESAP BİLGİLERİ
TUANA YAYINCILIK A. Ş.

VAKIF KATILIM TL HESABI
İBAN: TR77 0021 0000 0000 8388 9000 01

VAKIF KATILIM EURO HESABI
İBAN: TR66 0021 0000 0000 8388 9001 02

VAKIF KATILIM DOLAR HESABI
İBAN: TR93 0021 0000 0000 8388 9001 01

POSTA ÇEKİ HESAP NUMARASI
TUANA YAYINCILIK A. Ş.
14851995

ABONE DAĞITIM
TUANA YAYINCILIK A. Ş.
0212 435 10 58

ABONE İŞLEMLERİ
0212 435 10 58

BİLGİ
www.laleguldergisi.com

ADRES
Tuana Basın Yayın - Çınar Mah. Osman Gazi Cad.
No: 50/A Bağcılar / İSTANBUL

Dergimizde yayınlanan yazıların, reklamların sorumluluğu yazarına ve reklam sahibine aittir.

İÇİNDEKİLER

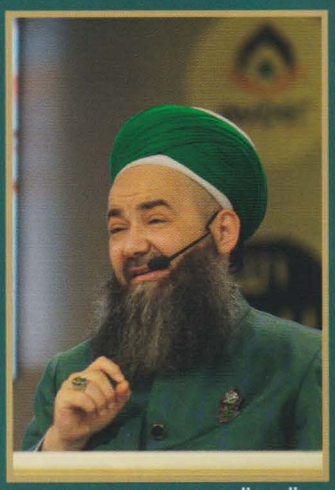

ÖZBEKİSTAN ZİYÂRETLERİ -5-
SİLSİLE-İ ALİYYE'DEN SEYYİD EMÎR KÜLÂL VE NAKŞÎ TARÎKATIMIZIN MÜESSİSİ ŞÂH-I NAKŞİBEND *(KUDDİSE SİRRUHUMÂ)* HAZARÂTI
■ AHMET MAHMUT ÜNLÜ ▶4

30 YESEVİ YOLU
42 SÜNNET - HADÎS-İ ŞERİFLER
62 HİKEMİYYAT

• DUALAR, ZİKİRLER ve FAZÎLETLİ AMELLER •

64 RECEB-İ ŞERÎF AYININ MÜHİM ZİKİRLERİ
64 Receb-i Şerîf Ayının Duâsı
64 Receb-i Şerîf Ayının Her On Gününün Zikirleri
65 RECEB-İ ŞERÎF AYININ NÂFİLE NAMAZLARI
66 Receb-i Şerîf'in Onuncu Günü Hayırlı Kazâ ve Kader İçin Okunacak Duâ
68 MİʻRÂC GECESİ VE GÜNÜNÜN FAZÎLETİ
68 Receb-i Şerîf'in Yirmi Yedinci (Miʻrâc) Gecesi Namazları
70 Receb-i Şerîfin Yirmi Yedinci Gün Orucu
70 Receb-i Şerîf'in Yirmi Yedinci Gününün Sadakası
70 Receb-i Şerîfin Cumâ Gecesinde Yapılacak Bir İstiğfâr
71 ŞAʻBÂN-I ŞERÎF AYININ FAZÎLETLİ AMELLERİ
71 ŞAʻBÂN-I ŞERÎF AYININ ZİKİRLERİ
71 ŞAʻBÂN-I ŞERÎF AYININ NAMAZLARI
72 RASÛLÜLLÂH ﷺ İN ŞAʻBÂN-I ŞERÎF ORUCUNA VERDİĞİ ÖNEM
73 ŞAʻBÂN-I ŞERÎF AYININ ORUÇLARI
74 İSTEKLERİN GERÇEKLEŞMESİ İÇİN OKUNACAKLAR
75 HASTALIKLARDAN VE KEDERLERDEN KURTULMAK İÇİN OKUNACAK DUÂ
75 BÜYÜK BELÂDAN KURTULMAK İÇİN OKUNACAK DUÂ
76 SİHRİN İPTÂLİ İÇİN YAZILACAK DUÂ

KUR'ÂN-I AZÎMÜŞŞÂN'I "BÖLGESEL", MUHTEVÂSINDAKİ BİRÇOK HÜKÜMLERİ "TÂRİHSEL" VE KISSALARINI "GERÇEK OLMAYAN SEMBOLİK İFÂDELER" OLARAK YORUMLAYANLARIN HANGİ DÎNE MENSUP OLDUKLARINI MERAK ETMEMEK MÜMKÜN DEĞİLDİR!

■ RESUL BÖLÜKBAŞ

▶18

EFENDİ HAZRETLERİ'NİN KIYMETLİ KELÂMLARINDAN

▶22

SAHABE HADİS UYDURMUŞ (!) HÂŞÂ!

■ Dr. AHMET GELİŞGEN

▶24

MÜSLÜMANIN ZİHNÎ DÜNYASINDA ALLAH RESULÜ ﷺ VE SÜNNET-İ SENİYYE -3-

■ ÖMER FARUK KORKMAZ

▶32

TEHTİT ALTINDAKİ KİŞİNİN VEYA SARHOŞUN HANIMINI BOŞAMASI

■ HÜSAMETTİN VANLIOĞLU

▶38

"ŞEHÂDET BİR ÇAĞRIDIR TÜM ÇAĞLARA VE NESİLLERE"

■ MUSTAFA ÖZŞİMŞEKLER

▶44

HAZRETİ MÂRİYE

(Radıyallâhü Anhâ)

- 1. Bölüm -

■ MUSTAFA ÖZŞİMŞEKLER

▶50

HİNDİSTAN SEYÂHATİNDEN İBRET LEVHALARI -3-

■ Dr. İHSAN ŞENOCAK

▶54

FREKANS

Uydu adı	Türksat 4A
Lokasyon	Doğu
Frekans	12423
Polarizasyon	Yatay (H)
Sembol Oranı	30000
FEC	3/4

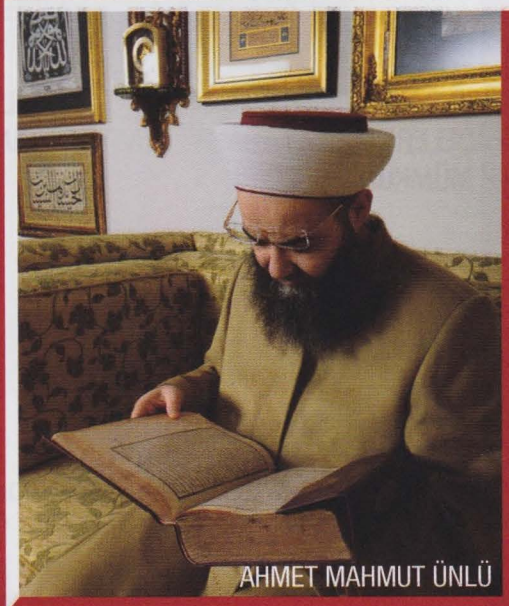
AHMET MAHMUT ÜNLÜ

ÖZBEKİSTAN ZİYÂRETLERİ -5-

Bütün hamd-ü senâlar ve şükr-ü evfâlar:

﴿أَلَآ إِنَّ أَوْلِيَآءَ ٱللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾

"Âgâh olun! Şüphesiz Allâh'ın velîleri ki (insanlar korkuya kapıldığı zaman) **onlar üzerine** (istenmedik) **hiçbir** (şeyle karşılaşma) **korku**(su) **yoktur ve** (insanlar umduklarını bulamadıkları için üzüldüklerinde) **ancak onlar mahzun olmayacaklardır."** *(Yûnus Sûresi:62)* buyuran **Allâh-u Te'âlâ**'ya mahsustur.

Nâmütenâhî (sonsuz) salât-ü selâmlar:

«هُمُ الَّذِينَ إِذَا رُؤُوا ذُكِرَ اللهُ.»

"Evliyâullâh (Allâh dostları) **o kimselerdir ki, görüldükleri zaman Allâh hatırlanır."** *(en-Nesâî, es-Sünen, et-Tefsîr:180, rakam:11235, 6/362; et-Taberî, Câmi'u'l-beyân, rakam:17723-17726, 6/575; el-Hakîmü't-Tirmizî, Nevâdiru'l-usûl, sh:140; el-Heysemî, Mecma'u'z-zevâid, 10/78)* buyuran **Rasûlüllâh** *(Sallellâhu Aleyhi ve Sellem)*in, onun güzîde âl-i ashâbının ve kıyâmete kadar onların yolunda sülûk eden ve insanları da bu yola dâvet eden meşâyih-ı izâm hazarâtının üzerine olsun. Âmîn!

Bizlere bir kere daha uzak mesâfeleri sağ-sâlim olarak kat ettirip Özbekistan topraklarına giderek silsile-i aliyyemizin yüce ricâlini ve sâir meşâyihı ziyâret etmeyi nasîb eden **Rabbimiz**'e hamd ettikten sonra **Yüce Mevlâmız**'dan niyâzımız bütün sevenlerimizi, okurlarımızı ve bizleri bu mübârek zatların şefâatlerine nâil kılmasıdır. Âmîn!

Geçtiğimiz iki ayda sizlere, Özbekistan'da kabr-i şerîflerini ziyâretle şerefyâb olduğumuz sahâbe-i kirâm hazarâtından **Kusem ibni Abbâs** *(Radıyallâhu Anhümâ)*, ***"el-Câmi'u's-sahîh"*** müellifi **İmâm-ı Buhârî** *(Rahimehullâh)*, îtikatta imâmımız olan **İmâm-ı Mâtürîdî Hazretleri**, Şâfi'î fakîhi **Kaffâl Şâşî Hazretleri, Ebu'l-Leys es-Semerkandî Hazretleri**, muhaddis **Deylemî Hazretleri**, Silsile-i Aliyye'den **Abdülhâlık el-Ğucdüvânî** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**, büyük fakîh **Merğînânî Hazretleri**, Silsile-i Aliyye'den **Ârif-i Rîvgerî** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri, Ahmet Yesevî Hazretleri**'nin halîfesi **Zengi Atâ Hazretleri, Necmüddîn-i Kübrâ Hazretleri**'nin halîfelerinden **Seyyid Seyfüddîn Bâharzî Hazretleri,** Silsile-i Aliyye'den **Mahmûd İncirfağnevî** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**, yine Silsile-i Aliyye'den **Hâce Alî Râmitenî** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**,

kezâ Silsile-i Aliyye'den **Muhammed Baba Semmâsî** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri** ve **Hâce Ubeydullâh Ahrâr** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'nin dedelerinden olan **Şeyh Hâvend Tâhûr Hazretleri**'nin terceme-i hâllerinden bir miktar yazmıştım.

Bu ay da ziyâret ettiğimiz diğer bâzı zevât-ı kirâmın terceme-i ahvâlinden sizlere bir nebze olsun bâzı mâlûmâtı arz etmek istiyorum.

16) SİLSİLE-İ ALİYYE PÎRÂNIMIZDAN SEYYİD EMÎR KÜLÂL *(KUDDİSE SİRRUHÛ)* HAZRETLERİ

Seyyid Emîr Külâl *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri** 683 (1284) yılında Buhârâ'nın Sûhâr köyünde doğdu. Bütün hayâtını orada ve Buhârâ'nın diğer bâzı köylerinde geçirdi. Dolayısıyla onun Hâcegân'ın "Sefer der-vatan" usûlüne sâdık kaldığı söylenebilir.

Âilesi ve Mânevî Terbiyesi

Seyyid Emîr Külâl *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'nin annesi şöyle anlatmıştır: "**Emîr Külâl**'e hâmile iken, şüpheli bir lokma yesem, karın ağrısına tutulurdum. O lokmayı mîdemden geri çıkarmadıkça, karın ağrısından kurtulamazdım. Bu hâl üç defa başıma gelince, çok temiz ve hayırlı bir çocuğa hâmile olduğumu anladım. Bunun üzerine yediğim lokmaların helâlden olmasına çok dikkat edip, ihtiyatlı davrandım."

Emîr Külâl *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'nin babasının adı **Emîr Hamza** olup kendisinin asıl adı bilinmemektedir. **"Emîr"** lakabı (Hazreti Huseyn soyundan olduğu için) **Rasûlüllâh** *(Sallellâhu Aleyhi ve Sellem)* **Efendimiz**'in neslinden olduğuna, Buhârâ'nın Farsça (veyâ Tacikçe) lehçesinde "Çömlekçi" mânasına gelen **"Külâl"** kelimesi ise mesleğine işâret eder.

Onun mânevî yetiştiricileri arasında, o dönemde Hâcegân'la içiçe bulunan Yesevî tarîkatı meşâyihından **Seyyid Atâ**'yı da zikretmek gerekir.

Emîr Külâl *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'nin babası **Seyyid Hamza,** Medîne'den gelip, Buhârâ'nın Efşene köyüne yerleşmiş sâlih bir zât idi. Bir defâsında zamânın en meşhûr evliyâsı **Seyyid Atâ,** yanında zamânın meşhûr zatlarıyla büyük bir cemâat hâlinde **Emîr Külâl** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'nin babası **Seyyid Hamza**'nın bulunduğu köyden geçiyordu.

Emîr Külâl (Kuddise Sirruhû) Hazretleri'nin mânevî huzûrunda

Bu yolculuğu sırasında onu ziyâret ederek tanışıp dost oldular. Bundan sonra **Seyyid Atâ**'nın her ne zaman oraya yolu düşse, önce doğruca **Seyyid Hamza**'nın evine gider, başkalarıyla daha sonra görüşürdü.

Yine bir defâsında Efşene köyüne uğramış ve **Seyyid Hamza**'nın yanına gelmişti. Bu gelişinde ona bir müjde verip: "Ey kardeşim! **Allâh-u Te'âlâ** sana öyle bir evlât verecek ki, şânı pek yüce olacak. Cihan baştan başa onun hizmetine girecektir. Bu çocuğun doğduğu zaman ismini **Emîr Külâl** koy." dedi.

Aradan yıllar geçip **Seyyid Hamza**'nın bir oğlu olduğunda **Seyyid Atâ**'nın işâreti üzerine ismini **Emîr Külâl** koydu. **Seyyid Atâ** yine Efşene köyüne geldiğinde bu sırada **Seyyid Emîr Külâl** dört-beş yaşlarına girmişti.

Seyyid Atâ Efşene köyüne geldiği sırada, çocuklardan bir kısmı sokakta oynuyor, **Emîr Külâl** de oyuna karışmadan kenarda duruyordu. **Seyyid Atâ**'yı görünce koşup yanına geldi. O da elinden tutup berâberce eve gittiler. Evlerine varınca **Seyyid Atâ** onu yanına oturtup kendi sarığını ikiye bölerek bir kısmını kendi başına, bir kısmını da **Seyyid Emîr Külâl**'in başına sardı.

Ona teveccüh ve himmette bulunup çok duâ etti. Duâsı ve himmeti bereketiyle de onu tasavvuf hâllerinden ve mertebelerinden çok nîmetlere kavuşturdu. Sonra da: "**Emîr Külâl**'in öyle derecelere kavuşacağını müşâhede ediyorum ki, onun derecesi, benim derecemden üstün olacak." buyurdu.

Böylece **Emîr Külâl** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri** henüz küçük yaşında iken büyük bir evliyânın teveccühüne ve duâsına kavuşmakla şereflendi ve bu saâdetle büyüdü.

Emîr Külâl *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri** gençliğinde Buhâralıların güreşi bidat saymalarına, özellikle kendisi gibi bir seyyide yakıştıramamalarına rağmen güreşmeyi çok seviyordu.

Şeyhi ile Karşılaşması

Rivâyete göre; bir gün Râmîten köyünde güreşirken Hâcegân silsilesi büyüklerinden **Muhammed Baba Semmâsî** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'nin yolu oraya düşmüş ve güreşçileri uzun uzun seyrederken maiyetindekilerden birinin bu duruma hayret ettiğini sezince: "Bu güreş alanında sohbeti bir hayli insanı kemâle erdirecek biri var, ben onu seyrediyor ve onu avlamak istiyorum." demiş. Bir müddet gözlerini **Emîr Külâl** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'ne dikmiş, sonra da yoluna devâm etmiştir.

Bunun üzerine **Emîr Külâl** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri** derhal güreşi bırakıp şeyh efendiyi evine kadar tâkip etmiş ve **Muhammed Baba Semmâsî** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri** onu mânevî evlât olarak kabûl etmiş, kendisine tarîkat âdâbını öğretmiştir.

Bu olaydan sonra **Emîr Külâl** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri** yirmi yıl kadar **Muhammed Baba Semmâsî** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'nin halkasına devâm etti. Şeyhinin yanına gitmek için her pazartesi ve perşembe günü Sûhâr köyü ile Semmâs köyü arasındaki beş fersah (yaklaşık 30 km. kadar olan) mesâfeyi zikrederek katederdi.

Kemâl mertebesine ulaştıktan sonra **Emîr Külâl** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri, Muhammed Baba Semmâsî** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'nin daha bebekken mânevî evlat olarak kabûl ettiği **Bahâuddîn Nakşibend** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'nin tasavvufî terbiyesiyle görevlendirildi.

Mevcut kaynaklardan bu terbiyenin merhalelerini tâkip etmek pek mümkün değildir. Ancak **Fahreddîn Alî Hazretleri**'nin kaydettiğine göre bu vazîfeyle görevlendirildikten bir süre sonra **Emîr Külâl** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**, Sûhâr'de yapılan bir câmiye tuğla taşımakta olan **Bahâuddîn Nakşibend** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'ni çağırıp "Rûhâniyetinin kuşu beşeriyet yumurtasından çıktı." diyerek ona sülûkünü tamamladığını bildirmiştir. *(İbnü Muhammed Şerîf el-'Abbâsî, Reşehât Tercümesi, sh:80)*

Bahâuddîn Nakşibend *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri, Emîr Külâl** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'nin halkasından ayrıldıktan sonra başka şeyhlerden de faydalanmış olmakla birlikte **Emîr Külâl** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri** onun ilk ve en önemli mürşididir.

Nitekim **Abdurrahmân Câmî Hazretleri, Bahâuddîn Nakşibend** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'nin "Nisbet-i sohbet te'allüm-i âdâb-ı sülûk (tasavvuf ve sohbet edeplerini öğrenme edepleri) ve telkîn-i zikri (zikri öğrenmesi)"nin **Muhammed Baba Semmâsî** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'nden olduğunu vurgular.

Halîfeleri

Hâcegân'ın mânevî atası olan **Yûsuf el-Hemedânî** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'nin başlattığı geleneğe uyan **Emîr Külâl** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri** dört halîfe tâyin etti. Bunlar Muhammed **Bahâuddîn Nakşibend, Mevlânâ Ârif Dikgerânî, Şeyh Yâdigâr Künsürûnî** ve **Şeyh Cemâleddîn Dihestânî** *(Kuddise Sirruhum)* hazarâtıdır.

Ayrıca **Bahâuddîn Nakşibend** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri, Emîr Külâl** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'nin en büyük oğlu **Emîr Burhânüddîn**'in mânevî terbiyesiyle görevlendirilmekle bir nevi öncülük kazanmıştır.

Emîr Külâl (Kuddise Sirruhû) Hazretleri'nin kabri başında

Emîr Külâl *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'nin **Emir Hamza, Emîr Şâh** ve **Emîr Ömer** adlarında üç oğlu daha vardı.

Emîr Külâl *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'nin **Timur**'un mürşidi olduğu veyâ ona müsbet baktığı yolundaki rivâyetler sağlam bir kaynaktan gelmeyip sâdece **Timur**'a atfedilen sıhhati şüpheli hâtıralara dayanmaktadır. *(Tüzûkât-i Timûrî, sh:32)*

Torununun oğlu **Mevlânâ Şehâbeddîn, Emîr Külâl** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'nin **Timur** için duâ etmekten çekindiğini ve onu Semerkant'ta ziyâret etmeyi reddettiğini söyler. *(Mevlânâ Şehâbeddîn, Menâkıb-ı Emîr Külâl-i Sûhârî, Tavşanlı Zeytinoğlu Ktp., rakam:169; vr:29b-31a)*

Emîr Külâl *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri** 8 Cemâziyelevvel 772 (28 Kasım 1370) târihinde doğduğu köyde vefât etti ve orada defnedildi. Türbesi kısa zamanda ziyaretgâh hâline geldi. Orada türbedarlık yapan soyu; kurulan vakıflardan sağlanan gelirler, yapılan bağışlar ve hediyelerle geçindiler. Zamanla köyün asıl adı unutularak Mîr Külâl diye tanınmaya başlandı.

Bâzı Menkıbeleri

• **Emîr Külâl** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri** insanların İslâm ahlâkı ile ahlâklanmasını, kalbin ve rûhun kötü huylardan kurtulmasını, **Allâh** rızâsı için güzel iş ve ibâdet yapmayı sağlayan ve bu iş için lâzım olan bilgileri öğreten tasavvuf ilminde çok talebe yetiştirdi.

Nakledildiğine göre; bir defâsında Mekke-i Mükerreme'den ve Medîne-i Münevvere'den tasavvuf ehli olan kimseler bir cemâat hâlinde Buhârâ'ya geldiler, Buhârâ'da Sûhâr köyüne gitmek istediklerini söyleyerek bu köyü sordular.

Bunun üzerine kendilerine; "Siz nereden geliyorsunuz ve bu köyü niçin soruyorsunuz?" dediler. Onlar da Mekke ve Medîne'den geldiklerini, Sûhâr köyünü sormalarından maksadlarının, orada ikâmet etmekte olan **Emîr Külâl Hazretleri**'ni ziyâret etmek ve onunla görüşmek olduğunu söylediler.

Emîr Külâl (Kuddise Sirruhû) Hazretleri'nin sandukası

Buhârâ'da görüştükleri kimseler onlara: "Maalesef **Emîr Külâl** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri** vefât etti." dediler. Gelenler: "Mâdem mübârek yüzünü görmek nasîb olmadı, bâri oğullarıyla görüşelim." dediler ve bu maksatla Sûhâr köyüne gittiler.

Emîr Külâl *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'nin oğulları onlarla görüşüp sohbet ettiler. Onlara: "Babamız Mekke ve Medîne'ye hiç gitmemişti. Siz onu nereden tanıyorsunuz?!" dediler. Gelenler: "Biz de buralara hiç gelmedik fakat biz **Emîr Külâl** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'ni Ka'be'de gördük. İki-üç seneden beri hac mevsiminde bizimle berâber Ka'be'yi tavâf ederdi. Mekke ve Medîne'de pek çok kimse ona bîat edip talebe olmuştu. Fakat bu sene Ka'be'ye gelmedi. Merâk edip ona olan muhabbetimiz ve hasretimiz sebebiyle görmeye gelmiştik fakat görüşmek nasîb olmadı." dediler.

Böylece **Emîr Külâl** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'nin kerâmetle her sene hac mevsiminde, bulunduğu beldenin halkı farkına varmadan Ka'be'ye gittiği anlaşıldı. Gelen ziyâretçiler daha sonra **Emîr Külâl** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'nin kabrini ziyâret edip duâ ettiler. Sonra da oğullarından müsâade alarak Sûhâr köyünden ayrıldılar.

• Bir defâsında Buhârâ'da bulunan âlimler hep birlikte **Emîr Külâl** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'ni ziyârete gitmeye karar verdiler. Kendi kendilerine: "Eğer **Emîr Külâl** gerçekten evliyâ ise her birimize birer kızarmış kaz, hizmetçilerimize de ördek ikrâm eder." dediler. Aralarında bulunan **Hâvend Şâh** ayrıca: "Kazı önüme koyduğu zaman onu parçalayarak yemem için bana bir de bıçak vermesini beklerim." der.

Bu düşüncelerle ziyâret için yola çıktılar. Bu sırada **Emîr Külâl** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'nin oğlu **Seyyid Hamza** babasına çok miktarda kaz ve ördek getirdi. Babası ona duâ edip: "Ey oğlum! Buhârâ'da bulunan meşhûr kimseler, bize gelmek üzeredirler. Hatırlarından geçen ve düşündükleri şeyler var. Sen şimdi kazları ve ördekleri hemen pişir ve onları bekle." dedi.

Nihâyet misâfirler **Emîr Külâl** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'nin evine gelip oturdular. Bir müddet sonra **Seyyid Hamza** sofrayı kurup gelenlerin akıllarından geçirdikleri gibi önlerine pişmiş kaz ve ördekleri koydu. "Bana bir de bıçak verilmesini isterim." diye düşünen **Hâvend Şâh**'a da bir bıçak verdiler ve yemeğe başladılar. **Hâvend Şâh** verilen bıçak ile kazı parçalayıp yiyordu. Bir ara verilen bıçağı kullanırken elini kesti ki akan kanı durmadı. Bu arada hemen **Emîr Külâl** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri** içeriye girip elini kesen zâta: "Sakın bir daha dervişleri imtihan etmeye kalkışma." dedi. Sonra diğerlerine dönüp: "Siz bu kazları benim hazırladığımı zannetmeyin. Bunları size oğlum **Emîr Hamza** getirip hazırladı. Siz onun mertebesine bakın. Bu yolun büyüklerinin âdeti şöyledir ki, her ne iyilik hâsıl olmuşsa, onu kendinden bilmezler." buyurdu.

Bunun üzerine gelen kişiler: "Biz böyle düşünerek gelmekle çok hatâ ettik." dediler, yaptıklarına pişman oldular ve **Emîr Külâl** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'nin büyüklüğünü görerek hayran olup onu sevdiler.

(Hamid Algar, Tdv İslam Ansiklopedisi, 11/137-138; Ebu'l-Hasen Muhammed Bâkır ibni Muhammed Alî, Makāmât-ı Şâh-ı Nakşibend, Buhârâ 1327, sh:8-9; Tüzûkāt-i Timûrî (nşr. M. Davy), Oxford 1783, sh:32; Abdurrahmân Câmî, Nefehât, sh:387-388; Lâmiî Çelebî, Nefehât Tercemesi, sh:415-416; İbnü Muhammed Şerîf el-'Abbâsî, Reşehât Tercemesi, sh:51-53; sh:64-66, 80; 'Abdülmecîd el-Ḥânî, el-Kevâkibü'd-dürriyye 'ale'l-hadâiki'l-verdiyye fî ecillâi's-sâdeti'n-Nakşibendiyye, sh:385-386; Muhammed b. Hüseyin el-Kazvînî, Silsilenâme-i Hâcegân-ı Nakşibendiyye, Süleymaniye Ktp., Lâleli, nr. 1381, vr:11a-12a; Mevlânâ Şehâbeddîn, Menâkıb-ı Emîr Külâl-ı Sûhârî, Tavşanlı Zeytinoğlu Ktp., rakam:169; Gulâm Server-i Lâhûrî, Hazînetü'l-evliyâ, Leknev 1873, 1/546-548)

17) ŞÂH-I NAKŞİBEND *(KUDDİSE SİRRUHÛ)* HAZRETLERİ'NİN VÂLİDESİ BÎBÎ ÂRİFE HÂTUN

Şâh-ı Nakşibend *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'nin kıymetli annesi **Bîbî Ârife Hâtun**'dur ve kabr-i şerîfi de bâzı âile efrâdıyla berâber oğlunun türbesi içerisindedir.

Şâh-ı Nakşibend *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**: "Beni ziyâret etmeden önce annemin kabrini ziyâret edin." buyurduğu için evvelâ kıymetli annesinin kabrini ziyâret ettik.

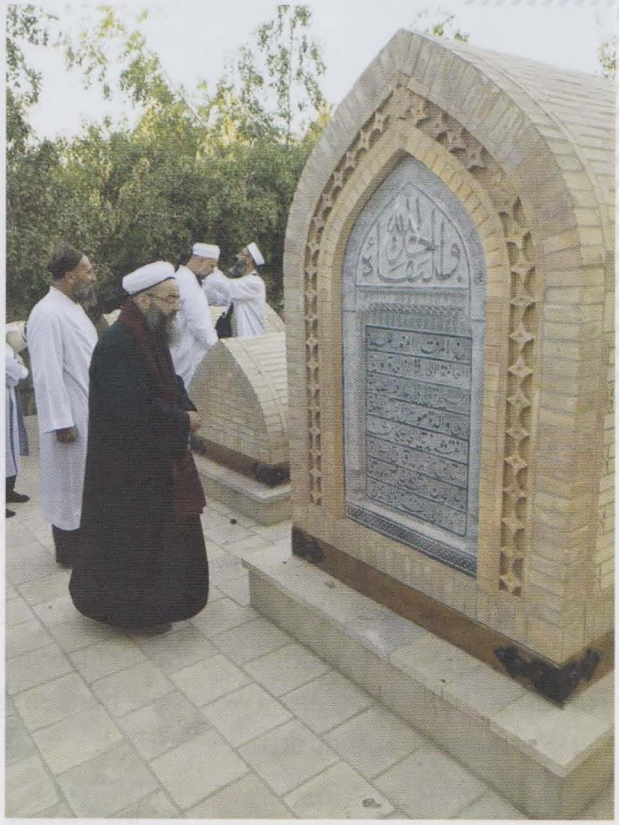

Şâh-ı Nakşibend (Kuddise Sirruhû) Hazretleri'nin vâlidesi Bîbî Ârife Fâtıma annemiz, nenesi, teyzeleri Bîbî Şeşenbe ve Kâmile annelerimiz, halaları Müsellem ve Râbia annelerimiz ile küçük yaşta vefât eden mahdûmunu ziyâret

18) SİLSİLE-İ ALİYYE PÎRÂNIMIZDAN VE NAKŞÎ TARÎKATIMIZIN MÜESSİSİ ŞÂH-I NAKŞİBEND *(KUDDİSE SİRRUHÛ)* HAZRETLERİ

Şâh-ı Nakşibend *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri** 718'de (1318) Buhârâ yakınlarında daha sonra Kasr-ı Ârifân adını alacak olan Kasr-ı Hindûvân köyünde doğdu.

Şemâil-i Şerîfesi

Muhammed Bahâuddîn Şâh-ı Nakşibend *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri** orta boylu, mübârek yüzü değirmi (yuvarlak) olup, yanakları kırmızıya yakındı. İki kaşı arası açık, gözleri sarı ile elâ renk karışımı olan kestâne rengindeydi. Sakalının beyazı siyahından çok idi. Ne hızlı ne de yavaş yürürdü.

Konuşmaları **Rasûlüllâh** *(Sallellâhu Aleyhi ve Sellem)*in konuşması gibi tâne tâneydi. Konuştuğu kimseye yönünü dönmüş olarak konuşurdu. Kahkaha ile gülmez, tebessüm ederdi.

Şâh-ı Nakşibend (Kuddise Sirruhû) Hazretleri'nin kabr-i şerîfinin başında

Kimseyi küçük ve hakîr görmez, dâimâ güler yüzle karşılardı. Ancak celallendiği zaman kaşlarını çatardı. O vakit heybetinden karşısında durulmaz olurdu. Şemâili birçok bakımdan **Rasûlüllâh** *(Sallellâhu Aleyhi ve Sellem)*e benzediği gibi sözleri, işleri ve bütün hareketleri de sünnet-i seniyyeye muvâfıktı.

Mânevî Terakkîsi

Bahâuddîn Nakşibend *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri** üç günlük bebek iken o sırada doğduğu köyde bulunan dedesinin mürşidi **Muhammed Baba Semmâsî** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri** tarafından mânevî evlat olarak kabûl edildi.

Muhammed Baba Semmâsî *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri** berâberinde bulunan müridi **Emîr Külâl** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'ni **Bahâuddîn Nakşibend** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'nin tasavvuf terbiyesi için görevlendirdi. **Bahâuddîn Nakşibend** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri** uzun yıllar **Emîr Külâl** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'nin yanında kaldı. Henüz kemâle ulaşmadığı hâlde hâlinden memnun görünmesi üzerine mürşidi onu tekkeye abdest suyu taşımakla görevlendirdi.

Tarîkat âdâb ve erkânını öğrendiği bu dönemde gördüğü bir rüya üzerine, kendisinin doğumundan yaklaşık bir asır önce (617/1220) vefât etmiş olan **Abdülhâlik el-Ğucdüvânî** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'nin rûhâniyetine intisâb etti ve **Üveysî** lakabını aldı.

Onun ayrıca uzun yıllar **Hakîm et-Tirmizî Hazretleri**'nin (ö. 320/932) rûhâniyetinden faydalanması da Üveysîliği ile ilgilidir.

Bir gün Buhâra'da mezarları dolaşırken yakın zamanda vefât eden **Muhammed Baba Semmâsî** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'nden **Abdülhâlik el-Ğucdüvânî** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'ne kadar ulaşan meşâyih hazarâtını mânâ âleminde müşâhede etti.

Bu sırada **Abdülhâlik el-Ğucdüvânî** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri** kendisine dînin emir ve yasaklarına uymasını, ruhsatlara ilgi göstermemesini, azîmetlere sâdık kalmasını, **Rasûlüllâh** *(Sallellâhu Aleyhi ve Sellem)* **Efendimiz** ve ashâbının yolundan gitmesini tavsiye etti.

Bu olay **Bahâuddîn Nakşibend** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'nin rûhî hayâtında büyük bir değişiklik yaparak cehrî zikirden hafî zikre yönelmesine yol açtı.

Bahâuddîn Nakşibend *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'nin bu olaydan sonra ara sıra cehrî (sesli) zikir yapan şeyhi **Emîr Külâl** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'nin mürîd halkasından ayrılarak kendisini yalnız hafî zikre vermeye başlaması dervişler arasında tartışmalara ve memnûniyetsizliklere sebep oldu.

Fakat şeyhi **Emîr Külâl** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'ne gösterdiği saygıda bir değişiklik olmadı ve onun gittikçe artan iltifâtını kazandı.

Emîr Külâl *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri** de mürîdlerine **Bahâuddîn Nakşibend** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'ne karşı olan bu tutumlarının yanlış olduğunu söyleyerek onu savundu.

Emîr Külâl *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri** doğduğu Sûhâr köyünde yapılan bir câmiye tuğla taşımakta olan **Bahâuddîn Nakşibend** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'ni çağırarak sülûkünü tamamladığını, artık Türk ve Tacik bütün şeyhlerden faydalanabileceğini söyledi.

Bundan sonra **Bahâuddîn Nakşibend** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri** şeyhinin bir diğer mürîdi **Mevlânâ Ârif Dikgerânî Hazretleri**'nin sohbetlerine on sene katıldı. Daha sonra **Yûsuf el-Hemedânî** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'nin neslinden Yeseviyye tarîkatı mensûbu iki Türk şeyh ile ilgi kurdu. Bunlardan **Kusem Şeyh** ile ilişkisi kısa sürdü, **Halîl Atâ**'nın yanında ise on iki yıl kaldı.

İlgili kaynaklarda görülen bâzı karışıklıklara rağmen **Halîl Atâ**'nın, 748 (1347) yılına kadar Çağatay Hanlığı'nda hüküm süren **Kazan** (Gazan) **Hân** ile aynı kişi olabileceği ileri sürülmektedir.

Uzun süren çok yönlü müridlik devresini tamamladıktan sonra doğum yeri Kasr-ı Hindûvân'a dönerek müridlerini yetiştirmeye başlayan **Bahâuddîn Nakşibend** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri** daha sonra ikisi hac için olmak üzere üç defâ Buhârâ'dan ayrıldı. İkinci hac yolculuğunda üç gün kaldığı Herat'ta Zeyniyye tarîkatının kurucusu **Zeynüddîn el-Hâfî** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'ni ziyâret etti.

Bir müddet sonra Hükümdar **Mu'izzüddîn Huseyn**'in dâvetlisi olarak yine Herat'a bir defâ daha giderek bu ziyâret esnâsında tasavvuf anlayışını ve tarîkatının esaslarını hükümdâra anlattı.

Vefâtı

3 Rebî'ulevvel 791 (2 Mart 1389) târihinde doğduğu köyde vefât eden **Bahâuddîn Nakşibend** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri** cenâze merâsiminde şu beytin okunmasını istemişti:

مُفْلِسَانِيمْ اٰمَدَهْ دَرْ كُوىِ تُو
شَيْءٌ لِلّٰهْ اَزْ جَمَالِ رُوىِ تُو

"Müflisler olarak köyüne geldik,
***Allâh** için cemâlinden bir şey ayır."*

Alâuddîn Attâr *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri** şöyle anlatmıştır: **"Bahâuddîn Nakşibend** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'nin vefâtı sırasında Yâsîn-i Şerîf'i okuyorduk. O da bizimle okuyordu. Yarısına gelince nurlar gözükmeye başladı. Kelime-i tevhîdi söyleyerek son nefeslerini verdiler."

Şâh-ı Nakşibend (Kuddise Sirruhû) Hazretleri'nin kabr-i şerîfinin üstten görünüşü

Zamânın büyüklerinden **Abdülkuddûs Hazretleri** şöyle anlatmıştır: "**Bahâuddîn Nakşibend** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'ni kabrine koyduk. Gördüm ki cennetten bir kapı kabr-i şerîflerine açıldı. O kapıdan iki hûrî gelip ona selâm verdi ve: '**Allâh-u Te'âlâ** bizi, sizin için yarattığı vakitten beri sizi bekliyoruz.' dediler.

Bahâuddîn Nakşibend *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'nin onlara: 'Ben **Allâh-u Te'âlâ** ile ahidleştim ki, O'nun hiçbir şeye benzemeyen ve nasıl olduğu anlatılamayan dîdârını görmedikçe, benim yolumda bulunanlara ve benden hakkı işitip amel edenlere şefâat etmedikçe, hiçbir şey ve hiçbir kimse ile meşgul olmayacağım.' dedi."

Vefâtından sonra sevenlerinden biri **Bahâuddîn Nakşibend** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'ni rüyâsında görmüş ve: "Ne amel işleyelim ki kurtuluşa erelim?" diye sormuş, **Bahâuddîn Nakşibend** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri** de: "Son nefeste ne ile meşgul olmak gerekirse, onunla meşgul olunuz." buyurmuştur.

Nakşibend Hazretleri'nin Bâzı Husûsiyetleri

Buhârâ ile **Bahâuddîn Nakşibend** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri** arasında kurulan mânevî bağ o kadar kuvvetli olmuştur ki Buhâralılar onu "Hâce-i belâ-gerdân (belâyı defeden hâce)" diye anmışlar ve şehrin mânevî koruyucusu saymışlardır.

Bahâuddîn Nakşibend *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'nin mânevî varlığı Buhârâ'nın bütün Orta Asya Müslümanları için bir ilim ve kudsiyet merkezi hâline gelmesinde önemli bir âmil olmuştur.

Bahâuddîn Nakşibend *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri** kurduğu tarîkatın mensuplarınca özellikle Türkiye'de **Şâh-ı Nakşibend** ünvânıyla tanınır. **Nakşibend** ünvânının taşıdığı mâna ve bu ünvânın ona ne zaman ve nasıl verildiği konusunda ilk Nakşibendî kaynaklarında bilgi yoktur.

Sonraları bu ünvânın devamlı yapılan hafî zikrin kalpte bıraktığı "nakş"a (ize ve tesire) bir işâret olduğu söylenmiş ve bu yorum genel kabûl görmüştür. **Bahâuddîn Nakşibend** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'nin tasavvufî görüşlerini ihtivâ eden herhangi bir eseri bugüne ulaşmadığı için bu konuda ancak kendisi hakkında telif edilen eserlerde nakledilen menkıbelerden hareketle bâzı sonuçlara ulaşmak mümkün olmaktadır.

Semâ ve halveti mânevî gelişme yolları olarak kabûl etmemesi, onun tasavvuf terbiyesinde hafî zikre verdiği önemle yakından ilgilidir. Bir tarîkat silsilesine bağlanmanın kendi başına bir şey ifâde etmeyeceğini söyleyen **Bahâuddîn Nakşibend** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri** kerâmetlerin de fazla bir değer taşımadığı kanâatindedir.

Müridleri için belli bir giyim tarzından kaçınması, tekkede oturmayı sevmemesi, kısaca geleneksel sûfîliğin birçok yönünü kabûl etmemesi, 4. (10.) yüzyılda Nîşâbur'da doğan (ve şerîatın zâhirine muhâlif olmamak şartıyla mânevî hâllerini gizlemek için insanların evliyâya yakıştıramayarak aleyhlerine konuşmalarına sebep olacak bâzı davranışları sergilemeleriyle meşhur olan) Melâmetiyye hareketini hatırlatmaktadır. Nitekim **Muhammed Pârsâ**'ya göre Melâmetîleri anlamak, Nakşibendîleri anlamak için önemli bir adımdır.

Bu da **Bahâuddîn Nakşibend** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'nin sâdece silsilesinde adı geçen şeyhlerin değil aynı zamanda Melâmetîlerin de vârisi olarak kabûl edilmesini mümkün kılar.

Döneminin sûfîleri yanında müderrisler de kendisine saygı duymuş, o da devrinin âlimlerine hürmet etmiştir. Nitekim **Mevlânâ Hamîdüddin**'e tasavvufî görüşlerini arz ederek yanlışı varsa düzeltilmesini istemişti. Çünkü **Bahâuddîn Nakşibend** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'ne göre:

﴿فَسْئَلُوا اَهْلَ الذِّكْرِ اِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾

"Bilmiyorsanız zikir ehline sorunuz." *(el-Enbiyâ Sûresi:7'den)* âyet-i kerîmesi ilim adamlarına danışmayı emretmektedir.

Bahâuddîn Nakşibend *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'nin, mensup olduğu silsilenin herhangi bir parçası olarak görülmeyip merkez halka sayılmasının sebebini tespit etmek zordur.

Nakşibendî silsilesinin **Bahâuddîn Nakşibend** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'nden önceki devirleri hakkında bilgi veren kaynaklara göre tarîkat, **Yûsuf el-Hemedânî** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri** zamânından **Bahâuddîn Nakşibend** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri** zamânına kadar, **Yûsuf el-Hemedânî** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri** ve ardından gelenlerin taşıdığı "Hâce" lakabına işâret olarak "Tarîk-i hâcegân" diye anılmakta iken **Bahâuddîn Nakşibend** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'nden îtibâren "Tarîk-i Nakşibendî" adıyla tanınmıştır.

Öte yandan **Bahâuddîn Nakşibend** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'nin ölümünden bir asırdan fazla bir zaman geçtikten sonra **Abdurrahmân Câmî Hazretleri** tarîkatın usullerini anlatan risâlesine ***"Serrişte-i Tarîk-i Hâcegân"*** (Kâbil, 1343) adını vermiştir.

Nakşibendiyye tarîkatının başlangıcı Hâcegân silsilesinin ilk halkası olarak bahsedilen **Abdülhâlik el-Ğucdüvânî** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'ne kadar götürülebilir.

Nitekim **Bahâuddîn Nakşibend** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'nin **Abdülhâlik el-Ğucdüvânî** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'nin rûhâniyetine intisâbı, onun silsiledeki önemini ortaya koymaktadır.

Bahâuddîn Nakşibend *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'nin, silsilenin daha önceki mensuplarınca zaman zaman uygulanan hafî zikir üzerindeki ısrârı onun adını taşıyan tarîkatın hüviyetini tâyin edici olmuştur.

Daha sonra gelen **İmâm-ı Rabbânî** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri** (ö. 1034/1624) ve **Hâlid el-Bağdâdî** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri** (ö. 1242/1827) gibi Nakşibendî müceddidleri ise yeni ve müstakil tarîkat kurucuları değil, Nakşibendiyye tarîkatının muhtelif kollarının kurucuları olarak görülürler.

Bahâuddîn Nakşibend *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'nin mânevî gelişmesinde **Ahmed Yesevî Hazretleri**'nin kurduğu Yeseviyye tarîkatı vâsıtasıyla Türk tesirinin de göz ardı edilmemesi lâzımdır. Nakşibendîlik **Bahâuddîn Nakşibend** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'nin ölümünden üç nesil sonra Orta Asya Türk kavimleri arasında yayılmaya ve giderek âlemî (evrensel) bir çekicilik kazanmaya başlamıştır.

Bâzı Menâkıbı

• **Bahâuddîn Nakşibend** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri** bir defâsında **Şeyh Seyfeddîn** adlı bir zâtın ırmak kenarında bulunan kabri karşısında kalabalık bir cemâatle sohbet ediyordu. O cemâatte bulunanlardan bir kısmı **Bahâuddîn Nakşibend** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'nin tasavvuftaki yüksek derecesini bilmiyorlardı.

Söz; velî zatların hâllerinden açılmıştı. Bir hayli süren bu konuşmada, evliyânın meşhurlarından olan **Şeyh Seyfeddîn** ile **Şeyh Hasen Bulğarî** arasında geçen kerâmetler anlatıldı. İçlerinden biri: "Eskiden velîlerin tasarrufu ve kerâmeti çok olurdu. Acabâ bu zamanda da onlar gibi tasarruf ehli var mıdır?" deyince **Bahâuddîn Nakşibend** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**: "Bu zamanda öyle zatlar vardır ki, şu ırmağa 'Yukarı ak.' dese, ırmak tersine akmaya başlar." dedi.

Bu sözler **Bahâuddîn Nakşibend** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'nin mübârek ağzından çıkar çıkmaz önlerinde akmakta olan ırmak tersi istikāmete doğru akmaya başladı. Bunun üzerine **Bahâuddîn Nakşibend** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**: "Ey su! Ben sana yukarı ak demedim." buyurunca ırmak tekrar eski yönüne doğru akmaya başladı.

Bu kerâmetini o kadar çok kimse gördü ki, bu sebeple birçokları **Bahâuddîn Nakşibend** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'nin büyüklüğünü anlayıp tam bir teslîmiyetle ona bağlandılar ve saâdete kavuştular.

• Nakledildiğine göre; **Şeyh Şâdî** adında bir zât Kasr-ı Ârifân'a gelip **Bahâuddîn Nakşibend** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'nin huzûruna girerek ziyâretlerine gelmekte kusur ettiğini söyleyip affetmelerini istedi.

Bahâuddîn Nakşibend *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri** ona şaka yaparak: "Bedâva özür kabûl edilmez." buyurdu. Gelen zât: "Bir öküzüm vardır. Onu size vereyim." deyince **Bahâuddîn Nakşibend** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**: "Onu kabûl etmeyiz, köyünde uzun zamandan beri biriktirip duvar arasında bir kap içinde gizlediğin kırk altının var, onları getirirsen kabûl edilir." buyurdu.

Şeyh Şâdî: "Sakladığım altınları başka kimse bilmiyordu. Nasıl bildiler?!" diye hayretler içinde kaldı, sonra köyüne gidip altınlarını getirip **Bahâuddîn Nakşibend** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'nin önüne koydu.

Bahâuddîn Nakşibend *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri** altınları sayıp içinden bir tânesini ayırdı. Diğerlerini o zâta geri verdi ve: "Bunlarla öküz satın alıp çiftçilik yap, kaldırdığın mahsûlü **Allâh-u Te'âlâ**'nın kullarına dağıt." buyurdu.

Ardından **Bahâuddîn Nakşibend** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri** ayırdığı bir altını göstererek: "Bu altın haramdır." buyurdu. Daha sonra o zâta: "**Hâce Hazretleri**'nin ayırdığı o bir altını nereden almıştın?" dediler. O zât da: "**Bahâuddîn Nakşibend** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'ni tanıyıp ona talebe olmadan önce kumarda kazanmıştım." diyerek şaşkınlığını ifâde etti.

• **Bahâuddîn Nakşibend** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri** talebelerinden birini, bir işi için bir yere göndermişti. Talebesi işi görüp dönerken yolda havanın çok sıcak olması sebebiyle, dinlenmek için bir ağacın gölgesine oturdu.

Dinlenirken uykusu gelip, ağacın gölgesinde uyudu. Uyur uyumaz rüyâsında hocası **Bahâuddîn Nakşibend** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'ni gördü. Elinde bir asâ ile yanına yaklaşıp: "Uyan, kalk. Burası uyuyacak yer değildir." dedi.

Bunun üzerine hemen uyanıp gözlerini açtı ve ayağa kalkınca iki tâne kurdun kendisine doğru yaklaşmış olduğunu gördü ve hemen oradan uzaklaşıp yoluna devâm etti.

Kasr-ı Ârifân'a varınca **Bahâuddîn Nakşibend** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'nin yola çıkmış kendisini karşılamakta olduğunu gördü. Yanına yaklaşınca **Bahâuddîn Nakşibend** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**: "Hiç öyle korkulu ve tehlikeli yerlerde istirahat edilir mi?!" buyurdu.

• Talebesinden biri şöyle anlatmıştır: "**Bahâuddîn Nakşibend** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri** bir gün bu fakirin hânesini şereflendirdi. Çok sevindim.

Şâh-ı Nakşibend (Kuddise Sirruhû) Hazretleri'nin huzûrunda

Pazardan bir çuval un alıp geldim. **Bahâuddîn Nakşibend** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri** o unu görünce: 'Bu unu çoluk çocuğun ile pişirip yiyin ve bunun sırrını kimseye söylemeyin.' buyurdu. **Bahâuddîn Nakşibend** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri** o zaman evimde iki ay misâfir oldu. Talebelerinden bir kısmı da onun yanında idi. Çoluk çocuk ve diğer ahbaplarım **Bahâuddîn Nakşibend** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri** gittikten sonra bile o undan çok uzun zaman yedik. Un hâlâ ilk aldığımız gibi duruyordu. Aslâ eksilmedi.

Sonra **Bahâuddîn Nakşibend** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'nin mübârek sözünü unutup o sırrı çoluk çocuğuma anlattım. Bunun üzerine o undan bereket kesilip un tükendi."

• **Şeyh Ârif-i Dîkgerânî** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri, Seyyid Emîr Külâl** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'nin halîfelerinin büyüklerindendi. O şöyle anlatmıştır: "Bir gün **Bahâuddîn Nakşibend** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'ni Kasr-ı Ârifân'da ziyârete gittik. Buhârâ'ya döndüğümüzde oranın fakir (dervîş)lerinden bir cemâat de bizimle berâberdi. Onlardan biri **Bahâuddîn Nakşibend** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'nin aleyhinde konuştu. Biz: 'Sen onu tanımıyorsun, o velîlerdendir, ona karşı sû-i zan ve sû-i edepte bulunman uygun değildir.' dediysek de o susmadı.

Şâh-ı Nakşibend (Kuddise Sirruhû) Hazretleri'nin kabr-i şerîfinde duâ

Ardından bir eşek arısı gelip onun ağzına girdi ve dilini soktu. Dayanamayacak kadar canı yandı. Biz: 'İşte bu, o büyük zâta karşı edepsizliğinin cezâsıdır.' dedik. Bunun üzerine o çok ağladı, pişman oldu ve tövbe etti. **Bahâuddîn Nakşibend** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'ne karşı îtikādını düzeltti ve hemen ağrısı geçti."

• **Bahâuddîn Nakşibend** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri** Buhârâ'da yaz mevsiminde bir akşam talebeleriyle birlikte **Atâullâh** adında bir zâtın evinin damında oturmuş sohbet ediyordu. Mübârek ağzından inci gibi güzel sözler dökülüyor, dinleyenlere feyz saçıyordu.

Evin yakınında Buhârâ vâlîsinin sarayı vardı. O akşam vâli de sarayının damında adamlarıyla birlikte def ve çalgı çalıp eğleniyordu. Ses her tarafa yayılıyordu. **Bahâuddîn Nakşibend** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**: "Bizim bu sesleri işitmemiz câiz değildir, kulağımıza pamuk tıkamak lâzımdır." dedi.

Böyle söyledikten sonra sohbet meclisinde bulunan talebeleri ve kendisi çalgı sesini işitmez oldular. Hâlbuki vâli ve adamları sabaha kadar çalgı çalmışlardı. Sabahleyin komşular **Bahâuddîn Nakşibend** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'nin talebelerine: "Biz çalgı sesinden sabaha kadar uyuyamadık, siz nasıl durabildiniz?!" dediler.

Talebeler: "Hocamızın: 'Bu sesi dinlememiz uygun olmaz, kulağımıza pamuk tıkamamız lâzımdır.' buyurduğu andan îtibâren sabaha kadar hiç çalgı sesi işitmedik." dediler.

Bu durum vâliye anlatılınca vâli durumu öğrendi ve yaptığına pişman olup tövbe etti. Bu hâdise Buhârâ'da günlerce anlatıldı. Herkes **Bahâuddîn Nakşibend** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'nin büyüklüğünü gördü ve bu kerâmeti sebebiyle ona muhabbetleri daha çok arttı.

• **Bahâuddîn Nakşibend** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri** hacda iken hacılar Mina'da kurban kesiyorlardı. O sırada: "Bizim de kurban kesmemiz lâzım fakat biz oğlumuzu kurbân edeceğiz." buyurdu. Talebeleri: "Bu sözde bir hikmet vardır." diyerek o günün târihini kaydettiler.

Hacdan sonra Buhârâ'ya döndüklerinde **Bahâuddîn Nakşibend** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'nin o sözü söylediği gün oğlunun vefât etmiş olduğunu öğrendiler.

• **Bahâuddîn Nakşibend** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri** hacda iken, Ka'be'yi tavâf sırasında aksakallı bir ihtiyarın Ka'be'nin örtüsüne sarılarak ağladığını ve gözyaşları ile orayı ıslattığını gördü. İmrenilecek bir hâlde olan ihtiyarın bir de kalbine teveccüh etti. Keşfiyle gördü ki; ihtiyarın kalbi tamâmen dünyâlık şeylerle meşgul.

Sonra **Bahâuddîn Nakşibend** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri** Minâ pazarında genç bir tâcir gördü. Bu genç tâcir aşağı yukarı elli bin altın değerinde alışveriş yapıyordu. Görünüşte tamâmen dünyâya dalmış gözüken gencin kalbine **Bahâuddîn Nakşibend** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri** teveccüh ettiğinde, kalbini hep **Allâh-u Te'âlâ**'yı zikretmekle meşgûl bir hâlde gördü ve bunu müridlerine beyân etti. *(el-İmâmü'r-Rabbânî, el-Mektûbât, cild:1, mektub rakamı:33)*

Eserleri

Bahâuddîn Nakşibend *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'ne atfedilen birçok şiir ve risâlenin ona âit olması imkânsız gibidir. Ancak onun adını taşıyan ***"el-Evrâdü'l-Bahâiyye"*** kendisi tarafından telif edilmiş olabilir.

Daha doğrusu okumaya devâm ettiği virdler ve zikirler ihvân tarafından derlenmiş olmalıdır.

Bahâuddîn Nakşibend *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'nin sözleri başkalarının telif ettiği eserler yoluyla günümüze intikāl etmiştir ki bunların başlıcaları **Fahreddîn Alî Sâfî**'nin ***"Reşehât"***ı ve **Abdurrahmân Câmî Hazretleri**'nin ***"Nefehât"***ıdır.

Halîfeleri

Hâce Pârsâ (ö. 822/1419) Buhârâ'nın önemli âlimlerinden biri olup **Bahâuddîn Nakşibend** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'nin önde gelen halîfelerindendir.

Dâmâdı **Hâce Alâeddîn Attâr** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri** ise baş halîfesidir.

Nakşibendî silsilesinin sürdürülmesini sağlaması bakımından en önemli halîfesi ise aynı zamanda **Hâce Alâeddîn Attâr** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'nin de halîfesi olan **Mevlânâ Ya'kûb-i Çerhî** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'dir (ö. 851/1448). **Mevlânâ Ya'kûb-i Çerhî** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri**'nin yetiştirdiği **Ubeydullâh Ahrâr** *(Kuddise Sirruhû)* **Hazretleri** (ö. 895/1490), Nakşibendî tarîkatının Orta Asya'da en önemli tarîkat olmasını ve bütün İslâm dünyâsına yayılmasını sağlamıştır.

(Necdet Tosun, Tdv İslâm Ansiklopedisi, 4/458-460; Muhammed Pârsâ, Tevhide Giriş [Faslü'l-hitâb tercümesi], (trc.: Ali Hüsrevoğlu), İstanbul 1989, sh:597; Salâh b. Abdurrahmân Câmî, Nefehât, sh:381, 384-388, 426; A.mlf., Serrişte-i Tarîk-i Hâcegân, (nşr. Abdülhay Habîbî), Kâbil 1343; Lâmiî Çelebî, Nefehât Tercümesi, sh:418-428; Fahreddîn Alî Sâfî, Reşeḥât, Taşkent 1329, sh:54-58; İbnü Muhammed Şerîf el-'Abbâsî, Reşehât Tercemesi, sh:78-84; Ebu'l-Hasen Muhammed Bâkır ibni Muhammed Alî, Makāmât-ı Şâh-ı Nakşibend, Buhara 1327; Harîrîzâde, et-Tibyân, 3/1956; 'Abdülmecîd el-Ḥânî, el-Kevâkibü'd-dürriyye 'ale'l-hadâiki'l-verdiyye fî ecillâi's-sâdeti'n-Nakşibendiyye, sh:391-443; Muhammed ibni Süleymân el-Bağdâdî, el-Hadîkatü'n-nediyye fî tarîkati'n-Nakşibendiyye, sh:22; Mevlânâ Şehâbeddîn, Menâkıb-ı Emîr Külâl-ı Sûhârî, Tavşanlı Zeytinoğlu Ktp., rakam:169, vr:40a-49a; Zeki Velidî Togan, Umumi Türk Tarihine Giriş, İstanbul 1970, sh:63; Hüseyin Vassâf, Sefîne, 2/8-18)

RESUL BÖLÜKBAŞ
0532 321 43 78

Kur'ân-ı Azîmüşşân'ı "Bölgesel", Muhtevâsındaki Birçok Hükümleri "Târihsel" ve Kıssalarını "Gerçek Olmayan Sembolik İfâdeler" Olarak Yorumlayanların Hangi Dîne Mensup Olduklarını Merak Etmemek Mümkün Değildir!

Kur'an-ı Azîmüşşan'ın bölgesel ve Arap kavmine münhasıran indiğini söylemek hem Kur'ân'a hem Kur'ân'ın birinci derecede muhâtabı olan Hazreti Peygambere ve hem yüce Allâh'a düpedüz iftirâdır. Bu müfteriler hakkında yüce Rabbimiz Kitâb-ı Mübin'inde şöyle buyuruyor:

En'âm Sûresi (21)

وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِباً اَوْ كَذَّبَ بِاٰيَاتِهٖ اِنَّهٗ لَا يُفْلِحُ الظّٰلِمُونَ ﴿٢١﴾

"Kim Allah'a karşı yalan uydurandan ya da onun âyetlerini yalanlayandan daha zalimdir?! Şüphesiz ki, zalimler kurtuluşa eremez."

En'âm Sûresi (155)

وَهٰذَا كِتَابٌ اَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ فَاتَّبِعُوهُ وَاتَّقُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٥٥﴾

"Bu (Kur'ân) da bizim indirdiğimiz bereket kaynağı bir kitaptır. Artık ona uyun ve Allâh'a karşı gelmekten sakının ki size merhamet edilsin."

En'âm Sûresi (156-157)

اَنْ تَقُولُوا اِنَّمَا اُنْزِلَ الْكِتَابُ عَلٰى طَآئِفَتَيْنِ مِنْ قَبْلِنَا وَاِنْ كُنَّا عَنْ دِرَاسَتِهِمْ لَغَافِلِينَ ﴿١٥٦﴾ اَوْ تَقُولُوا لَوْ اَنَّا اُنْزِلَ عَلَيْنَا الْكِتَابُ لَكُنَّا اَهْدٰى مِنْهُمْ فَقَدْ جَآءَكُمْ بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ فَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَّبَ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ وَصَدَفَ عَنْهَا سَنَجْزِي الَّذِينَ يَصْدِفُونَ عَنْ اٰيَاتِنَا سُوءَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يَصْدِفُونَ ﴿١٥٧﴾

"(Biz) 'Kitap, yalnız bizden önceki iki topluluğa (Yahudilere ve Hristiyanlara) indirildi. Biz onların okumalarından habersiz idik' demeyesiniz yahut 'Eğer bize kitap indirilseydi biz onlardan daha çok doğru yolda olurduk' demeyesiniz diye bu Kur'ân'ı indirdik. İşte size Rabbinizden açıkça bir delil, bir hidayet ve bir rahmet geldi. Artık Allâh'ın âyetlerini yalanlayan ve (insanları) onlardan çeviren kimseden daha zalim kimdir?! İnsanları âyetlerimizden alıkoymaya kalkışanları, yapmakta oldukları engellemeden dolayı azabın en kötüsü ile cezalandıracağız."

Yine Yunus Sûresi 15-17 âyetlerinde şöyle buyurulur:

Yûnus Sûresi (15)

وَاِذَا تُتْلٰى عَلَيْهِمْ اٰيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ ۙ قَالَ الَّذِيْنَ لَا يَرْجُوْنَ لِقَآءَنَا ائْتِ بِقُرْاٰنٍ غَيْرِ هٰذَآ اَوْ بَدِّلْهُ ۭ قُلْ مَا يَكُوْنُ لِيْٓ اَنْ اُبَدِّلَهٗ مِنْ تِلْقَاۗئِ نَفْسِيْ ۚ اِنْ اَتَّبِعُ اِلَّا مَا يُوْحٰٓى اِلَيَّ ۚ اِنِّيْٓ اَخَافُ اِنْ عَصَيْتُ رَبِّيْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيْمٍ ﴿١٥﴾

"Âyetlerimiz kendilerine apaçık birer delil olarak okunduğunda, (öldükten sonra) bize kavuşmayı ummayanlar 'Ya (bize) bundan başka bir Kur'ân getir veya onu değiştir' dediler. De ki: 'Onu kendiliğimden değiştirmem benim için olacak şey değildir. Ben ancak bana vahyolunana uyarım. Eğer Rabbime isyan edecek olursam, elbette büyük bir günün azabından korkarım.'

Yûnus Sûresi (16)

قُلْ لَّوْ شَاۗءَ اللّٰهُ مَا تَلَوْتُهٗ عَلَيْكُمْ وَلَآ اَدْرٰىكُمْ بِهٖ ۖ فَقَدْ لَبِثْتُ فِيْكُمْ عُمُرًا مِّنْ قَبْلِهٖ ۭ اَفَلَا تَعْقِلُوْنَ ﴿١٦﴾

"De ki: 'Eğer Allah dileseydi, ben size onu okumazdım, Allah da size onu bildirmezdi. Ben sizin aranızda bundan (Kur'ân'ın inişinden) önce (kırk yıllık) bir ömür yaşadım. Hiç düşünmüyor musunuz?"

Yûnus Sûresi (17)

فَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰى عَلَي اللّٰهِ كَذِبًا اَوْ كَذَّبَ بِاٰيٰتِهٖ ۭ اِنَّهٗ لَا يُفْلِحُ الْمُجْرِمُوْنَ ﴿١٧﴾

"Artık, Allah'a karşı yalan uydurandan veya O'nun âyetlerini yalanlayandan daha zâlim kimdir?! Şüphe yok ki (böyle) suçlular asla kurtuluşa ermezler."

Yine A'râf Sûresi 36. ve 37. âyetlerinde şöyle buyurulur:

A'râf Sûresi (36)

وَالَّذِيْنَ كَذَّبُوْا بِاٰيٰتِنَا وَاسْتَكْبَرُوْا عَنْهَآ اُولٰۗىِٕكَ اَصْحٰبُ النَّارِ ۚ هُمْ فِيْهَا خٰلِدُوْنَ ﴿٣٦﴾

"Âyetlerimizi yalanlayanlar ve onlara uymayı kibirlerine yediremeyenlere gelince işte onlar cehennemliklerdir. Onlar orada ebedi kalacaklardır."

A'râf Sûresi (37)

فَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰى عَلَي اللّٰهِ كَذِبًا اَوْ كَذَّبَ بِاٰيٰتِهٖ ۭ اُولٰۗىِٕكَ يَنَالُهُمْ نَصِيْبُهُمْ مِّنَ الْكِتٰبِ ۭ حَتّٰٓى اِذَا جَاۗءَتْهُمْ رُسُلُنَا يَتَوَفَّوْنَهُمْ ۙ قَالُوْٓا اَيْنَ مَا كُنْتُمْ تَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ ۭ قَالُوْا ضَلُّوْا عَنَّا وَشَهِدُوْا عَلٰٓي اَنْفُسِهِمْ اَنَّهُمْ كَانُوْا كٰفِرِيْنَ ﴿٣٧﴾

"Kim Allah'a karşı yalan uyduran veya onun âyetlerini yalanlayanlardan daha zalimdir?! İşte onlara kitaptan (kendileri için yazılmış ömür ve rızıklardan) payları erişir. Sonunda kendilerine melek elçilerimiz, canlarını almak için geldiğinde, 'Hani Allah'ı bırakıp tapınmakta olduğunuz şeyler nerede?' derler. Onlar da, 'Bizi yüzüstü bırakıp kayboldular' derler ve kâfir olduklarına dair kendi aleyhlerine şahitlik ederler."

Bu âyetlere baktığımızda apaçık görmekteyiz ki Kur'ân-ı Azîmüşşân'ın Allâh'ın kitabı olmadığını veya bölgesel olduğunu, belli bir kavme gönderildiğini iddia edenlerin aralarında hiçbir fark olmaksızın hepsinin Allâh'a iftira ettiğini ve bu müfterilerin dinden uzaklaştıklarını âhirette kendi aleyhlerinde kâfir olduklarını itiraf edecekleri anlatılmaktadır. Böylesine sapık bir iddianın Hazreti Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem efendimize de iftira olduğu açıkça görülmektedir.

Peygamberimiz aleyhissalatü ve sellem son peygamber olarak bütün insanlığa gönderildiğini beyan etmesinin yanı sıra yüce kitabımızın Ahzâb Sûresi 40. âyetinde şöyle buyurur:

Ahzâb Sûresi (40)

مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِنْ رِجَالِكُمْ وَلَٰكِنْ رَسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿٤٠﴾

"Muhammed, sizin erkeklerinizden hiçbirinin babası değildir. Fakat o, Allah'ın Resülü ve nebilerin sonuncusudur. Allah her şeyi hakkıyla bilendir."

Yüce peygamberimizin hâtemü'l-enbiyâ olduğunda hiç şüphe yoktur. Eğer iddia edildiği gibi peygamberimizin bi'seti ve yüce kitabımız bölgesel olsaydı insanlığın büyük bir kısmı Peygambersiz başıboş kalırdı. Bu ise Cenâb-ı Hakk'ın hikmetine ve adaletine aykırı olurdu. Böyle olması durumunda Arap kavminden başka diğer kavimlerin son peygamberi kimdir diye sorulmaz mı?!

Bu iddia da bulunanlar وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِلْعَالَمِينَ âyetini okumazlar mı?!

Keza Sebe' Suresi 28. âyetinde şöyle buyrulur:

Sebe' Sûresi (28)

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَافَّةً لِلنَّاسِ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٨﴾

"Biz seni ancak bütün insanlara müjdeleyici ve uyarıcı olarak gönderdik. Fakat insanların çoğu bilmezler."

Bütün bu âyetlere rağmen hala bölgesellik iddiasında bulunanların Kur'an'ın karşısına geçip biz bu kitabı Allah kelamı olarak kabul etmiyoruz demeleri daha fazla bir şeyi değiştirmez.

Gelelim Kur'ân-ı Azîmüşşân'ın ahkâm âyetlerinin, muâmelata dair olan âyetlerin, ukûbat ve hadlerle ilgili olan âyetlerin tarihsel olduğunu iddia edenler, bölgeselcilerin iddiasından farklı bir iddia içerisinde değildir.

Bu iddialarda bulunanlara sormak lazım, gerek miras hukuku, gerek muamelat, gerek ukubat ve gerekse hadler için tarihsel olduğunu iddia etmeniz mümkün olur mu?!!

Sonra bu hükümler tarihsel olup geçersizliği iddia edilirse namaz, oruç, hac ve zekatla ilgili âyetlerin tarihsel olmadığını iddia etmeniz nasıl mümkün olabilir?!

Kur'ân-ı Azîmüşşân'da var olan hükümlerin ibadetle alakalı olan ve olmayan diye iki sınıfta mütalaa etmenizi Allah'a kul olmakla nasıl bağdaştırıyorsunuz?!

Yüce Rabbimizin icmâlen namazın farziyyetini ve yine icmâlen hac ve zekatın farziyetini ilan etmesinin yanında sarahaten ve apaçık bir şekilde en ince detayına inerek miras hukukundan bahsetmesini nasıl olur da tarihsel kabul edersiniz?!

Yüce Allah namazı emrediyor ama keyfiyetini beyan etmiyor ve pey-

gamberimizin tarifine bırakıyor. Keza zekâtın kırkta bir verileceği hususu yine peygamberimize bırakılıyor. Hal böyle iken matematiksel olarak kime ne kadar hisse verileceği hususları has bir beyanda serdediyor. Buna rağmen hala Kur'ân-ı Azîmüşşân'ın ahkam âyetlerini tarihsel kabul ederek, din-i mübini İslam'ı ihlal etmeye devam edecek misiniz?!

Artık Allah'tan korkmuyorsanız bile sözde büyük âlimlersiniz ya kuldan utanın ya hakkı söyleyin veya susmayı tercih ediniz.

Allah'ın emirlerini yapmak yasaklarından kaçmak emrettiği şekilde yaşamak ibadet değil midir?!

Bu ibadeti ibadet kabul etmiyorsanız o takdirde ubudiyeti kabul edin zira Allah'ın ahkâmını yaşamak ve yaşatmak Allah'a kulluğun gereğidir. Şunu bilmeniz lazım ki ubudiyet ibadetten evladır zira ibadet son nefese kadar devam eden bir hususdur. Ahirette ise ibadet yoktur. Ancak ubudiyet (Yani Allah'a kul olmak) ahirette de sonsuza kadar devam edecektir. Bütün ahkâmı ilahîyeyi kabul etmeyip ubudiyet elbisesini giyemeyenler ahirette kimin kulu olacaklardır?!

Üçüncü bir mesele ise Kur'ân-ı Azîmüşşân'da var olan kıssaların hiçbiri yaşanmış hâdiseler değildir. Yüce Allah'ın kullarını irşat için sembolik olarak romanımsı bir şekilde anlatılarıdır diyenler ise Allah'a iftiradan öte Allah'ın şanını, azametini ve doğru sözün dışında bir söz söylemeyeceği hususunu reddetmeleridir. Bunu bu şekilde düşünenleri yeniden inanmaya davet ederiz.

Yüce Allah kitabında Nisâ Sûresi (122) âyetinde şöyle buyurmaktadır:

Nisâ Sûresi (122)

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا وَعْدَ اللَّهِ حَقًّا وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ قِيلًا ﴿١٢٢﴾

"İman edip salih ameller işleyenleri de ebedî olarak kalacakları, içlerinden ırmaklar akan cennetlere koyacağız. Allah gerçek bir vaadde bulunmuştur. Kimdir sözü Allah'ınkinden daha doğru olan?!"

Bu insanlara şaşıyorum cahil desem cahil demek için diplomaları müsaade etmiyor. Âlim desem asr-ı saadetten günümüze kadar Kur'ân âyetleriyle bu şekilde oynayanları görmüyoruz. Bilinen bir gerçek vardır ki Kur'ân-ı Azîmüşşân emirleriyle nehiyleriyle ahkâmı ile muamelat, hudud, ukubat vesair muhtevasıyla kıyamete kadar devam edecektir. Zalimler bu nuru isteseler de söndüremeyecekler.

Makalemin sonunda şu hususu özellikle arz etmek istiyorum ibadetle alakalı âyetlerin sonsuza kadar devam edeceğini ama ahkam âyetlerinin devam etmeyeceği hangi delille sabittir?! Böyle bir delil olmadığına göre Allah'ın emirleri ve yasakları arasında bir kısmının kıyamete kadar devamını diğer bir kısmını ise ortadan kaldırıla bilineceğini iddia etmek "tercih bila mureccih" tir. Bu ise asla caiz olmayan bir hususdur. Demek ki bunlar içinde yaşadıkları atmosfere göre konuşan ve yazan kimselerdir. Günümüz atmosferinde ibadetler ve bu ibadetlerin yapıldığı camiler ortadayken bunları reddedemiyorlar. Ancak ortada olmayan Kur'an'a göre muameleyi reddedebiliyorlar. Hiç değilse itikaden Allah'ın kelamının tümünün eşit ve kıyamete kadar geçerli olduğunu tasdik edip mümin olsunlar. Akıntıya kürek çekmekten vazgeçsinler. Bunlar faraza aya çıkıp bir hayat sürseler. Kuranı kerim dünyaya gelmiş biz ise aydayız "la yüsel'iz" diyecekler. Allah akıl fikir ve hidayet nasip etsin duasıyla vesselam...

Mahmud Efendi Hazretleri'nin
KIYMETLİ KELÂMLARINDAN

• İnsanın iki mîzânı olmalı, yapacağı işi onlarla tartmalıdır, iki mîzandan biri şudur; mesela film seyretmeyi istediniz diyelim. Hemen kendinizi muhasebe edin: "**Rasûlüllâh** *(Sallellâhu Aleyhi ve Sellem)* benim yerimde olsa, bu filmi seyreder miydi?" diye kendinize sorun. "Seyretmezdi" cevâbını alacaksınız, öyleyse muhakkak seyretmeyin.

İki mîzandan ikincisi de şudur ki: "Yapmak istediğim bir işi sevaplarımı yazan melek mi, yoksa günahlarımı yazan melek mi yazacak?" diye kendine sormalı. Eğer sağ taraftaki sevap yazan meleğin

yazacağına karar verirsen o işi yapmalı, aksi takdirde yapmamalı.

• Parayı veren düdüğü çalar. Sen **Rasûlüllâh** *(Sallellâhu Aleyhi ve Sellem)*e itâat ediyorsan, onunla berâbersin, sen onun sofrasındasın.

• Dönelim Kur'ân'ımıza, dönelim **Rasûlüllâh Efendimiz** *(Sallellâhu Aleyhi ve Sellem)*e, dönelim sünnet-i seniyyeye, derhal cihangir oluruz.

• **Rasûlüllâh** *(Sallellâhu Aleyhi ve Sellem)* **Efendimiz** ayakları şişinceye kadar ibadet ederdi. İşte Kur'ân'la öyle amel edilir. Kur'ân'ın tercümânıdır **Rasûlüllâh** *(Sallellâhu Aleyhi ve Sellem)*.

• **Rasûlüllâh** *(Sallellâhu Aleyhi ve Sellem)* Kur'ân'ı duyurmakla **Allâh-u Teâlâ**'ya yardım etmiş oluyor. Biz de onun sünnetini duyurmakla **Rasûlüllâh** *(Sallellâhu Aleyhi ve Sellem)*e yardım etmiş oluruz.

• Bir nakış hocası şöyle anlattı: "Bir gün talebelerime, dinimizde farz, vacip, sünnet diye hükümler olduğundan bahsettim. 'Sünnet' kelimesini duyunca talebeler kahkaha ile gülmeye başladılar. 'Biz erkek miyiz de sünnet olacağız?!' dediler." Görüyor musunuz cehâleti! Kızların peygamber sünnetinden haberleri yok.

• **Mevlâ** hangimizden râzı olur onu bilemeyiz. Onu Kendi bilir. Bakarsın bir adamın borçlusuna kolaylık yapmasından râzı olur. Kolaylık edelim inşâallâh.

Ne buyuruyor **Kâinâtın Efendisi** *(Sallellâhu Aleyhi ve Sellem)*:

«يَسِّرُوا وَلَا تُعَسِّرُوا بَشِّرُوا وَلَا تُنَفِّرُوا.»

"Kolaylaştırın, zorlaştırmayın, müjdeleyin, nefret ettirmeyin." *(Buhârî, Vahy:10, no:69, 1/38)*

• Adamın ne çorbası var, ne peyniri var, ne ekmeği var. Bunun daha da fenası vardır. Hep bizim sünnet-i seniyyeye uymamamızdan kaynaklanıyor. Kimisi kumar oynar, kimisi kahvede oturur, oynayanları seyreder. Bunlar hep bereketi kaçıran şeylerdir.

• **Abdullâh ibni Amr ibni'l-As** *(Radıyallâhu Anhümâ)*dan rivâyete göre; bir gün **Peygamber** *(Sallellâhu Aleyhi ve Sellem)* **Sa'd** *(Radıyallâhu Anh)*a uğradı, o abdest alıyordu, ayağını yıkarken fazla su döktüğünü görünce:

«مَا هٰذَا السَّرْفُ؟!»

"Bu ne israf ey Sa'd?!" buyurdu. **Sa'd** *(Radıyallâhu Anh)*: "Abdestte israf olur mu?!" dedi. **Rasûlüllâh** *(Sallellâhu Aleyhi ve Sellem)* de:

«نَعَمْ، وَلَوْ كُنْتَ عَلٰى نَهْرٍ جَارٍ.»

"Evet, ırmağın kenarında olsan dahi" buyurdu. *(Ahmed ibni Hanbel, el-Müsned, no:7065, 11/636)*

• Memleketi uçuruma getiriyor bu faiz, bunu yapmayın.

• Fâizin girdiği yerde bereket olmaz.

• Helal kazanmak helale harcamakla güzellik kazanır. Para eğer **Hakk** yolunda kazanılıp harcanmazsa kendimize çok tehlikeli bir düşman yetiştiriyoruz demektir.

SAHABE HADİS UYDURMUŞ (!) HÂŞÂ!

DR. AHMET GELİŞGEN Din İşleri Yüksek Kurulu Uzmanı

1) Sahabe ve Fazileti

Sahabe, Hazreti Peygamber *(Sallellâhu Aleyhi ve Sellem)* devrine yetişmiş, Müslüman olarak Hazreti Peygamber *(Sallellâhu Aleyhi ve Sellem)* Efendimiz'i görmüş, O'nun sohbetinde bulunmuş ve Müslüman olarak vefat etmiş kimselerdir. Bu şartları taşıyan görme özürlülerle, temyiz yaşındaki çocuklar da sahabî olur.

İslam alimleri tarafından sahabe, ***"udûl"*** (adaletli) kabul edilmiştir.[1] Çünkü sahabenin adaleti, Allah Teâlâ ve Rasûlüllah *(Sallellâhu Aleyhi ve Sellem)*in tezkiyesiyle sâbit olmuştur. Dolayısıyla sahâbe, muhaddislerimiz tarafından cerh ve ta'dil işlemine tâbi tutulmamıştır.[2] Bu konuda ümmetin icmâ'ı vardır. Bu yüzden sahabeden hiçbirinin adaleti araştırılmaz.[3] Zira sahabenin adaleti, Allah Teâlâ'nın ta'diliyle sâbit olmuştur.

Yani sahabenin hadis rivayetine ehil olduklarını Allah Teâlâ ortaya koymuştur. Zaten sahabenin hepsi de hadis rivayet etmemiştir. Allah Teâla onları emaneti taşıyabilecek, şeriatı tebliğ edebilecek ehliyet ve liyâkatta yaratmıştır. Onların Rasülüllah *(Sallellâhu Aleyhi ve Sellem)* adına yalan uydurmaları veya ondan intihalde bulunmaları asla mümkün değildir. Bu yüzden onlara saygı ve tâzim göstermemiz, onları sevmemiz ve onlar için istiğfarda bulunmamız bize farzdır.[4] Bu yüzden, herhangi bir sahabinin adı anıldığında, "*Radıyallâhu Anh*" deriz.

Cerh ve ta'dil, bir kimsenin, hadis rivayet etmeye elverişli olup olmadığını tespit ameliyesidir.

Kur'an-ı Kerim'de sahabenin adalet ve faziletine işaret eden ayet-i kerimelerden[5] bazılarının mealleri şunlardır:

"Siz, insanlar için çıkarılmış en hayırlı ümmetsiniz. İyiliği emreder, kötülükten meneder ve Allah'a iman edersiniz..."[6]

"(İslâm'ı kabulde) öne geçen ilk muhâcirler ve ensar ile iyilikle onlara uyanlar var ya, Allah onlardan razı olmuş; onlar da ondan razı olmuşlardır. Allah onlara için-

den ırmaklar akan içinde ebedî kalacakları cennetler hazırlamıştır. İşte bu büyük başarıdır." [7]

"Böylece, sizler insanlara birer şahit (ve örnek) olasınız ve Peygamber de size bir şahit (ve örnek) olsun diye sizi orta (adaletli) bir ümmet[8] *kıldık."*[9]

"İman edip hicret eden ve Allah yolunda cihad edenler ve (muhacirleri) barındırıp (muhacirlere) yardım edenler var ya; işte onlar gerçek müminlerdir. Onlar için bir bağışlanma ve bol bir rızık vardır. Daha sonra iman edip hicret eden ve sizinle birlikte cihad edenlere gelince, işte onlar da sizdendir..."[10]

Bu ve benzeri âyetler, sahabenin faziletine işaret etmekte ve adaletli olduğunu ortaya koymaktadır.

Hazreti Peygamber *(Sallellâhu Aleyhi ve Sellem)*in bu hususla ilgili pek çok hadisi de sahabenin fazilet ve adaletini dile getirmektedir. Bunlar bazıları şöyledir:

"İnsanların en hayırlısı, benim yaşadığın devirde yaşayanlardır. Sonra onlardan sonra gelenler, sonra da onlardan sonra gelenlerdir."[11]

"Sakın ashabım hakkında kötü söz söylemeyin! Sakın hâ ashabım hakkında kötü söz söylemeyin! Nefsim kudretinde olan Allah'a yemin olsun ki; sizden biriniz, Uhud Dağı kadar altın sadaka verse, ashabımdan birinin bir avuç (hurma) sadakasına ulaşamaz; yarısına dahi erişemez."[12]

Gerek sünnetin/hadislerin gerekse Kur'an'ın muhafaza edilerek sonraki nesillere aktarılıp öğretilmesinde, ilk kaynak olmaları bakımından sahabenin önemi büyüktür. Kur'an onlara inmiştir. Kur'an'ın ve İslam'ın ilk uygulamasını Rasulüllah *(Sallellâhu Aleyhi ve Sellem)*den alıp hayatlarında yaşayan ve tâbiîne aktaran onlardır. Onlar, Hazreti Peygamber *(Sallellâhu Aleyhi ve Sellem)* Efendimiz'in en yalnız ve en tehlikeli zamanında, canları ve malları pahasına ona ilk desteği verip, etrafında pervâne olanlardır. Onlar, İslâm'ın korunması ve yayılması yolunda Allah Rasulü ile omuz omuza cihat eden fedakâr topluluktur. Allah Teâlâ, Peygamberi için onları özel seçmiştir. Bundan dolayı Müslümanların en hayırlı nesli olma şerefine nail olmuşlardır.

2) Sahabenin Hadis Uydurduğu Anlamına Gelen Yazılar

Sahabenin fazilet ve adaleti Allah Teâlâ ve Rasülü *(Sallellâhu Aleyhi ve Sellem)* tarafından tesbit edilip haber verilmesine rağmen zamanımızda, oryantalist zihniyet tarafından sahabenin bu özelliğinin bilimsel araştırmalar adı altında örselenmek istendiğini esefle müşâhade ediyoruz. Bu konuda ortaya atılan bâtıl iddiaların başında, sahabenin ***"udûl"*** (adaletli) olmadığı iddiasıdır.

Bu bağlamda müsteşrikler ve Fazlurrahman'ın sahabeye en ağır ithamları yönelttiklerini görmekteyiz. Onlara göre sahabe, güya Hazreti Peygamber *(Sallellâhu Aleyhi ve Sellem)*e hadis isnad eden, yani Peygamber adına hadis uyduran simalardır.[13] Hatta Fazlurrhaman'a göre Hazreti Ömer *(Radıyallâhu Anh)* gibi büyük bir sahabi, güya Kur'an'a âyet namında dışardan söz bile sokuşturmuştur,[14] hâşâ!

İşin asıl üzücü yanı ise, bu tür görüşlerin, bizim yerli teologlar tarafından da kabul görmesi... Yıllarca Diyanet İşleri Başkan Yardımcılığı görevini yürüten Prof. Dr. Mehmet Emin Özafşar'ın, bu konuda ***"Erike Hadisi"***ni de[15] konu eden müstakil bir makale yazdığını görüyoruz.

Özafşar, Haseki Eğitim merkezleri programına yardımcı ders notu olarak da konan *"Polemik Türü Rivayetlerin Gerçek Mahiyeti"* adlı makalesinde, Sünnet'in hücciyyeti konusunda önemli delillerden biri olan *"Erîke Hadisi"* gibi bazı rivayetlerin, sahabenin kendi aralarındaki ilmî münâkaşalarında takındıkları tavırlarının, hadis şekline dönüşmesinden meydana geldiğini ileri sürmektedir.

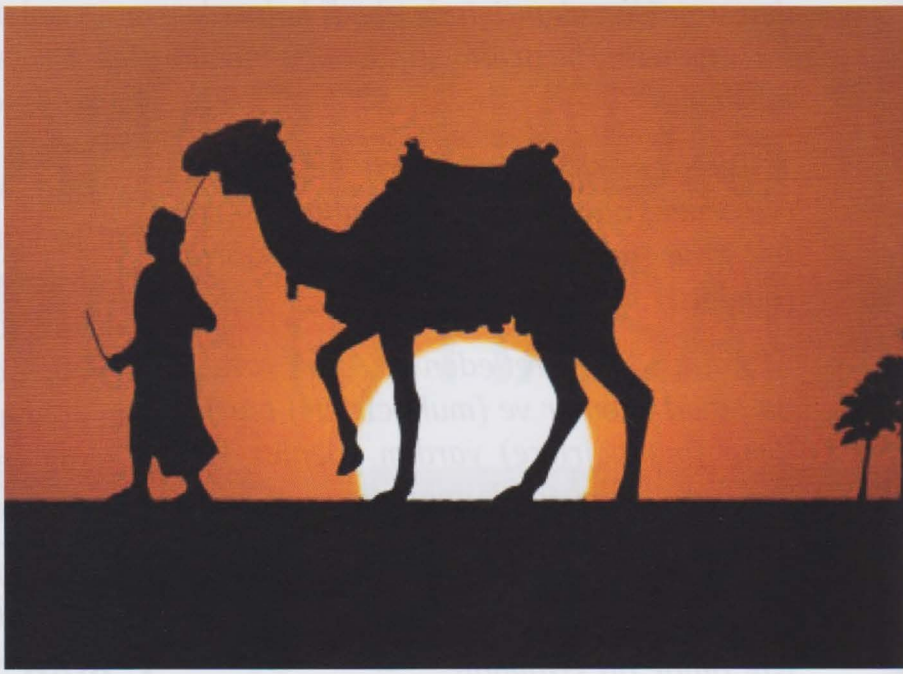

> Aynı konuda Özafşar, çeşitli konulara sahabenin Kur'an ayetlerinden delil göstermelerine aksülamel olarak Sünnet'i savunan hadis rivayetlerinin geliştirilmiş olabileceğini (yani uydurulmuş olabileceğini), bu aksülamele karşılık olarak da sahabenin diğer bir kısmının, rivayetlerin Kur'an'a arzı konusunda hadis rivayeti geliştirmiş olabileceğini (yani hadis uydurmuş olabileceğini) ifade etmektedir.[16] Makalede oldukça usturuplu anlatılan bu ifadeler oldukça karışık görünüyor. Biz iftira atmamak için ancak bu şekilde ifade edebiliyoruz ve metnin orjinalini de dipnotta veriyoruz.[17]

Bunun yanında Özafşar, bu rivayetlerin hepsinin ilk üç asır toplumunun ürünü olduğunu iddia etmenin delilsiz bir genelleme olacağını, ancak rivayetlerin (yani hadislerin) bir kısmının böyle olduğunun muhakkak olduğunu ifade etmektedir.[18] İlk üç asır, sahabe, tâbiîn ve tebe-i tâbiîndir. Bu gruba sahabe de dahil olduğuna göre, bir kısım hadislerin, sahabenin uyduruğu olduğu (!) ifade edilmiş olmaktadır.

DİB sabık Başkanı Prof. Dr. Mehmet Görmez ise, hadislerin büyük bir kısmının metninin râvîlere ait olduğunu, bu yüzden hiçbir hadisin, gramatik tahlillerle doğrudan hüküm çıkarmaya elverişli müstakil, kutsal bir dini metin olmadığının peşinen kabul edilmesi gerektiğini ileri sürmektedir.[19]

Görmez'in bu ifadesinden, hadislerin büyük kısmının râvîler tarafından uydurulduğu anlamı çıkmaktadır. Bilindiği gibi sahabe, râvî zincirinin ilk halkasıdır.

Görmez bu konuda biraz daha ileri giderek, olaylardan çıkarılan yanlış bir hükmün râvîler tarafından fıkhî bir formülasyona sokularak Hazreti Peygamber'e isnad edildiğini ve bunun pek çok örnekte görüldüğünü ifade etmektedir.[20]

Bu bağlamda Görmez, Erîke hadisi'nin "mürsel"[21] olduğunu, hadisin iki sahâbî'ye dayandığını ve Hayber savaşında söylendiğini, bu sahâbîlerin ise Hayber'e katılmadığını gerekçe göstererek hadisin uydurma olduğunu izah etmeye çalışmakta ve Özafşar'ın ilgili makalesine de atıfta bulunmaktadır.[22]

DİB sabık Başkan Yardımcısı ve sabık DİYK Üyesi olan Prof. Dr. Yavuz Ünal da "*Uydurulan Söz ve Belgelerin Hazreti Peygamber'e İsnad Edilmesi*" başlığı altında şunları söylemektedir:

"*... O'nun vefatından sonra da, gerek kendilerine yöneltilen sorulara ilk râvî olan ashâbın verdiği cevaplarla ve gerekse ortaya çıkan yeni problemlerin çözümüne katkı sağlamak amacıyla, ilk râvî olan sahâbîler tarafından, târihî olana işaret eden eklentileri göz ardı edilerek, ya da Hazreti Peygamber döneminde hayat bulan uygulamanın sözlü forma aktarılmasıyla (hadis) farklı bir formatta ortaya çıktı.*" [23]

Bize göre bu ifadeler kibar ve karmaşık bir uslüple, sahabenin hadis uydurduğuna işaret etmektedir.[24]

Ünal'ın bundan sonra getirdiği, "*... fiili sünnetin metne dönüştürülmesiyle, Hazreti Peygamber (Sallellâhu Aleyhi ve Sellem) sonrası, hadislerin sayıca arttığı, inkarı mümkün olmayan bir gerçektir. Bu gelişmede, kısmen de olsa, tarihi süre içerisinde uydurulan bir takım söz ve belgelerin Rasülüllah'a isnad edilmesinin de payı bulunmaktadır*" [25] ifadesi, sahabenin hadis uydurduğu anlamını daha açık ortaya koymaktadır.

Bu yüzden Ünal, "*genel olarak hadislere güven duyulamayacağını*" da ilave etmektedir.[26]

İki dönemdir Din İşleri Yüksek Kurulu Üyesi olan Prof. Dr. Bünyamin Erul ise, Hazreti Peygamber dönemindeki beşerî zafiyetlerden kaynaklanan yanlış anlamalardan söz etmekte; Hazreti Peygamber dönemi ile ilk iki halife döneminde, Hazreti Peygamberin söz ve davranışlarına karşı, İbn Ömer, Ebu Hureyre, Ebu Said ve bunlara benzer diğer sahabilerin zahiri yaklaşım temayülünde olduklarını ve bunun marjinal bir eğilimden öte geçmediğini belirtmektedir.[27] Bu ifadelerden anlaşılan, güya sahabenin bir kısmının zahiri temayülünün olduğu, yanlış anlam zaafının olduğu ve bunların marjinal oldukları(!) hâşâ!

Allah Teâlâ'nın, dinini korumayı vaadettiğini biliyoruz. Gerek Kur'an'ı gerekse Sünnet'i sonraki nesle ilk aktaran sahabe olduğuna göre, sahabede ortaya çıkacak bir sorun, dinin korunamaması gibi tehlikeli bir sonuca götürür. Bir başka ifadeyle, sahabenin güvenirliği yok edildiğinde dinin her iki temel kaynağı da şüpheli hale gelecektir.

Oryantalistlerin varmak istediği hedef de budur zaten. Bu bakımdan sahabeye hadis uydurduğunu isnad etmek, iyi niyetli bir tutum olmadığı gibi, itikadı da tehlikeye sokacak bir durumdur. Zira böylesi tehlikeli bir tavırla, Cenab-ı Hakk'ın ve Hazreti Peygamber *(Sallellâhu Aleyhi ve Sellem)*in sahabe hakkındaki tezkiyesi kabul edilmemiş olmaktadır.

Cenâb-ı Hakk bizi Rasül-i Ekrem Efendimiz *(Sallellâhu Aleyhi ve Sellem)*e ve sahabe-i güzin *(Radıyallâhu Anhüm)*a lâyık eylesin.

Bu makale www.ahmetgelisgen.com adresinden alınmıştır.

Dipnotlar:

1 Bağdâdî, el-Kifâye, I/168; İbn Salâh, Ulûmü'l-Hadîs, s. 294.

2 Bağdâdî, el-Kifâye, s. 168-180.

3 İbn Salah, Ulûmü'l-Hadîs, s. 294; Âmidî, İhkâm, II/320.

4 Abdülfettah Ebu Gudde, Lemahât , s. 51.

5 Bakara, 2/143, 218; Âl-i-İmrân,110, 174; A'râf, 7/157; Enfâl, 8/74, 75; Tevbe, 9/88, 89, 100, 117; Feth, 48/18, 29; Vakıa, 56/10-12; Haşr, 59/8, 9; vd..

6 Âl-i İmrân, 3/110.

7 Tevbe, 9/100.

8 Ayetteki "Orta ümmet" ifadesi, adil, seçkin, her yönüyle dengeli, haktan asla ayrılmayan, önder, bütün toplumlarca hakem kabul edilecek ümmet demektir.

9 Bakara, 2/143.

10 Enfâl, 8/74, 75.

11 Buhârî, Şehâdât, 9, Ashâbü'n-Nebî, 1, Rikâk, 7, Eymân, 10, 27; vd.

12 Buhârî, Ashâbü'n-Nebî, 5; Müslim, Fedâilü's-Sahâbe, 221, 222; vd.

13 Fazlurrahman, Tarih Boyunca İslâmi Metodoloji Sorunu, s. 22-24, Fazlurrahman, İslâm, s. 94. Goldzier'in bu konudaki görüşleri için bkz. Yavuz Ünal, Hadisin Doğuş ve Gelişim Tarihine Yeniden Bakış, Ensar Neşriyat, s. 60.

14 Fazlurrahman, İslam Geleneğinde Sağlık ve Tıb, Ankara Okulu, 1997, s. 178.

15 Erike Hadisleri, sünnetin delil oluşuna mesned olan en önemli hadislerden oluşan bir rivayet topluluğudur. Hadis, manevi tevatür derecesine varacak kadar çok sayıda sahabiden rivayet edilmiştir. Kitabımızda bu rivayetleri özel olarak inceledik. Ne var ki, yukarıdaki izaha göre Özafşar, bu hadislerin uydurma olduğunu ifade etmiş olmaktadır.

16 Bkz. Özafşar, *"Polemik Türü Rivayetlerin Gerçek Mahiyeti"*, İslâmiyât, I, 1998, Sayı: 3. s. 32, 33.

17 Özafşar'ın bu konudaki bir kısım ifadesi şöyledir: *"Şu halde burada olduğu gibi, Hazreti Âişe, İbn Abbas ve daha başka sahâbîlerin muhtelif konulardaki rivayetlere zaman zaman Kur'an ayetleri ile itirazda bulunmalarının bir fikri cereyan haline dönüşmesi üzerine, aksülamel olarak,* ***bu kabil rivayet motiflerinin geliştirildiği*** *düşünülemez mi? Buna karşılık Sahâbe'nin söz konusu tutumlarını Peygamber (Sallellâhu Aleyhi ve Sellem)in ashâbına verdiği zihni terbiyenin bir sonucu olarak kabul eden çevrelerin de, rivayetlerin Kur'an'a arzını* ***Peygamberî bir emir şeklinde rivayet kiplerine dönüştürdükleri*** *söylenemez mi? Doğrusunu Allah bilir."* Bkz. Özafşar, *"Polemik Türü Rivayetlerin Gerçek Mahiyeti"*, s. 32-33

18 Özafşar, *"Polemik Türü Rivayetlerin Gerçek Mahiyeti"*, s. 29.

19 Görmez, *"Hadislerde Delalet Sorunu"*, DİB Güncel Dini Meseleler Birinci İhtisas Toplantısı Tebliğ ve Müzakereler 02-06 Ekim 2002 Ankara, TDV matbaası, Ankara, 2004, s. 232.

20 Görmez, *"Hadislerde Delalet Sorunu"*, s. 240.

21 Mürsel hadis, tâbiûn'un, sahabeyi atlayarak rivayet ettiği hadistir.

22 Mehmet Görmez, *"Sünnet'in Kaynak Değerini Temellendirme Sorunu"*, s. 8. (Görmez'e ait bu makale, Görmez'in kendi web sitesinden alınmıştır. Bkz. www.mehmetgormez.com). Dipnotta Görmez, bu makalenin, 2006 tarihinde İSAM tarafından yayınlanan bir kitapta bölüm olarak yer aldığını bildirmektedir. Bu yazılarımızın yayınlanmaya başlanmasından sonra, Görmez'e ait web sitesinin boşaltıldığını gözlemledik.

23 Yavuz Ünal, Hadisin Doğuş ve Gelişim Tarihine Yeniden Bakış, Ensar Neşriyat, s. 58.

24 Yavuz Ünal, a.g.e., s. 58.

25 Yavuz Ünal, a.g.e., s. 58.

26 Yavuz Ünal, a.g.e., s. 58.

27 Bünyamin Erul, Sahabenin Sünnet Anlayışı, TDV Yayınları, s. 189

MÜSLÜMANIN ZİHNÎ DÜNYASINDA ALLÂH RASÛLÜ ﷺ VE SÜNNET-İ SENİYYE -3-

Bu yazının ilk iki bölümü geçen iki ayda yayımlanmıştı.

ÖMER FARUK KORKMAZ

1. ALLÂH RASÛLÜ ﷺ'NE KARŞI VAZİFELERİMİZ (başlığına devam ediyoruz)

a. Destekleyip Yardım Etmek

Hazreti Peygamber ﷺ'e karşı vazifelerimizden biri de ona destek ve yardımcı olmaktır. Geride bir kısmını verdiğimiz Fetih süresindeki âyet-i kerimenin devamı bunu belirtmektedir: "Ve tu'azzirûh..." Yani ona destek olmak ve yardım etmek.[1]

Bahsinde olduğumuz meselenin özüyle taalluk eden nokta tam da burası. Cenâb-ı Hak, bu ayetin ilk muhatapları olan sahabeden Hazreti Peygamber ﷺ'e yardım etmelerini, destek olmalarını istemekte ve bunu bir vazife olarak onların omuzlarına yüklemektedir. Bu emrin muhatabı olan sahâbe her mevzuda ona destek olmuşlar ve onu koruyabilmek için canlarını dahi feda etmekten geri durmamışlardır.

Mikdat ibni Amr ؓ Bedir günü Allah Rasûlü ﷺ'ne destek olmanın nasıl olması gerektiğini gösterir mahiyettteki o meşhur konuşmayı yapmış ve "Allah ﷻ'ın sana gösterdiği yönde yürü, biz senle beraberiz. Vallahi biz sana Beni İsrail'in Peygamberlerine dediği gibi *'Sen ve Rabbin gidin savaşın. Biz burada oturacağız'* [2] demeyeceğiz. Seni hak ile gönderen Allah ﷻ'a yemin olsun ki sen bizi Ğımad'ın gölü üzerine yürütecek olsan oraya ulaşana dek seninle birlikte savaşırız" demişti.[3]

Bu söz Allah Rasûlü ﷺ'nün çok hoşuna gitmiş ve memnuniyeti ayın on dördündeki kamer misali parıldayan yüzünden belli olmuştu.[4]

Peygamber ﷺ'i desteklemenin nasıl olması gerektiğine yönelik ulvî bir numunelik teşkil eden bu söz ve duruşun bugün bize de söylediği çok şeyin olduğu açıktır. Bizler de *"Biliniz ki Rasûlüllah ﷺ içinizdedir"*[5] âyet-i kerimesinden hareketle

Hazreti Peygamber ﷺ'in sünnetiyle içimizde yaşadığını idrak etmeli ve sünneti savunup muhafaza etmenin bu ayetteki "destekleme"ye gireceğini unutmamalıyız. Sünnet düşmanlarına verilecek en güzel cevap ve vurulacak en büyük darbenin öncelikle sünneti ihya etmekle meydana geleceğini daima hatırda tutmalıyız. Bu şuurla hareket ederek ihya ettiğimiz sünneti her fırsatta muhafaza ve müdafaa etmenin boynumuzun borcu olduğunu aklımızdan hiç çıkarmamalıyız.

- O ﷺ'nun Baş Müdâfii Allah ﷻ'tır

Kendisinden önceki Peygamberler gibi Allah Rasûlü ﷺ de çok eziyetlere, tahkirlere ve yalanlamalara mâruz kalmıştır. Şu kadarı var ki diğer Peygamberler tüm bu taarruzlara karşı kavimlerine gereken cevabı vererek kendilerini müdafaa etmişlerdir. Nuh عليه السلام Allah ﷻ'ın kendisini muvazzaf kıldığı peygamberlik vazifesini icra maksadıyla kavmine hakkı tebliğ ettiğinde *"Kavminden ileri gelenler Biz seni gerçekten apaçık bir sapıklık içinde görüyoruz!"* demişler ve Nuh عليه السلام da bu söze mukabil *"Ey kavmim! Bende herhangi bir sapıklık yoktur; fakat ben, âlemlerin Rabbi tarafından gönderilmiş bir elçiyim"*[6] diyerek kendini müdafaa etmişti.

Hud عليه السلام da Allah ﷻ'ın emir ve yasaklarını kavmine ulaştırdığında Kavminden ileri gelen kâfirler *"Biz seni kesinlikle bir beyinsizlik içinde görüyoruz ve gerçekten seni yalancılardan sanıyoruz"* [7]demişlerdi kendisine. Bu karşılığa mukabil Hud عليه السلام *"Ey kavmim! Ben beyinsiz değilim; fakat ben âlemlerin Rabbinin gönderdiği bir elçiyim. Size Rabbimin vahyettiklerini duyuruyorum ve ben sizin için güvenilir bir öğütçüyüm"* [8]diyerek kendisini savunmuştu.

Firavun Musa عليه السلام'ya *"Ey Musa! Senin büyülenmiş olduğunu sanıyorum!"* [9] dediğinde Musa عليه السلام da ona *"Pek âlâ biliyorsun ki, dedi, bunları, birer ibret olmak üzere, ancak, göklerin ve yerin Rabbi indirdi. Ey Firavun! Ben de senin hakikaten mahvolduğunu sanıyorum!"*[10] buyurarak mukabelede bulunmuştu.

Oysa Allah Rasûlü ﷺ'nün savunucusu Âlemlerin Rabbi ve onun da sahibi olan Allah ﷻ'tı. Müşrikler onun için şair yakıştırmasını yaptıklarında Allah ﷻ: *"Biz ona (Peygamber'e) şiir öğretmedik. Zaten ona yaraşmazdı da. Onun söyledikleri, ancak Allah'tan gelmiş bir öğüt ve apaçık bir Kur'an'dır"*[11] âyet-i kerimesini inzal ederek O ﷺ'nun şair olmadığını ifade buyurdu. Kâhinlikle yaftaladıklarında *"Bir kâhin sözü de değildir (o). Ne de az düşünüyorsunuz!"*[12] buyurarak müdafaa etmişti Allah Rasûlü ﷺ'nü. "Sapıtmış" deyip vâveylâ koparttıklarında *"Arkadaşınız (Muhammed) sapmadı ve bâtıla inanmadı"*[13] buyurarak ikaz etmişti müşrikleri.[14]

Kısacası onun baş müdafii onu âlemlere rahmet olarak gönderen, mahlukatın seyyidi kılan ve tüm kainatı onun hürmetine yaratan Allah ﷻ'tı. Biz kullarına düşen de onun böylesine koruyup kolladığı peygamberimizi muhafaza ve müdafaa etmektir.

- Sa'd ibni Rebî' رضي الله عنه'in Vasiyeti Bize Ne Söyler?

Gün Uhud günüydü. Hazreti Peygamber ﷺ bir ara Sa'd ibni Rebî'i merak etmiş ve ashabına şehitler içinde mi yoksa diriler içinde mi olduğunu araştırmalarını söylemişti. Ensardan bir adam bu isteğe karşı "Ben bir bakıp araştırayım ey Allah ﷺ'ın Rasûlü" diyerek Sa'd'ı aramaya koyuldu. Ve onu son nefeslerini vermek üzere şehadet makamına hazırlanan bir halde buldu. Ona "Rasûlüllah ﷺ senin şehitler içinde mi yoksa diriler içinde mi olduğunu soruyor, ne diyeyim" deyince Sa'd رضي الله عنه "Ben şehitler içindeyim. Allah Rasûlü ﷺ'ne benden selam söyle ve de ki: 'Sa'd ibni Rebî' diyor ki: 'Allah bir peygamberi ümmeti adına nasıl hayırla mükafatlandırıyorsa onu da bizim adımıza hayırla mükafatlandırsın.'

Kavmine de selam söyle ve de ki: 'Sa'd ibni Rebî' şöyle diyor: 'Rasûlüllah ﷺ'a akabede verdiğiniz söze karşılık Allah ﷻ'tan korkun, Allah ﷻ'tan korkun.[15] Şayet Peygamber ﷺ'inizin başına bir şey gelir de sizler hala göz kırpacak kadar bir can taşıyor olursanız Vallahi Allah katında hiçbir özrünüz olamaz."[16]

Yaşadıkları sürece Rasûlüllah ﷺ'ı muhafaza etmeyi şiar edinen sahabenin kulaklarında yankılandı bu vasiyet. Sa'd'ın Uhud'daki bu vasiyeti bütün bir ümmet için de sürekli hatırlanması ve zihinlerdeki tazeliğini koruması gereken bir emanetti. Rasûlüllah ﷺ'ın namusunu korumak gibi ulvî bir vazifeyi bu ümmetin omuzlarına yükleyen ağır bir emanet. Bugün O ﷺ'nun sünnetine dört bir koldan saldıranlara karşı göğsünü siper edip öncelikle Sünnet'i yaşayarak muhafaza eden ve sonrasında da bu işin ilmî noktadaki mücadelesini veren fedakâr insanların yüklendiği bir emanetti bu.

Sa'd ibni Rebî'in şu vasiyeti, sünnetin bu denli saldırıya mâruz bırakıldığı ve hadislerin endazesiz bir tartışma keşmekeşine sokulduğu şu garip zamanda ağzına gem vurulmuş ilim cephesindekilere de bir ikazdı aslında. Zira, dün Peygamber ﷺ'in önünde kendini siper ederek ona yönelecek hamlelere karşı canını ortaya koyan sahabe bunu öncelikle onun sünneti ve yolunun devamı için yapmışlardı.

Yani asıl murad onun yolu, dini ve davasıydı. Bu yüzden Uhud'da Peygamber ﷺ'in öldüğü yaygarası koptuğunda bir an için sendeleyen sahabeye *hitaben "Muhammed,*

ancak bir peygamberdir. Ondan önce de peygamberler gelip geçmiştir. Şimdi o ölür ya da öldürülürse, gerisin geriye (eski dininize) mi döneceksiniz? Kim (böyle) geri dönerse, Allah'a hiçbir şekilde zarar vermiş olmayacaktır"[17] şeklindeki âyet-i kerime nâzil olmuştur. Bugün de onun sünneti ve davası saldırıya maruzken kılını dahi kıpırdatmayan Müslümanların yarın rûz-i mahşerde vallahi mazereti olmayacaktır. Sa'd ﷺ'ın vasiyetinin bugüne söylediği bu olsa gerektir.

Her peygamber için insan ve cin şeytanlarından düşmanlar tayin edildiği bir hakikat olarak zikredilir Kur'an-ı Hakim'de.[18] O ﷺ'nun için tayin edilen düşmanların her türlü saldırılarına karşı kendisini destekleyen ve savunan dostları da vardı tabi. Bu dostları kimi zaman, ona silahla ateş edenlerin karşısına dikilir ok atıcılık kabiliyetini ortaya koyarak savunurdu onu. Kimi zaman da sözle savaş açanların karşısında edebi kabiliyetini sergileyerek. Allah Rasûlü ﷺ ise bu durumdan memnun olur ve kendisi ve davası adına ok atan Sa'd ﷺ'a "At ey Sa'd! Anam babam sana feda olsun"[19] der ve Kureyş'in zehirli dilini şiirleriyle püskürten Hassan ﷺ'a da "Allah'ım onu Rûhu'l-Kuds ile teyit et"[20] buyururdu. Bugün İslam'ı yıkma adına tüm okların Sünnetine çevrildiği ve münkirler tarafından itibarsızlaştırılmaya çalışıldığı zamanda bizler de kalemimizi Sa'd ﷺ'ın oku ve kelamımızı Hassan'ın şiiri yaparsak Allah Rasûlü ﷺ'nün bize de duacı olacağından hiç şüphemiz olmasın. Sa'd ibni Rabî'in vasiyeti günümüzün diliyle böyle bir müdafaanın zaruri olduğunu söyler bizlere.

b. Salâtü Selâm Etmek

Allah ﷻ Peygamber ﷺ'e salatü selam etme görevimizle ilgili şöyle buyurmaktadır: *"Allah ve melekleri, Peygamber'e çok salevât getirirler. Ey müminler! Siz de ona salevât getirin ve tam bir teslimiyetle selam verin."*[21]

Âyette bahsi yapılan Allah ﷻ'ın Efendimiz ﷺ'e salat etmesi bir anlamıyla onu meleklerinin yanında övmesi ve şeriatını ebedi kılarak zikrini kıyamete dek baki kılmasıdır.[22] Cenab-ı Hak kendisinin ve meleklerinin de ona salat ettiğini ifade buyurarak bizlere Hazreti Peygamber ﷺ'e salât etmemizi emretmektedir. Hiç şüphesiz ki bu ona salat etmenin bizim adımıza ne kadar önemli bir vazife olduğunu göstermektedir.

Allah Rasûlü ﷺ'ne salât etmek "Biliniz ki Allah ﷻ'ın elçisi içinizdedir" âyet-i kerimesini tam anlamıyla idrak edebilme vesilesidir. Zira ona salât etmek demek onu tezekkür etmek ve hayatımızda canlı kılmaktır. Bir nevi içimizde yaşatmaktır. Attığımız her adımda ve giriştiğimiz her işte onun izin ve müsaadesini gözetmektir. Zira dinimizi bize öğreten ve Allah ﷻ'ın emir ve yasaklarını iletip tebyin eden odur. Onun dinimiz adına bir şeye izin verip vermemesi Cenab-ı Hakk ﷻ'ın bilgisi ve

izni dahilinde olacaktır. Bu sebeple ona salatü selam etmek demek sadece belli cümleleri terennüm etmek değildir.

Bilakis bu cümlelerle birlikte onun sünnetini hayatımızda hâkim kılarak daima Rasûlüllah ﷺ ile birlikte geçen bir ömrün talibi olmak demektir. Şayet biz bu vefakarlığı göstererek ona daima salat edip onu unutmazsak o da bizi unutmayacak ve Allah ﷻ'ın izniyle sahip çıkacaktır. Tıpkı Hazreti Osman رضي الله عنه'ın Hudeybiye'den Mekke müşriklerine elçi olarak gönderilmesi gibi.

Nitekim Hazreti Osman orada Mekkeli müşriklerin Ka'be'yi yalnız başına tavaf edebileceğini fakat bu hususta Rasûlüllah ﷺ'a ve ashaba izin verilmeyeceğini duyduğunda "Rasûlüllah Ka'be'yi tavaf edinceye kadar ben de etmeyeceğim" demişti.[23] Bu söz Rasûlüllah ﷺ'a ulaştığında mesrur olmuştu.[24]

Bu büyük bir vefa göstergesiydi. Kıyamete dek tüm müminlere Peygamberlerine göstermeleri gereken vefanın nasıl olması gerektiğini gösteren büyük bir vefa timsaliydi. Beri tarafta Hudeybiye'ye Hazreti Osman رضي الله عنه'ın şehit edildiği haberi ulaştığında Allah Rasûlü ﷺ sahabeden cihad üzere tek tek biat almış ve sıra Osman رضي الله عنه'e geldiğinde sağ elini sol eliyle birleştirerek "İşte bu da Osman رضي الله عنه'ın elidir" buyurmuştu.[25] Bu davranış, vefaya karşı vefa hareketiydi. Müşriklerin kendisine sunduğu tavaf imkanını reddederek Peygamber ﷺ'ini unutmayan Hazreti Osman رضي الله عنه'ı Peygamber ﷺ'i de unutmamış ve biatın sevabına nail olması için mübarek elleriyle onun yerine de biat almıştı.

c. İhtilaflarımızı O ﷺ'na Götürmek

Müslümanlar olarak Hazreti Peygamber ﷺ'e karşı görevlerimizden biri de ihtilaf ettiğimiz konuları ona götürmektir. Bu, Kur'an-ı Kerim'in bize *"Eğer bir hususta anlaşmazlığa düşerseniz Allah'a ve ahirete gerçekten inanıyorsanız onu Allah'a ve Resûl'e götürün (onların talimatına göre halledin); bu hem hayırlı, hem de netice bakımından daha güzeldir"* [26] şeklindeki âyet-i kerimeyle emrettiği bir düsturdur. Bir müminin zihnî dünyasında Allah Rasûlü ﷺ ayetleri sadece ileten bir peygamber olamaz. Bu onun sadece bir vazifesidir. Bunun dışında insanların müşkillerini hallet-mek, onları manevi kirlerden arındırarak tezkiye etmek ve aralarındaki anlaşmazlıklarda hakem olmak gibi bir çok vazifesi vardır. Allah ﷻ'ın izniyle ihtilaflarımızı o

çözecek ve insanlığı her türlü cehalet karanlıklarından çıkararak nur misali hidayete o çıkaracaktır. Bir Müslüman bu ümit ve umutla bakar Peygamber ﷺ'e. Bunun için onun sünnetini hayatın merkezine taşır.

Âyet-i kerimede ihtilaflarımızı götüreceğimiz ilk merci olarak zikredilen Allah ﷻ'ı nasıl ki Kur'an-ı Kerim olarak anlıyorsak peşi sıra zikredilen Resul'ü de Sünnet-i seniyye olarak telakki etmemiz gerekir. Meymun ibni Mihrân: "Allah ﷻ'a götürmek kitabına götürmektir. Rasûlü ﷺ'ne götürmek de sağlığında idi. Allah onun ruhunu kabzedince artık sünnetine oldu" demiştir.[27] Zira Rasûlüllah ﷺ bugün sünnetiyle aramızda yaşamaktadır. Kitap ve sünnet onun bize sımsıkı sarılmamızı emrederek miras bıraktığı iki kutsal emanettir.[28] Bu emanetleri muhafazaya son derece ihtimam göstermeli ve canımızdan öte korumaya riayet etmeliyiz. Nitekim Cenab-ı Hak *"Ey iman edenler! Allah'a ve Peygamber e hainlik etmeyin; (sonra) bile bile kendi emanetlerinize hainlik etmiş olursunuz"* buyurarak bu mukaddes emanetleri muhafazaya riayet etmemenin hainlik olacağını ifade buyurmuştur.

Devam edecek inşâallâh…

Dipnotlar:

1 İbn Cerir et-Taberî, *Cami'u'l-Beyan*, Müessesetu'r-Risâle, 2000, Baskı: I, X/121, İbn Adil ed-Dımeşkî, *el-Lübâb fî Ulûmi'l-Kitâb*, Daru'l-Kütübi'l-İlmiyye, Beyrut-Lübnan, 1998, Baskı: I, XVII/486, Abdülmecid eş-Şeyh Abdülbârî, *er-Rivâyâtu't-Tefsîriyye fî Fethu'l-Bârî*, Vakfu's-Selâmi'l-Hayrî, 2006, Baskı: I, II/1078

2 Maide, 24

3 es-Suheylî, Ebu'l-Kâsim Abdurrahman b. Abdullah, *er-Ravdu'l-Ünf fî Şerhi's-Sîreti'n-Nebeviyye*, Daru İhyâi't-Türâsi'l-Arabî, Beyrut, 1412, Baskı: I, V/91, Ali b. Burhanuddin el-Halebî, *es-Sîretu'l-Halebiyye*, Daru'l-Ma'rife, 1400, II/385

4 el-Beğavî, Ebû Muhammed el-Hüseyn b. Mes'ûd, *el-Envâr fî Şemâili'n-Nebiyyi'l-Muhtâr*, Daru'l-Mektebî, Dımeşk, 1995, Baskı: I, I/245

5 Hücurât, 7

6 A'raf, 60,61

7 A'râf, 66

8 A'râf,67,68

9 İsrâ, 101

10 İsrâ, 102

11 Yâsin, 69

12 Hâkka, 42

13 Necm, 2

14 Ebu'l-Ferec İbnu'l-Cevzî, *el-Vefâ bi Ta'rîfi Fedâili'l-Mustafa*, Daru'l-Ma'rife, Beyrut-Lübnan, s. 266

15 el-Vâkıdî, Muhammed b. Ömer, *el-Meğâzî*, Daru'l-A'lemî, Beyrut, 1989, Baskı: III, I/293

16 İbn Hişam, *es-Sîretu'n-Nebeviyye*, Daru'l-Cîl, 1411, IV/44, İbn İshak, *Sîretu İbn İshak*, Daru'l-Fikr, Beyrut,1398, Baskı: I,s. 335, Beyhaki, Ahmed b. el-Hüseyn, *Delâilu'n-Nübuvve ve Marifetu Ahvâli Sâhibi'ş-Şerî'a*, III/285, İbn Seyyidin Nâs, Muhammed b. Muhammed, *Uyûnu'l-Eser fî Funûni'l-Meğâzî ve'ş-Şemâili ve's-Siyer*, Daru'l-Kalem, Beyrut, 1414, Baskı: I, II/29

17 Âl-i İmrân, 144

18 En'âm, 112

19 Ahmed b. Hanbel, *Müsned*, II/116, No: 709, Ebu Ya'lâ, *Müsned*, No: 752

20 Taberânî, *el-Mu'cemu'l-Evsat*, No: 668, *el-Mu'cemu'l-Kebîr*, No: 3580, İbn Hibbân, "el-Mesâcid", No: 1653, Buhari, "Ebvâbu'l-Mesâcid", No: 442, Müslim, "Fadâilu's-Sahâbe", No: 2485

21 Ahzâb, 56

22 Şihabuddin el-Âlûsî, *Ruhu'l-Me'ânî fî Tefsîri'l-Kur'âni'l-Azîm*, Daru'l-Kütübi'l-İlmiyye, Beyrut-Lübnan, 1415, XI/252

23 Ai b. Burhanuddin el-Halebî, *es-Sîretu'l-Halebiyye*, Daru'l-Ma'rife, 1400, II/703

24 el-Vâkıdî, Muhammed b. Ömer, *el-Meğâzî*, Daru'l-A'lemî, Beyrut, 1989, Baskı: III, II/605

25 es-Sâlihî, Muhammed b. Yusuf, *Sübulu'l-Hüdâ ve'r-Reşâd*, Daru'l-Kütübi'l-İlmiyye, Beyrut-Lübnan, 1993, Baskı: I

26 Nisâ, 59

27 eş-Şâtıbî, İbrahim b. Musa, *el-Muvafakât*, Daru İbni Affân, 1997, Baskı: I, IV/191

28 Taberânî, *el-Mu'cemu'l-Evsat*, No: 4757, Hakim, *el-Müstedrek*, No: 318

İlm-i Hâl

HÜSAMETTİN VANLIOĞLU BAŞKANLIĞINDA
FIKIH KURULU

TEHTİT ALTINDAKİ KİŞİNİN VEYA SARHOŞUN HANIMINI BOŞAMASI

Allah Teâlâ'ya sonsuz hamd, onun Rasûlü'ne ve Rasûlü'ne tâbi olan âline, ashâbına ve ümmetine salât-u selâm olsun

Hanımını boşamaması durumunda ölüm veya bir uzvunun telef edilmesiyle tehdit edilen kişinin boşaması geçerli olur.[1] Zira bu kişi şaka yollu boşamada olduğu gibi sonuca razı olmasa da boşamayı kastetmiştir.

Ebu Hureyre *(Radıyallâhu Anh)*dan rivayetle Peygamber Efendimiz *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)* şöyle buyurmuştur:

عَنِ أَبِى هُرَيْرَةَ رَضِىَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قال: ثَلاَثٌ جِدُّهُنَّ جِدٌّ وَهَزْلُهُنَّ جِدٌّ النِّكَاحُ وَالطَّلاَقُ وَالرَّجْعَةُ

"Üç şey vardır ki; ciddisi de şakası da ciddidir, bunlar: nikâh, talak ve ric'attır."[2]

Şâfii mezhebine göre; tehdit altında bulunan kişinin hanımını boşaması geçerli değildir.[3] Zira tehdit ile hür irade bir arada bulunamaz. Şer'î tasarruf ise, ancak hür iradeyle gerçekleşir. Tehdit altındayken hür irade bulunamayacağından böyle bir durumda verilen talak da geçerli olmayacaktır.

İmam el-Merğinânî (ö.592) ***"el-Hidâye"*** adlı eserinde bu konuya dair şöyle demiştir: Tehdit altında bulunan kişi iki şeyin yani boşama ve öldürülme ve emsali hangisinin daha kötü olduğunu bilmekte ve daha az kötü olan boşamayı tercih etmektedir. Şu kadar var ki, hükmüne razı olmamaktadır. Oysa sonucuna razı olmamak, talakın geçerli olmasına zarar vermez.[4] Diğer bir ifadeyle; bir işi yapmayı murat etmek, o işe razı olmayı gerektirmez.

Haram yolla sarhoş olan kişinin boşaması da Hanefi mezhebine göre geçerlidir. İmam eş-Şâfiî *(Rahimehullâh)*ın iki görüşünden birine göre[5] ve Hanefi âlimlerinden İmam Tahâvî ve İmam Kerhî'ye göre sarhoşun talakı geçerli değildir. Onlara göre boşama, sahih bir kasıtla gerçekleşir. Hâlbuki sarhoşta sahih kasıt bulunmaz. Böyle bir haldeki kişi uyuyandan daha kötü bir durumdadır. Zira uyuyan kişi uyandırılacak olsa uyanır, sarhoş ise uyanmaz. Uyku halindeki kişinin boşaması geçerli olmadığı gibi sarhoşun boşaması da geçerli olmamalıdır.

Bu gerekçeye Hanefilerin cevabı şudur: Sarhoş kişinin aklının gitmesine, günah olan bir fiil sebep olmuştur. Yani şarap ve emsali sarhoş edici şeyleri kendi iradesiyle içmiş ve bu duruma düşmüştür. Bu hale düşmesini menetmek için aklı var hükmünde kabul edilmiştir.

Şayet kişi mubah şeyleri yiyip içtiğinden dolayı sarhoş olsa da hanımını bu haldeyken boşasa, boşaması geçerli olmaz.

Kişinin sarhoş olmasından maksat; sözlerinin bir birine karışıp hezeyan etmesidir. Bazı kitaplarımızda "yer ile göğü, kadın ile erkeği ayıramayacak durumda bulunmasıdır" şeklinde de tarif edilmiştir.

Kemal İbnu'l-Hümâm'a (ö.861) göre; âlimlerin sarhoşun boşaması hususundaki ihtilâfı; yeri gökten, kadını erkekten ayırt edemeyecek derecede sarhoş olanlar hakkındadır. Erkekleri kadınlardan ayırt ettikleri halde sadece güzeli çirkin, çirkini de güzel sayacak derecede sarhoş bulunanlar hakkında değildir. Bunların tasarruflarının geçerli olduğuna dair söz birliği vardır.[6]

Sarhoş olan kişinin boşamasıyla ilgili iyice incelenmesi gereken bir mesele daha vardır ki, o da ictimâ'î maslahat bakımından sarhoşun, hanımını boşaması geçerli olmalı mı, yoksa olmamalı mı meselesidir. Her halükarda sarhoşun talakı geçerli değildir diyenler, şu noktaya vurgu yapmışlardır; sarhoş, aklî muhakemeden yoksundur, aile bağını korumak ise arzu edilen şeydir. Her sarhoşun talakı geçerlidir diyecek olursak aile bağını devam ettirmek çok zor olabilir. Ayrıca kadınlar, hiçbir kabahatleri bulunmadığı halde bu işten zarar göreceklerdir. Şu halde bu talakın geçerli olmaması hikmet ve maslahata daha uygun görülebilir.

Şarap ve emsâli şeylerle sarhoş olan kişinin verdiği talakın geçerli olduğunu söyleyenler, böyle bir sarhoşluğun hem dînen hem de ahlâken günah olduğunu, bu yüzden hafifletici bir sebep olarak değil de ağırlaştırıcı bir sebep olarak bakılması gerektiğini söylemişlerdir. Nitekim ceza hukûkuyla ilgilenen kişiler; sarhoş olmak, kişinin kendi tercihini kullanarak vücuda getirdiği, isteseydi, iradesine sahip çıksaydı içine düşmeyeceği bir hal olduğundan bu halin cezada hafifletici sebep değil, ağırlaştırıcı bir sebep olduğunu söylemişlerdir.

Ezcümle: Sarhoşluk, cezayı gerektirir. Bu haldeki birinin vermiş olduğu talakı geçerli kılmak, bu cezanın bir nevi tecellisidir. Böyle bir cezanın varlığı, bir takım kimseleri böyle bir hale düşmekten menedebilir. İçki ve şarap müptelalarını azaltır.

Kadınların durumuna gelince; bir kısmı belki bu yüzden kocalarından daha fazla zarar görecektir. Fakat esasen bu birçok kadının hürriyetine yani sarhoş olan eşlerinden ayrılmalarına sebep olacaktır. Alkol müptelası olan kişilerin nikâhı altında bulunan kadınların bazen büyük tehlikeler altında kaldıkları herkesin bildiği bir hakikattir.

İçtiği zıkkımın tesiriyle ağzından çıkanı duymayacak halde olan bir kimsenin sürekli yanında bulunan bir kadının durumunu hayal edebiliyor musunuz?! Ne zor bir durumdur bu!

Ayrıca bu durumdaki bir kişinin hanımını ne kadar mutlu edeceği de manidardır. Böyle bir kişi, hanımının hayatına bile kastedebilir. Artık böyle bir kocadan kurtulmak için bu halde vereceği talak bir vesile ise, kadının elinden böyle bir vasıta alınmamalıdır. Sonuç olarak kadın böyle biriyle hayatını devam ettirmek istiyorsa yeni bir nikâhla yollarına devam da edebilirler.

Dipnotlar:

1 *Ebu Bekir Muhammed b. Ahmed Şemsu'l-Eimme es-Serahsî*, el-Mebsûd

2 es-Sünenü'l-Kübra li'l-Beyhakî

3 el-Mecmû' Şerhu'l-Mühezzeb

4 *Burhânüddîn Ebu'l-Hasen el-Merğinânî*, el-Hidâye

5 el-Mecmû' Şerhu'l-Mühezzeb

6 Fethu'l-Kadîr

Hadîs-i Şerîfler

Ebû Mûsâ *(Radıyallahü anh)*'dan rivayet edildiği üzere Resûlüllah *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)* şöyle buyurdu:

"Allah Teâlâ ümmetim için bana iki emân indirdi. (Bu iki emân şudur)**: "Sen aralarında olduğun müddetçe Allah onlara** (umumî bir) **azap vermeyecektir. Onlar istiğfara devam ettiği müddetçe, Allah onlara azap etmeyecektir."** *(Enfâl 8/33)*

Ben aralarından ayrıldığımda, (Allah'ın azâbını önleyecek ikinci emân olan) **istiğfârı kıyâmete kadar aralarında bırakıyorum."**

(Tirmizi, Tefsir, 8/3082)

Ebû Hüreyre *(Radıyallâhu anh)* anlatıyor: "Resûlullah *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)* buyurdular ki:

"Kul Rabbine en ziyade secdede iken yakın olur, öyle ise (secdede) **duayı çok yapın."**

(Müslim, Salât 215, (482); Ebû Dâvud, Salât 152, (875)

Selmân-ı Fârisî *(Radıyallahu anh)*'dan rivayet edilen bir hadis-i şerifte Rasûlüllah *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)* şöyle buyurmuştur:

"Receb'de bir gün ve bir gece vardır ki; o günü oruçlu geçirip gecesini ibadette kâim olan kişi, zaman olarak yüz seneyi oruç, yüz seneyi de (gece ibadeti ve) **kıyâmla geçirmiş gibi olur. O gün, Receb'in bitmesine üç gün kaladır..."**

(Beyhakî, Fedâilü'l-evkat, No: 11, Sh: 95, 96; Şu'abü'l-iman, No: 3530, 5/345)

Enes İbni Mâlik *(Radıyallahu anh)*'dan rivayet edildiğine göre, Resûlüllah *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)* şöyle buyurmuştur:

"Şa'bân Benim ayımdır. Kim Şa'bân Ayı'na değer verirse, muhakkak ki o, benim emrime önem vermiş olur.

Benim emrimi büyük tutana ise, Ben kıyamet günü öncü bir kurtarıcı ve iyi bir hazırlık olurum"

(Beyhakî Fedâilü'l-evkat, No: 10, Sh: 94, 95; Şu'abü'l-iman No: 3532, 5/346-347)

Hz. Ali *(Radıyallahu anh)* anlatıyor: "Resûlullah *(Sallallahü Aleyhi ve Sellem)* buyurdular ki:

"Kişi dört şeye inanmadıkça mü'min olmuş sayılmaz. (Bunlar)**; Allah'tan başka ilâh olmadığına, Benim Allah'ın kulu ve elçisi olduğuma, Öldükten sonra dirilmeye ve Kadere inanmaktır."**

(Tirmizî, Kader 10, (2146). Tirmizi, Kader 10, (2146)

Sehl İbni Sa'd *(Radıyallahu anh)* anlatıyor: Resûlullah *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)* şöyle buyurdu:

- Ben ve yetime bakan kimse cennette şöyleyiz.

(Peygamber Efendimiz) **orta parmağı ile başparmağını yan yana getirip aralarını açıp kapayarak işaret eti."**

(Buhârî, Talak: 14, Edeb: 24; Tirmizî, Birr: 14, (1919); Ebu Dâvud, Edeb: 131, (5150)

İbni Abbâs *(Radıyallahu anhüma)* der ki: Resûlüllah şöyle buyurdu:

"Bir kimse istiğfârı dilinden düşürmezse, Allah-ü Teâlâ ona her darlıktan bir çıkış, her üzüntüden bir kurtuluş yolu gösterir ve ona ummadığı yerden rızık verir."

(Ebû Dâvûd, Vitir, 26/1518; İbni Mâce, Edeb)

Güldeste
Mustafa Özşimşekler

"ŞEHÂDET BİR ÇAĞRIDIR TÜM ÇAĞLARA VE NESİLLERE"

Şehâdet, İslam Dininde en yüksek makamlardan biridir. Kur'an-ı kerim'de peygamberler ve sıddıklardan sonra zikredilen şehitlik makamına ulaşmayı, her Müslüman canı gönülden arzu eder.

Şehâdete inanan ve bu yüce makama talip olan yiğitler savaş meydanlarında ölümden korkmazlar. Çünkü bilirler ve inanırlar ki, şehitlik, ölümsüzlüğe açılan kapıdan girip ebedi bir saadet yurduna, asıl vatan olan cennete göç etmektir. Şehitler son nefeslerini verirken cennetteki yerlerini görürler ve hiç ölüm acısı duymadan ruhlarını teslim ederler. Âhiret yurdunda ise, Peygamber Efendimiz *(Sallallahü Aleyhi ve Sellem)* adeta kucağını açmış onları karşılar.

Savaş meydanlarında şehitlerin akıttığı her damla kan, geride kalanların gönüllerinde bir kıyam çiçeği olup açar ve büyür. Nitekim **Bedir, Uhud** ve **Hendek** savaşlarında şehid olan ashâb-ı kiramın bereketiyle, müşriklerin bulunduğu o çöller birer tevhid kalesine dönüşmüştür. Başta **Seyyidü'ş-Şüheda Hz. Hamza** *(Radıyallahü anh)* olmak üzere, **Musab b. Umeyr, Abdullah** İbni **Cahş, Enes bin Nadr** (Radıyallahü anhüm) gibi nice kahramanlar, Allah'a verdikleri sözü tutarak İslam davası uğruna canlarını feda etmişler, kanlarıyla İslam binasının temelini yoğurmuşlar. Ve bütün dünyaya yayılacak olan İslam Dini'nin temelleri böylece atılmıştır.

Sahabe-i kiram yedisinden yetmişine şehâdet rûhu taşıyordu. Savaş meydanlarında cennetin kokusunu alan o kahramanlar, İslam için canlarını seve seve feda etmişler, kendilerinden sayıca çok fazla olan nice düşman ordularını hezimete uğratmışlardı.

İşte Onların şehâdetleri; daha sonra gelen tüm İslam mücâhidlerine örnek teşkil etmiş, İslam sancağını yüceltmek için verilecek mücadelede, kıyâmete kadar gelecek olan tüm çağlara ve nesillere adeta kutlu bir çağrı olmuştu.

Saadet Asrı'ndan Tarihi Vesikalar

Örnek nesil olan saadet asrının kahramanlarının cesaret, yiğitlik ve şehâdete olan arzularından, değişik yaşlardan (çocuklardan, gençlerden, yaşlılardan hatta kadınlardan) bazı tarihi vesikalar sunalım. Önce çocuklardan misal verelim:

Bedir Savaşı'nın hazırlıkları yapılıyordu. Peygamber Efendimiz *(Sallallahü Aleyhi ve Sellem)* İslam Ordusu'nu gözden geçiriyor, gerekli talimatları vererek eksikleri tamamlamaya çalışıyordu. Meşhur sahabi **Sa'd bin Ebi Vakkas'**ın, o sıralar çocuk denecek yaşlardaki kardeşi **Umeyr b. Ebi Vakkas'**da İslam Ordusu safları arasına karışmış, kimse görmesin diye bir oraya, bir buraya giderek askerlerin arasına saklanmaya çalışıyordu. Abisi bu durumu görünce dedi ki:

- Ne o kardeşim korkmaya mı başladın, niçin saklanıyorsun?

- Abi korkum şunun için. Resûlüllah beni görür de, sen küçüksün deyip çıkarır diye korkuyorum.

Nitekim Resûlüllah *(Sallallahü Aleyhi ve Sellem)* onu gördü ve:

- **Hadi yavrum sen daha küçüksün,** buyurunca, ağlamaya başladı. Dedi ki

- Ya Resûlellah! Ben şehidliğe aşık olmuşum ne olur harbe katılmak için bana da izin verin, diye ısrarla yalvarınca, izin aldı ve Bedir Savaşı'na iştirak etti.

Çocuklardan bir misal daha verelim:

Uhud Savaşı için hazırlıklar sürerken Peygamber Efendimiz *(Sallallahü Aleyhi ve Sellem)* orduyu gözden geçiriyordu. Henüz yaşı küçük olup ordunun arasına karışanları tespit ederek onları geri çeviriyordu. **Rafi b. Hadic** *(Radıyallahü anh)* o sıralar henüz on üç-on dört yaşlarındaydı.

Savaşa iştirak etmeyi canı gönülden arzu ediyor, küçük görünmemek için de ayak uçlarına basarak boyunu yükseltmeye çalışıyordu. Tabi bu durum Peygamber Efendimizin gözünden kaçmadı ve ona geri dönmesini söyledi. Bunun üzerine babası devreye girerek:

Ya Resûlellah! Siz oğlumun yaşının küçük oluşuna bakmayın, çok iyi ok atar, diye aracılık etti ve onun da cenge katılması için ricacı oldu. Peygamber Efendimiz şehâdete böylesine iştiyak duyan bu babayı ve evladını takdir edip izin verdi. Fakat bu sefer, yaşı küçük diye geri çevrilenlerden **Semure b. Cündüb** *(Radıyallahü anh)* huzura geldi ve dedi ki:

- Ya Resûlellah! Yaşım küçük diye beni orduya almadınız, fakat arkadaşımı almışsınız. Halbuki ben ondan daha güçlüyüm. İsterseniz emir buyurun ve bizi güreştirin, şayet onu yenersem orduya katılmak için ne olur bana da izin verin!

Peygamber Efendimiz onun bu teklifini kabul etti. Hemen orada güreştiler, tuttuğu gibi arkadaşının sırtını yere getirince, Peygamber Efendimiz ona da izin verdi.

Ashab-ı kiram küçüğünden büyüğüne kadar hep böyleydi, dünyayı ellerinin tersiyle itmişler ve şehâdete aşık olmuşlardı. Bir savaş hazırlığı olduğunda genç-yaşlı, kadın-çocuk demeden koşup İslam Ordusu saflarında yerlerini almak için adeta yarışıyorlardı. İşte düğün gecesi bile cihâd davetine koşarak giden, ashabın gençlerinden bir misal verelim.

Hz. Hanzala *(Radıyallahü anh)* **Uhud Savaşı**'ndan sonra, Peygamber Efendimiz ashabına şöyle buyurdu:

- **Hanzala** *(Radıyallahü anh)***'ı gümüşten bir kap içinde rahmet suyuyla melekler tarafından yıkandığını gördüm. Birde siz tetkik edin bakalım durum nedir?**

Bunun üzerine sahabe-i kiram, savaş meydanında Hz. Hanzala'yı arayıp buldular, o da şehid olmuştu. Baktılar ki ıslak saçlarından kulaklarına doğru sular damlıyor. Gelip durumu haber verdiler.

- Evet, ya Resûlellah! Durum buyurduğunuz gibi, saçlarından sular damlıyor. Belli ki yıkanmış.

Meselenin iç yüzünü öğrenmek için bu olay ailesine haber verildiğinde, hanımı şöyle anlattı:

- Biz o gün evlenmiştik. O gece, yani cihadın başladığı gece gerdek gecemizdi. Yiğidim tam gusletmeye hazırlanırken Resûlüllah'ın münâdisi; **"Haydi Allah yolunda cihada!"** çağrısı duyuldu. İşte bu çağrıyı duyunca derhal yerinden fırladı, güsül almaya fırsat bulamadan kılıcını kaptığı gibi cihad meydanına koştu. Yiğidim şehid olunca demek ki ona melekler gusül aldırmışlar. Peygamber Efendimiz Hz. Hanzala için şöyle buyurdu:

- Cennet sana mübarek olsun Ey meleklerin yıkadığı şehîd!..

Nesîbe binti Kâ'b *(Radıyallahü anha)*İslâmın ilk yıllarında müslüman olan ve Akabe Biatına da katılan hanım sahabilerden... Uhud Savaşı olduğu sıralarda kırk üç yaşlarındaydı. O da bu müthiş savaşa iştirak etmiş ve elinden geldiğince yaralılara yardım etmeye çalışıyordu. İçi bez parçası dolu bir kuşağı beline sarmış, kuşağından bezleri çıkarıp yakıyor ve külünü yaralanan mücâhidlerin yarasına basıyordu.

Nesîbe binti Kâ'b *(Radıyallahü anha)*'nın oğlu **Abdullah b. Zeyd**'de bu savaşa katılmıştı. O şöyle anlatıyor:

- Sol kolum yaralanmıştı ve kan durmuyordu. Resûlüllah *(Sallallahü Aleyhi ve Sellem)* **"üzerine bez bağla"** buyurunca annem koşup geldi. Kuşağından bir kaç bez parçası çıkarıp kolumu sardıktan sonra **"haydi oğlum derhal git ve kâfirlerle çarpışmaya devam et!"** dedi.

Onun bu tavrı, Peygamber Efendimizin çok hoşuna gitti (zira yaralanan oğlunu kendi eliyle tedavi edip pansuman yapıyor ve tekrar düşman saflarına çarpışmaya gönderiyordu.) İşte bu olay üzerine Peygamber Efendimiz:

- **Ey** Ümmü **Umâre senin gösterdiğin cesareti** (bu tavrı) **kim gösterebilir**, buyurdu, sonra ona ve ailesine dua edip övdü.

Uhud Savaşı sırasında, okçuların yerlerini terk etmesinin ardından İslâm ordusunda bir bozulma baş göstermiş ve sahabeden birçok şehid verilmişti. Müşrikler amansız bir şekilde saldırıyorlardı, hatta bir ara Peygamber Efendimize doğru hücum etmeye başladılar. Bunu gören **Nesibe binti Ka'b** *(Radıyallahü anha)*, yaralılarla ilgilenmeyi bırakıp Peygamber Efendimizi korumak için süratle o tarafa doğru koştu. Müşrikleri uzaklaştırmak için kılıcını çekti ve bir o tarafa bir bu tarafa giderek kahraman gibi çarpışmaya başladı. Onun bu mücadelesi hakkında Hz. Ömer *(Radıyallahü anh)* şöyle demiştir:

"Resûlüllah'ın şöyle buyurduğunu işittim; **'Uhud** Günü sağıma ve soluma baktığımda hep Ümmü **Umâreyi** (Nesibe binti Ka'b'ı) görüyordum, Beni korumak için savaşıyordu."

Bu mücadele sırasında kendisi de birçok yerinden yara almıştı. O esnada karşısına bir müşrik daha çıktı. Ona doğru bir hamle yaptı ve onu yere yuvarlarken, kendisi bir darbe daha aldı. Bunu gören Peygamber Efendimiz, onun oğlu Abdullah b. Zeyd'e seslendi:

"Ya Abdellah! Annene koş, annene yardım et!"

Nesibe binti Ka'b, Peygamber Efendimizin sesini duyunca, o tarafa yöneldi. O şiddetli çarpışmaların yaşandığı savaş meydanında, o can pazarında şu istekte bulundu:

- Ya Resûllah! Dua buyurunda Allah-ü teala bizi, cennette Sana komşu etsin.

- Ya Rabbi onları Bana cennette komşu eyle!

- Artık bana dünyada, ne türlü bir musibet isabet ederse etsin, gam yemem!..

Ümmü **Haram binti Milhan** *(Radıyallahü anha)* Peygamber Efendimizin süt halası... Şehâdet arzusuyla Kıbrıs seferine katılıp orada şehidlik mertebesine kavuşan ve **"Hala Sultan"** ismiyle meşhur olan Kıbrıs'ın manevî bekçisi...

Peygamber Efendimiz ara sıra onu ziyarete giderdi. Bazen öğle vakitleri onda istirahat eder, kaylûle yapardı. Bir gün yine orada istirahat ederken tebessümle yerinden kalktı. Bunu gören Ümmü Haram *(Radıyallahü anha)* dedi ki:

- Anam babam Sana feda olsun ya Resûlellah! Niçin gülümsüyorsunuz?

- Ümmetimden bazı kimseler gösterildi Bana. Onlar sanki tahtında oturan birer padişah gibi, savaş niyetiyle gemilere binmişler.

- Dua buyursanız da, Allah beni de onlara dahil etse.

- Sen de onlara ilk kafile de katılacak olanlardansın!..

Gün geldi, **Hz. Osman** *(Radıyallahü anh)*'ın halifeliği zamanında bir donanma hazırlandı. Ve Kıbrıs Adası'nı fethetmek üzere yola çıkıldı. Bu, müslümanların ilk deniz seferiydi. İşte **Ümmü Haram**, kocası **Ubade b. Sâmit** *(Radıyallahü anh)* ile birlikte bu orduya iştirak etti. Aslında Ümmü Haram validemiz o sıralar oldukça yaşlanmıştı. Fakat Rasûlüllah'ın verdiği müjdeyi hatırlayarak, şehid olabilmek için o yaşına rağmen bu savaşta yer almakta ısrar etmiş ve neticede arzuladığı şehâdet mertebesine kavuşmuştu.

Kıbrıs, Hicretin 28. yılında fethedildi. Ümmü Haram *(Radıyallahü anha)* bu fethin bir sembolü oldu. **"Hala Sultan Tekkesi"** adıyla bilinen, **Larnaka** şehrinin Tuz Gölü kıyısında bulunan kabr-i şerifi halen ziyaret edilmekte ve yüzyıllardır feyiz ve bereketler saçmaktadır.

Ebû Eyyûb el-Ensârî *(Radıyallahü anh)*

Hicret sırasında Peygamber Efendimizi evinde misafir eden, ihtiyarlık döneminde bile Allah yolunda cihaddan geri kalmayan ve doksan yaşlarında, at sırtında İstanbul'u Feth'e gelen büyük sahabi…

"Kendi elinizle, kendinizi tehlikeye atmayınız." *(Bakara: 195)* âyetinde ifade edilen **"tehlike"**yi, 'savaşa gitmeyip işiyle gücüyle meşgul olmak' şeklinde tefsir etti. Ve bunun gereğini de bizzat yaparak, Peygamber Efendimiz'le birlikte Bedir, Uhud, Hendek, Hayber, Mekke'nin Fethi ve Huneyn başta olmak üzere bütün savaşlara iştirak etti. Hatta ihtiyarlık döneminde bile her yıl bir savaşta bulunmaya gayret etti. Suriye, Filistin, Mısır ve Kıbrıs seferlerine katıldı. Katıldığı savaşların sonuncusu ise, İstanbul kuşatması oldu.

Doksan yaşındaki pîri fani zat, o günün şartlarında, hem de at sırtında İstanbul'a kadar geldi ve şehid olup bu günkü Eyüp'te bulunan mevcut kabrinin olduğu yere defnolundu.

Resûlüllah'ın şehâdet çağrısı Bedir Savaşı'nda Peygamber Efendimiz *(Sallallahü Aleyhi ve Sellem)* tesirli bir konuşma yaptı ve ashâb-ı kirâmı cihâda teşvik ederek şöyle buyurdu:

"Ey Ashabım! Sonsuz kuvvet ve kudret sahibi Allah'a yemin ederim ki, her kim, bugün düşmandan yüz çevirmeyip sebat eder ve çarpışarak şehid **olursa; Cenâb-ı Hak mükâfat olarak elbette onu cennetine koyacaktır!"** Sonra sözlerine devam etti:

"Haydi! Genişliği yerle gök arası kadar olan cenneti kazanmak için ayağa kalkın!"

O sırada **Umeyr bin Humam** *(Radıyallahü anh)* hurma yiyordu. Kaç gündür aç idi, bir fırsatını bulmuş ve birkaç hurmayla karnını doyurmaya çalışıyordu ki, Efendimiz *(Sallallahü Aleyhi ve Sellem)*'in bu çağrısını işitti:

- **Cennetle aramızda bir nefeslik mesafe kalmış, ne güzel!** Dedi ve elindeki hurmaları atıp kılıcını kaptığı gibi yerinden fırladı. Yanındaki arkadaşı:

- Elindeki hurmaları bitirseydin de öyle gitseydin, deyince:

- **Vallahi bunları bitirinceye kadar beklersem cennete gecikmiş olurum**, dedi. Yalın kılıç düşman saflarına daldı ve şehîd oluncaya kadar da savaştı...

Sahâbe-i kirâm yedisinden yetmişine bu rûhu taşıyordu. Nice muharebelerde sayıları çok az olmasına rağmen, nice büyük orduları mağlup etmişlerdi. İşte bu güç ve kuvvet, kalplerindeki imandan, şehâdete olan arzularından gelmekteydi. Zira ölümden korkmayan, ölümde ölümsüzlüğü gören bir ordunun önünde hangi güç durabilirdi?..

Şehâdet kültürünün temel taşları Bedir'de, Uhud'da atıldı. Tüm nesillere ve çağlara yapılan bu şehâdet çağrısı, Peygamber Efendimiz tarafından ashab-ı kiram'ın zımnında, tüm Ümmet-i Muhammed'e yapıldı.

İşte bu şehâdet çağrısına canı gönülden koşan bizim atalarımızda da, erkeğinde kadınında, gencinde yaşlısında bu ruh ve şehâdet arzusu vardır. Dedelerimiz şehitliği en üstün mertebe, gaziliği de en büyük rütbe kabul ederek dinini ve vatanını düşmana karşı canı pahasına muhafaza etmiş, nice zaferlere imza atmıştır. Bunlardan biri de Çanakkale Zaferi'dir. Malumunuz olduğu üzere, içinde bulunduğumuz Mart Ayı'nın 18'i, bu zaferin yıldönümüdür. Her sene olduğu gibi yine, bu zaferin sene-i devriyesini tüm yurtta coşkuyla idrak edip Çanakkale'de şehid olan şanlı ecdadımızı hayırla yâd edeceğiz. Zira **"18 Mart"** veya "Çanakkale" denildiğinde, iki yüz elli bin şehid vererek vatanını mukaddesatını koruyan ve dünya tarihine altın harflerle **"Çanakkale geçilmez"** diye yazdıran şanlı ecdadımız aklımıza gelir. Bu gün bile Anadolunun hemen her evinde ve ocağında, bir Çanakkale şehidine fatihalar okunur ağıtlar yakılır.

Dolayısıyla Çanakkale destanını da, vatanı için seve seve can veren şanlı ecdadımızın şehâdet arzusunu da unutmayalım ve bizden sonraki nesillere de unutturmayalım. Zira şehâdetten haberi olmayan, din, vatan ve mukaddesat uğruna ölümü göze alamayan toplumlar kahraman yetiştiremezler. Kahraman yetiştiremeyen toplumlar ise heyecanını kaybetmeye, yozlaşmaya ve neticede yok olmaya mahkûmdurlar.

Bu vesileyle, Allah'ın verdiği canı yine Ona tahsis edip nice zaferlerin altına kanlarıyla imza atan tüm şühedânın, toprak altında yatan şehit dedelerimizin ve ak saçlı ninelerimizin, ayrıca vatanımızın emniyet ve muhafazası için can verip şehid olan tüm askerlerimizin ruhları için el-Fatiha…

Fî emanillah!

Bir Sahâbîyi Tanıyalım

HAZRETİ MÂRİYE

(Radıyallâhü Anhâ)

- 1. Bölüm -

Hazreti Mâriye *(Radıyallahü anha)* Mısır hükümdarı **Mukavkıs** tarafından **Resûlüllah** *(Sallallahü Aleyhi ve Sellem)*'e hediye olarak gönderilen câriyelerden... **Hazreti Hatice** *(Radıyallahü anha)*'dan sonra **Peygamber Efendimiz**'den çocuğu olan ikinci annemiz... **Hazreti İbrahim**'i dünyaya getiren ve mü'minlerin annesi olma şerefini elde eden bahtiyarlardan... Kendisi yukarı **Mısır**'da Nil nehrinin doğu kıyısında bulunan Hafn Köyü'ndeki Kıbtî bir baba ve Romalı Hristiyan bir anneden dünyaya geldiği rivayet edilmektedir. Daha sonra Mısır'da İskenderiye hükümdarı **Mukavkıs'**ın sarayına girmiştir.

Peygamber Efendimiz, Hicretin yedinci yılında İslâm'a davet için bazı ülkelerin hükümdarlarına mektuplar yazmıştı. Bu mektupların birini de Mısır hükümdarı **Mukavkıs**'a göndermişti. Saltanatının elden gideceğinden korktuğu için İslâm'a girmedi ama **Resûlüllah**'ın elçisine büyük ikramlarda bulundu. **Peygamber Efendimiz**'in mektubuna yazdığı bir cevap ile birlikte, iyi niyet belirtisi olarak bazı hediyeler ve iki kız kardeşi cariye olarak göndermişti. İşte bunlardan biri **Hazreti Mâriye**'dir, diğeri de kardeşi **Sirin**.

Tebliğ İçin Gönderilen Mektuplar

Resûlüllah *(Sallallahü Aleyhi ve Sellem)*, Kureyş müşrikleriyle **Hudeybiye**'de on yıl savaş etmemek üzere Barış Anlaşması imzaladıktan sonra, gerek yakın, gerekse

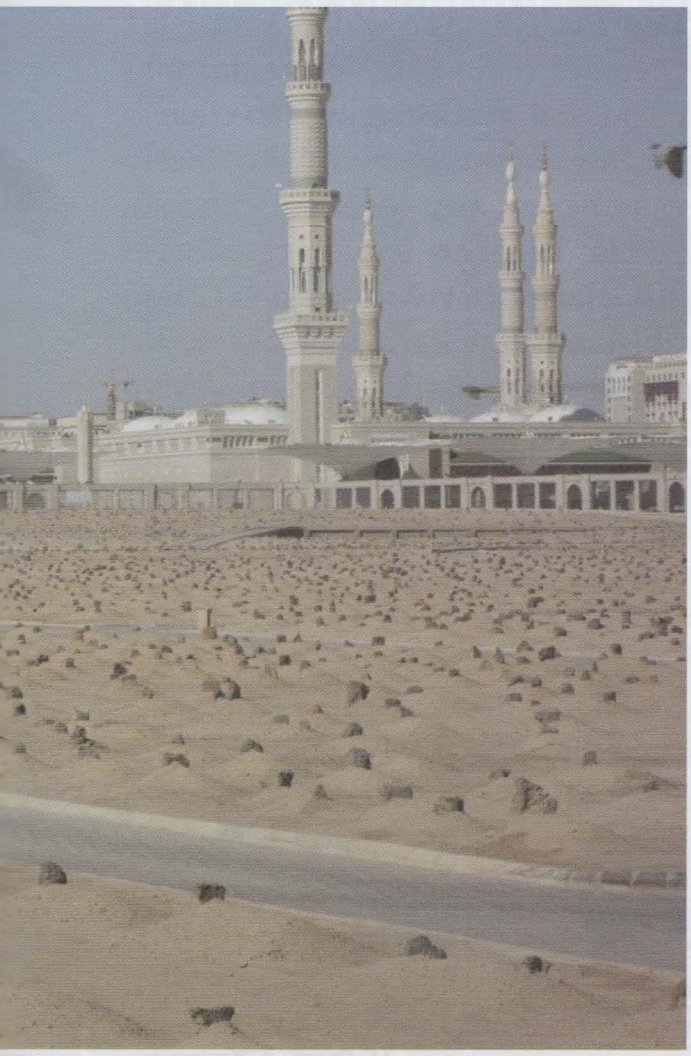

uzak olan komşu devlet hükümdarlarına ve kabile başkanlarına İslâmiyeti duyurmak ve tebliğ etmek üzere elçilerle mektuplar gönderdi. Bu mektuplardan biri de Mısır **Mukavkıs**'ı ismi ile adlandırılan Bizans'ın İskenderiye valisine yazılmıştı. Bu mektubu göndermek için elçi olarak da sahabeden **Hatîb bin Ebî Beltea** *(Radıyallahü anh)*'ı görevlendirmişti. O da bu önemli görevi üstlenip **Peygamber Efendimiz**'den dua aldı. Ailesi ile de vedalaşarak yola çıktı.

Önce Mısır'a gitti. O zaman Mısır Bizans Devleti'ne bağlı idi. Hükümdarları ise Kayser tarafından Mısırlılar asından tayin edilir ve **Mukavkıs** namıyla anılırdı. İkamet yeri İskenderiye idi, halkı Bizanslılar gibi Hristiyandı.

Resûlüllah'ın elçisi **Hatîb ibni Ebi Beltea** onu Mısır'da bulamayınca, İskenderiye'ye gitti. Onu orada hiç bekletmeden **Mukavkıs**'ın huzuruna çıkardılar. Huzura çıkar çıkmaz **Peygamber Efendimiz**'in mektubunu kendisine takdim etti. **Mukavkıs, Peygamber Efendimiz**'in mektubunu saygı ile açtırdı ve okuttu. Mektupta şöyle yazıyordu:

"Bismillahirrahmanirrahîm. Allah'ın kulu ve Resûlü Muhammed'den, Mısır ve İskenderiye Meliki Mukavkıs'a! Hidayete tabi olan, doğru yolu tutanlara selam olsun! Şimdi Ben, seni İslâm davetiyle müslüman olmaya davet ediyorum! Müslüman ol selamete er de, Allah-ü teâlâ, sana mükafatını iki kat versin! Eğer bu davetimi kabul etmez, ondan yüz çevirirsen, bütün Kıbtîlerin günahı senin boynuna olsun!"

"De ki; 'Ey kitab ehli! Bizimle sizin aranızda müsâvi bir kelimeye gelin, şöyle ki: Allah'tan başkasına tapmayalım, Ona hiçbir şeyi ortak koşmayalım, Allah-ü teâlâ'yı bırakıp da birbirimizi Rab olarak kabul etmeyelim. Buna rağmen onlar bu davetten yüz çevirirlerse ey müminler deyiniz ki: 'Şahid olunuz ki, bizler muhakkak müslümanlarız." *(Ali İmran Süresi: 68)*

Mukavkıs, Peygamber Efendimiz'in okunan bu mektubundan sonra **Hatîb İbni Ebî Beltea** *(Radıyallahü an)*'a dedi ki:

- Benim anlamak ve sormak istediğim bazı konular var.

- Buyurun konuşalım.

- Bana mektubunu getirdiğin efendin bir Peygamber değil mi?

- Evet, O Allah'ın kulu ve Resûlüdür.

- Peki O gerçekten bir Peygamberse, Kendisini öz yurdundan çıkarıp başka bir yurda sığınmak zorunda bırakan kavmine niçin beddua etmedi?

Mukavkıs'ın bu sorusuna **Hatîb İbni Ebi Beltea** şöyle cevap verdi:

- Sen İsa *(Aleyhisselam)*'ın**, Allah-ü teâlânın Resûlü olduğuna inanırsın değil mi? Hazreti İsa, Allah-ü teâlâ'nın Peygamberi olduğuna göre, Onun da kavmi, kendisini yakalayıp çarmıha asmak istedikleri zaman, Allah-ü teâlâ, Onu dünyâ semasına kaldırıp yükseltmesi yerine, kavmini helak etmesi için beddua etse olmaz mıydı?**

Bu cevap karşısında **Mukavkıs** söyleyecek söz bulamadı. **Hatîb İbni Ebî Beltea** böylece ona bir dizi nasihatte daha bulundu ve onu İslamiyete davet etti. **Mukavkıs** dinlediği bu güzel nasihatlerden sonra dedi ki:

- Ben bu Peygamberin halini inceleyip tetkik ettim. Getirmiş olduğu emir ve nehiylerde makul olmayan bir şey de göremedim. Anladım ki, O bir sihirbaz, bir kahin veya bir yalancı kesinlikle değildir! Onda kalplerdeki gizliliği keşfetmek gibi Peygamberlik alametleri gördüm. Tüm bunlara rağmen yine de ben biraz daha düşüneyim!..

Böyle dedikten sonra **Mukavkıs**; **Peygamber Efendimiz**'in mektubunu alıp fildişinden güzel bir kutu içine kendi eli ile koydu ve ağzını mühürleterek özel hizmetçisine koruması için teslim etti. Fakat **Mukavkıs** maalesef iman etmedi ve şöyle bir itirafta bulundu:

"Ben İsa *(Aleyhisselam)*'**dan sonra bir peygamber daha gönderileceğini biliyordum. Fakat onun Şam'dan çıkacağını sanıyordum. Çünkü daha önceki peygamberler hep oradan çıkmıştı. Bununla beraber son peygamberin sertlik, darlık ve yoksulluk ülkesi olan Arabistan'dan çıkacağını da yine kitaplarda okumuştum. Bizim vasfını Allah'ın Kitabı'nda yazılı bulduğumuz son peygamberin gönderilme vakti, işte tam bu zamandır. Biz onun vasfını; "İki kız kardeşi bir nikâh altında birleştirmez. Hediyeyi kabul eder, sadakayı kabul etmez, fakirlerle oturup kalkar" diye de kitaplarda yazılı bulmuştuk. Evet O Peygamber ülkelere hâkim olacak. Kendisinden sonra arkadaşları buralara kadar gelip fethedecekler. Bunları açıkça biliyorum. Fakat O'na uymak hususunda halkım beni dinlemez. Ayrıca ben de saltanatımdan ayrılmayı göze alamam. Zira bu hususta çok hırslıyım. Ben halkıma bundan ne bir kelime bahsederim, ne de bu konuşmamı onlara bildiririm."**

Mukavkıs Hatib İbni Ebî Beltea ile konuştuklarının halka intikal etmesini istemedi, onun halkla görüşerek bu hakikatleri bildirmemesini uygun bir dille rica etti. İskenderiye de kaldığı süre içinde çok iyi ağırladı, çok güzel muamelede bulundu ve cevaben yazdığı mektup ve birçok kıymetli hediyelerle beraber beş gün sonra uğurladı.

İşte bu hediyeler içinde Kıptiler katında mevkileri çok yüksek iki de cariye göndermişti. Yukarıda da ifade ettiğimiz gibi bunlardan biri **Hazreti Mâriye,** diğeri de kardeşi **Sirin** idi.

DEVAM EDECEK

HİNDİSTAN SEYÂHATİNDEN İBRET LEVHALARI -3-

DR. İHSAN ŞENOCAK

Bu yazının ilk iki bölümü geçen iki ayda yayımlanmıştı.

Fasıl Fasıl Hindistan

Nedvetü'l-Ulema ve *Diyobend Dâru'l-Ulûm'da* öğrenciler 50-100 kişilik sınıflarda, yerde rahlelerin başına oturarak ders okuyor. Ulema daha bereketli diye şerhi ve haşiyesi kitabın kenarında olan el yazmadan teksir edilen ya da basılan kitapları takip ediyor. Her iki külliyede de dünyanın farklı yerlerinden öğrenciler okumakta.

Selman en-Nedvî Hoca ile yüksek lisans seviyesindeki öğrencilerin *Külliyetü't-Da've ve'l-İ'lâm'da*, **İbn Salah'ın** *Mukaddime'sini* okuttuğu derse girdim. Birkaç cümleyle **Türkiye**'den ve **İFAM**'dan bahsetti sonra da, *"Bunlara doktora tezini anlat."* dedi.

Derste daha çok Kur'an-ı Kerim'i örfle alakalandırıp ahkam ayetlerinin tarihsel olduğunu iddia eden anlayışın iddiaları ve onların nasıl tahlil edilmesi gerektiği üzerinde durdum. Konuşmadan sonra **Selman Hoca,** Urduca konuya dâir öğrencilerle mülâhazalarını paylaştı. Belki de konuyu hulâsâ etti.

"Mâzâ Hasira'l-Âlem" Okuyan Tıp Öğrencileri

Ahmed b İrfan eş-Şehid Üniversitesi... **Selman Hoca**'nın kurduğu bu üniversitede Tıp Fakültesi dahil pek çok bölüm var. Tıp okuyan öğrencilerin masasında **Ebu'l-Hasan en-Nedvî**'nin *"Mâzâ Hasire'l-Âlem bi İnhitâtı'l-Müslimîn"* adlı kitabını gördüm. Bir anda aramızda hoş bir muhabbet başladı. Sınırlı imkanlarla eğitim veren fakülte geleneksel tıpla modern tıbbın buluşma adresi gibi.

Fakülte binaları yıllar önce yapıldığından dolayı kapsamlı bir onarıma muhtaçlar.

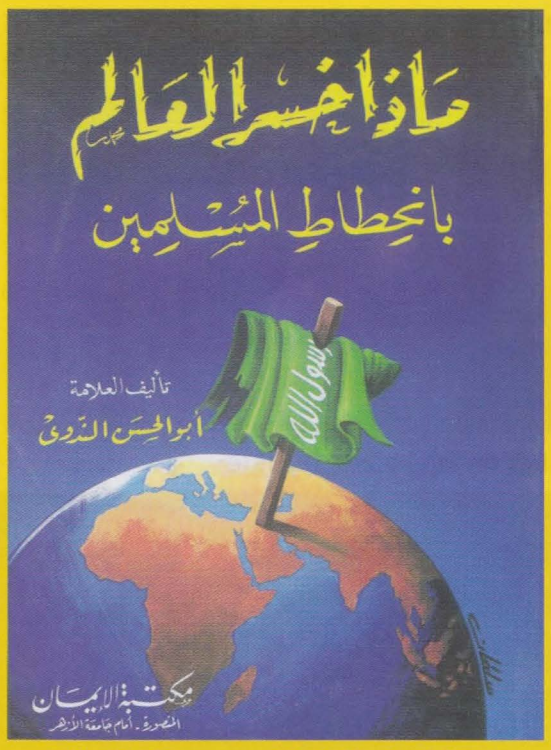

Ebu'l-Hasan en-Nedvî'nin "Mâzâ Hasire'l-Âlem bi İnhitâtı'l-Müslimîn (Müslümanların Zayıflaması ile Dünyâ Neleri Kaybetti?)" adlı eserinin kapağı

Fakat öğrencileri ne eski binalar, ne toprak yollar, ne de fakirlik ilim yolundan alıkoyabilir. Orada Müslümanlar sessiz, sedasız gelecek yüzyılın destanını yazıyorlar. Ziyaretçilerine de sahabe gibi yaşayanlara **Allah Teâlâ**'nın nasıl yardım ettiğini ve edeceğini gösteriyorlar.

İhsan Şenocak Hoca Efendi Leknev'de Nedvetü'l-Ulemâ'nın sempozyumunda konuşurken

Türkiye'de bir ya da birkaç zengin bir araya gelerek bir okul, bir fakülte, bir medrese yapmakta. Hindistan'da ise fakir halk dîni muhafaza edebilmek için kuruş kuruş vererek bu binaları kuruyor ve yaşatıyor.

Ahmed b İrfan'da**, Hocam Selman en-Nedvî**'nin oturum başkanlığındaki panelde *"Ümmet'in Ahvâli ve Çıkış Yolu"* başlıklı irticâlî bir tebliğ sundum. Üniversiteden hocalar da sunumda bulundu. Hoca'nın bir oğlu da Kudüs'e dair etkili bir konuşma yaptı.

Kur'ân'a Sırtını Dönmeyen Küçük Hâfızlar

Bazı dâr-ı ulûmlar bütün ihtiyaçlarını kendileri karşılıyor. İki bin öğrencisi olan *"Hâdimu'l-Ulûm"* böyle bir ilim merkezi… Külliyenin içinde değirmen de var, fırın da. Yemekler odun ateşi üzerine konan dev kazanlarda pişiriliyor.

Hafızlık bölümündeki sınıflarda öğrenciler U şeklinde oturuyor. Ortada ise hocanın rahlesi var. Dersini hazırlayan öğrenci, hocanın karşısında oturup, ezberini verirken sırtı arkada Kur'ân-ı Kerîm okuyan öğrencilere doğru oluyor. Bu yüzden arka safla hoca arasına bir köşeden diğerine uzanacak şekilde "sütre" hükmünde bir yer masası koymuşlar; Hafız, sırtını Kur'an-ı Kerim'e dönmesin diye…

Osmanlı ile Hind Müslümanları arasındaki derin ülfeti bu ruh köklerinde ve âdâb-ı islâmiyyeye riâyette aramalı. Osmanlı'da da, Kur'ân-ı Kerîm okunurken cemaatin sırtının kāriye doğru olması Kelâmullah'a hürmetsizlik addedilir, bu yüzden müminler yan tarafa dönerek, ne kıbleyi, ne de Kur'an-ı arkaya almadan hafızları dinlerdi.

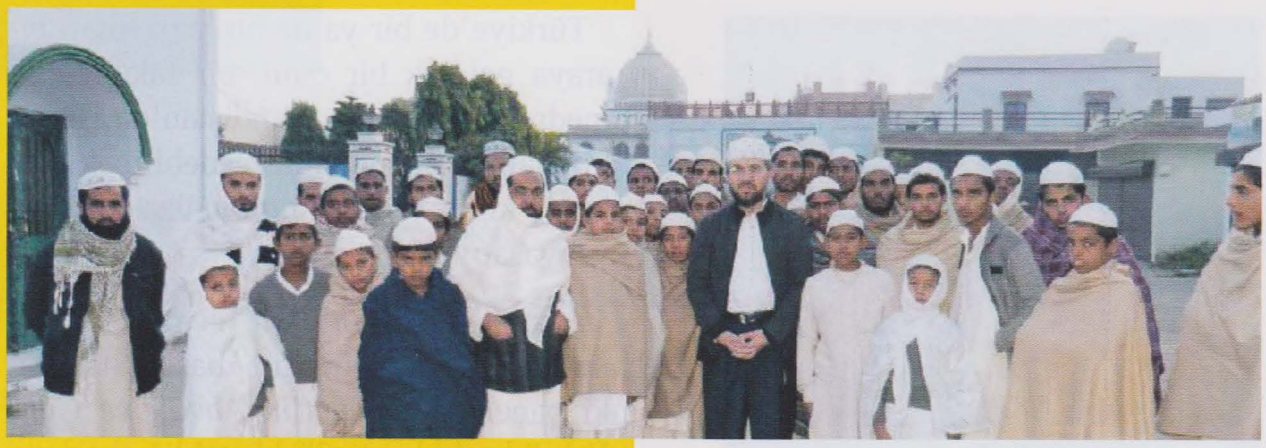

3- İhsan Şenocak Hoca Efendi, Hindistan'da talebelerle birlikte

Hükümetten Ne Yardım, Ne de Emir Alıyorlar

Nedve, Diyobend, Mezâhiru'l-Ulûm gibi büyük medreselerin hiçbiri hükümete bağlı değil. Devletten ne yardım, ne de emir alıyorlar. Talebe, tam bir adanmışlık ruhuyla okuyor, hocalar da aynı ruhla ders anlatıyor. Her biri niçin yaşadığının bilincinde. ***Mâlik de, Râzık da* Allah Teâlâ** diyorlar. Dışarıdaki üniversitelerden çok daha düşük maaşlarla ders okutuyorlar fakat dünyada başka hiçbir medreseye nasip olmayacak ilmî bir hasılaya nâil olmuşlar. Mısır'dan, Fas'tan hocalar kalkıp Hindistan'a gidiyor buradaki Meşayıh'ın halkasında hadis mecmularını dinleyip muttasıl senedle icâzet alıyorlar.

Maaş Değil Kifâye

Hâlis hürriyeti **Allah**'a kullukta bulma heyecanıyla mezun olan öğrencileri, ne Devlet Üniversitelerinin bol paralı akademik kadroları, ne de rahat bir hayat cezbedebiliyor. Onlar mezun olduktan sonra hükümetlere değil, insana hizmet ediyor; makam ve mevkiler için değil, tebliğ ve davet için cehd ediyorlar. Maaş değil, kifaye alıyor, onunla da iktifa ediyorlar.

Osmanlı ulemasında olduğu gibi Hindistan'da da ehl-i ilim edebiyle temâyüz ediyor… Eller gibi, yüzler de edeple konuşuyor. **Zekeriyya Kandehlevî,** *Medîne-i Münevvere*'de öğrencilerine, *"Bana Allah Rasulü'nün ayakları hizâsına düşen Bakî' Mezarlığı tarafından bir oda bulun."* der. Orada durumuş.

İlyas Kandehlevî de kazâ-i hacet için Medine dışına çıkar, **Allah Rasulü**'nün kabrinden daha derin bir çukura inermiş.

Osmanlı da, **Allah Rasulü**'nün namaz kıldırdığı yere mihrap yaparken, ayaklarını koyduğu yere kadar duvarı genişletmişti ki, imam, başını **Allah Rasulü**'nün ayaklarını bastığı yere koysun.

Allah'ın Seçtiği Kullara Selam Olsun

Hidaye şerhi başta olmak üzere pek çok eserinden müstefid olduğumuz **Abdulhayy el-Leknevî**'nin kabrini ziyaretteyiz… 39 yaşında vefat ettiğinde geride 120 eser bırakan bu büyük alleme *Bağ-ı Envâr (Nurlar Bahçesi)* kabristanlığında

medfun. Yanında içinde beş vakit namaz kılınan ve çocuklara Kur'an-ı Kerîm öğretilen bir mescid de var. Kabir taşında ise *"Allah'ın seçtiği kullara selam olsun."* mealindeki ayeti kerime yazılı. Ne var ki bugün, **Leknevî** ailesinden o yolu devam ettirecek kimseler kalmadı.

Hind Kıtasının Alnına İslâm Mührünü Vuran Ulu Hoca: İmam Rabbani

Bir akşamüstü, Hindistan'ın Endülüsleşme sendromuna doğru sürüklendiği, Tanrısal Din'in her yere yayıldığı, camilerin kapatılıp Hindu mabetlerinin açıldığı, Müslüman kızların zorla Hindularla evlendirildiği, insanların *"Allah-u: Ekber (Şah) / Allah: (haşa) Ekber Şah'tır"* dediği bir zamanda âlimlere, şeyhlere, emirlere, komutanlara yazdığı mektuplarla onları İslam'a sahip çıkmaya çağıran ikinci bin yılın müceddidi **İmam-ı Rabbani** Hazretleri'nin ruhunu teslim ettiği *Serhind'e* vardık.

Pakistan'ın bir İngiliz oyunuyla Hindistan'dan ayrılma sürecinde *Sihler'in* çok sayıda Müslümanı katlettiği dört yüz bin nüfuslu *Serhind'te* bugün sadece dört bin Müslüman var. İngilizler, Hindistan'daki bütün medreselerin baş hocasını, Ümmet'e dirilişin *Sünnet-i Seniyye'ye* ittiba ile olacağını bir daha göstermesin diye âdeme mahkûm etmek istemiş, etrafını boşaltarak unutturmaya çalışmış. Evet... Ne hazindir ki, **Ekber Şah**'ın uydurduğu Tanrısal Din'e karşı yalnız başına meydan yerine çıkıp, Müslümanları Şeriat'a sahip çıkmaya çağıran *"Büyük İmam"*, bugün de *Sihler'in* arasında yine yalnız başına Şeriat'ı müdafaa etmeye devam ediyor. Onun zamanından kalma cami *Serhind'in* alnına vurulan bir İslam mührü gibi, *"Bura İslam'ındı, yine İslam'ın olacak."* diyor.

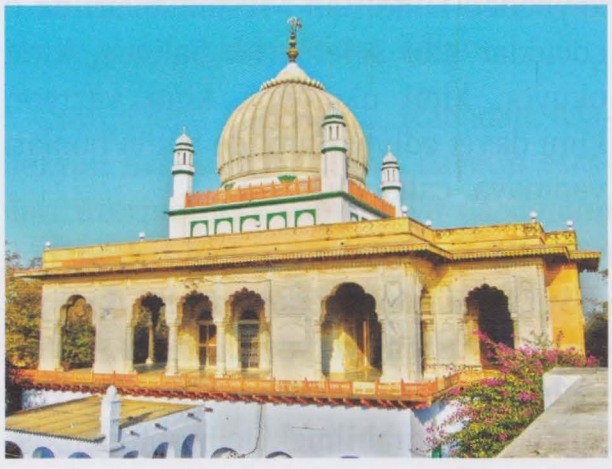

İmâm-ı Rabbâni Hazretleri'nin türbesi

Ne acıdır ki, hayatı, bidatlerle mücadeleyle geçen **İmam-ı Rabbani'nin** kabri, hurafelerle dolu. Huzuruna girerken kardeşlerime *"Bize Şeriat'ı öğreten İmam'ın huzuruna şu çaputları söküp de girersek, söylediklerimiyle amel etmiş oluruz. Yoksa ihanet edenlerden kabul ediliriz."* dedim. Türbeyle alakadar olan zâta da: *"Burası yine bidatlerle mücadelenin merkezi olmalı"* ricasında bulunduktan ve bir gece kaldıktan sonra hüzünle ayrıldık.

Allah Teâlâ *Serhind'e* **İmam-ı Rabbani**'nin hem soyundan, hem de yolundan varisler nasip etsin.

Ulemanın Varisi Soyundan Gelenler mi, Yolundan Gidenler mi?

İnsanın bir soydan, bir de ilimden nesebi var. Biri onu atalarına, diğeri ise ait olduğu fikir ya da akideye bağlar. İlim, fikir ve sanat cephesinde verilen eserler ilimdeki neseple meşruiyet kazanır.

Soydaki nesep, babadan atadan kalan malların gasp edilmesini önler, araya aileden olmayanların girmesine mâni olur. İnsanın olduğu gibi, mirasın da muhafızıdır. İlimdeki nesep ise yerine göre

"hak"kı ya da "batıl"ı korur. Araya hakikate ya da batıla ait olmayanların girmesine engel olur. Bu engellemeyi, riyazî bir katiyetle sadece İslam yapabilmiştir.

Kimin hangi âlime vâris olduğunu ortaya koyabilmek için *tabakât, terâcim ve vefeyât* kitapları ulema hayatını ayrıntısıyla yazdı. Bir tabakât kitabı bir âlimin kimlerden okuduğunu ve ondan da kimlerin ders aldığını yazarak, araya birilerinin sızmalarını önledi. Bir köyde ya da bir kasabada medrese açan birinin "ihya" başlığı altında "ifsad"ta bulunmasına, ehliyetsiz hocaların imar niyetiyle tahrib etmesine mâni olabilmek için "icazet" sistemini geliştirdiler. İlimden nesebi ortaya koyan icazet, yeni hocalara meşruiyet verdi. Başına bir sarık saran ya da sırtına bir cübbe alan hakikatte ise ilimden hiç nasibi olmayan cahil ya da zındıkların fesadına mâni oldu icazet.

Diplomada anonimlik var. Öğrencinin dersine girmeyen, onu hiç tanımayan bir müdür ya da rektör diplomanın altına imza atar. İcazette ise öğrencinin her haline tanık olan, talimi gibi terbiyesiyle de meşgul olan bir hocanın imzası vardır. O imza muhataba bir güven verir. Mücaz için bir şehadettir. Öğrencinin **Allah** rızası için mi yoksa makam için mi okuduğunu öğrenen, dünyevi bir amacı fark ettiğinde gerekli tedbirleri alan bir hocanın şehadetidir. ***İcazet***, bir öğrencinin **Allah Rasulü**'ne ilimde ve ahlâkta vâris olabileceğinin belgesidir. Diploma ise talebenin sadece madde planında ehil olduğunu anlatır. ***İcazet***, öğrenciyi öz posa ayrımına tabi tutar. Diploma ise öze de posaya da aynı yetkiyi verir.

Geçen asırda medreseleriyle beraber âlimlerini de kaybeden ümmet, icazetle hakikatini korudu. ***Lawrence***'lere karşı icazet bir kalkan oldu. Zındıkların medreseye sızmalarını büyük oranda icazet önledi. Hindistan'da köy ve kasabalarda kurulan daha sonra *Dâru'l-Ulûmlar*'a dönüşen ders halkalarıyla ulema, Müslümanlara kimlerin sözlerine niçin itibar edeceklerini "icazet"le anlattı.

Akademyadan onlarca ismin yapamadığını basit mekânlarda zor şartlarda **Buharî, Müslim** okutan muhaddisler başardı. Lâ yemut kitaplar, muhalled öğrenciler telif ettiler.

Dünyanın hiçbir yerinde maddi anlamda bir kıymeti olmayan bir diplomayı almak için insanlar ülkeler arası seferler düzenlemez. Buradan Oxford'a ya da Cambridge bir akademisyenin dersine -belge alamadan- katılmak için bir öğrenci gitmez. Fakat tarihte olduğu gibi bugün de pek çok ilim talebesi sahih senedle müellife, ondan da **Allah Rasulü**'ne ulaşıp icazet alabilmek için *Rıhleler* yapmaya devam ediyor.

Tebliğ Cemaati

Babaları vefat eden çocuklar aileyi ayakta tutabilmek için seferber olur, sorumluluk alırlar. Bir anda küçücük yavrular büyüyüp evin ekmeğini kazanırlar. Önce Devletleri'ni, sonra da halifelerini kaybeden Hindistan Müslümanları da o çocuklar gibi seferberlik halinde, kimi okuyor, kimi okutuyor, kimi yazıyor, kimi davet ediyor, kimi de bütün bunları yapmaya çalışıyor.

Tebliğ Cemaati, meselenin daha çok davet tarafında. Merkezi Delhi, faaliyet alanı ise bütün yeryüzü... Asya, Avrupa, Afrika hâsılı insanın olduğu her yere İslam'ı ulaştırabilmek için seferler düzenliyor. **Esasta kurucusu Kur'an-ı**

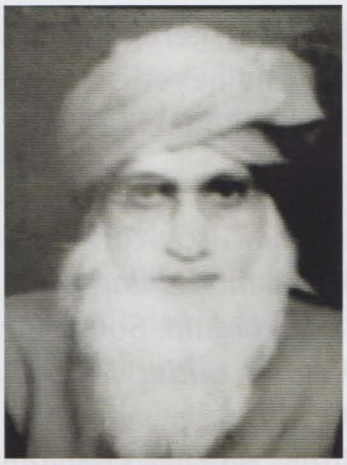

Tebliğ Cemaati'nin müessisi Muhammed İlyas el-Kandehlevî *(Rahimehullâh)*

Kerîm ve Sünnet-i Seniyye. Cemaatin esaslarını Kitap ve Sünnet'ten çıkarıp bir araya getiren ise İlyas Kandehlevi... *Nakşibendî, Kadirî, Halvetî, Hanefî, Şafî, Eş'arî, Maturidî* her meşrep ve mezhepten Müslümanı **Tebliğ Cemaati**'nin çatısı altında görmek mümkün.

Müslümana ihtiramda bulunmak, hukukuna riayet etmek, her ameli **Allah** için yapmak, **Allah** yolunda sefere çıkmak Cemaat'in usullerinden... Ümmet'in hukukunu korumayı ve insanlığın kurtuluşuna vesile olmayı gaye edinen ve bu gayenin tahakkuku için karşılığını sadece **Allah Teâlâ**'dan bekleyerek sefere çıkan Müslümanlar "ben" davasından halas bulduklarından, bir hareketi büyüdükçe menzilinden uzaklaştıran "ben merkezli" kavgalardan da korunmuş olur. ***Tebliğ***, "biz" ruhuyla ve en büyük sermayesi *"Allah rızasını tahsil etmek"* olduğu halde seyr u seferine devam ediyor.

Çinli, Doğu Türkistanlı, Kanadalı, Malezyalı halka halka olmuş davetin esasları üzerine ders yapıyor ya da umumi bir sohbeti her milletin halkasından biri kardeşlerine tercüme ediyor. Hangi yöne bakarsanız bakın bütün saflar ve halkalar, farklı dil ve ülkelerin bir iman ve ideal etrafında yekvücut olmaya engel olamayacağını resmediyor.

Cemaatin merkez binasında dolaşırken *Nedve'den* çok sayıda âlimle karşılaştık. Çünkü onlar "bizim ev", "sizin ev"; "bizim medrese" "sizin medrese" taassubunu aşmışlar. **İlyas Kandehlevî**'nin *Mişkâtu'l-Mesâbîh*'ten seçtiği hadislerden oluşan *"el-Ebvâbu'l-Müntehabe"* adlı kitabın takdim yazısını, yöneltilen bütün tenkitleri geçersiz kılacak bir muhtevada *Nedve*'nin merhum lideri **Allame Ebu'l-Hasan en-Nedvî** yazdı.

Tebliğ Cemaati'nde el açıp *"Allah için bir şey"* demek yasak. Seferde dilenmek de, evde misafir olmak da yok. İlk tebliğ heyetinde dedesinin de yer aldığını söyleyen **Yusuf en-Nedvî,** hasbiliklerine dair şöyle bir olay anlattı. "Dedem ve arkadaşları Amman'a kadar gider. Akşam bir çölde kalırlar. Yanlarında ancak yiyecek alacak kadar paraları kalmış. Gece çölden topladıkları odun kırıntılarıyla ısınırken polis görür ve alır Amman'daki Ömer Camii'ne götürür. Cemaat, namazları o camide kılan **Ürdün Kral**'ının dikkatini çeker ve kim olduklarını öğrenince kendilerini saraya çağırır.

Giderler, sarayda **Kral'a** *Tebliğ Cemaati'nin* esaslarını anlatırlar. Ayrılırken kral kendilerine bir kese altın vermek ister. Bir müddet dururlar. Çünkü *Tebliğ Cemaati'nin* usulüne göre sefer müddetinde kimseden bir şey istenmeyeceği gibi alınmayacak da. Nevalelerini kendileri temin edecek. Dinlenme mekânları da camiler olacak. Keseyi almamak için epey ısrarcı olurlar. Zor durumda kalınca, alırlar. Kesede bin altın vardır.

"Bunu ne yapalım?" diye düşünürken akıllarına Amman'a gelirken yolda gördükleri yetimhane gelir. Kendi dar bütçelerinden de bir altın ekleyerek 1001 altını bağışlarlar. Sabah olunca bütün gazetelerde şu muhtevada bir haber görürler; *"Hindistan'dan gelen zengin tüccar heyeti zor durumdaki Yetimhane'ye 1001 altın bağışladı."*. Gazeteyi gören Kral resimden anlar ki onlar mal zengini değil, gönül zengini Hindli bir avuç Müslüman…

Tebliğ Cemaati lideri Muhammed Sa'd Kandehlevi ile sabah namazından sonra oldukça sade bir odada bir araya geldik. Cemaat değil, Ümmet'in tamamına kucak açan tabii bir İslami hareket olduğunu söylüyor *Tebliğ'in*, **Kandehlevî**. Ulema önümüzde bize rehber, biz de onların tabileriyiz diyorlar. Cemaatin *içinde Nedvetu'l Ulema ve Diyobendiler'den* çok sayıda ilim adamının olması **Sa'd Kandehlevî**'nin sözlerinin şahitleri mesabesinde. Tebliğe giren ulema ya tedrisatı bütünüyle bırakıyor ya da yılın belli aylarında derslerini bir talebesine devredip Allah yolunda seferlere çıkıyor.

Şeriat'a bağlı, Ehl-i Sünnet dairesindeki bütün cemaatlere muhabbet ve ihtiramı varoluş sebebi kabul ediyor Tebliğ. Merkezde gördüğüm Müslümanların muttaki ve mütevazı halleri bütün tenkit ve iftiraları çürütecek ve yukarıdaki hükmü delillendirecek nitelikte.

Cemaatin genç lideri **Muhammed Sa'd Kandehlevî** bu bapta şöyle bir olay anlattı: "Hacca gittiğimde arkadaşlar tebliği eleştiren yetkili bir zattan bahsettiler. *"Onu da ziyaret edeyim"*, dedim. Arkadaşlar gitmememi söylediler. İslam kardeşliğinin bir gereği olarak gitmeliyim, dedim. Bir heyetle birlikte gittik, bizi görünce 20 dakika kadar ağladı.

Kendine gelince şunları söyledi: *'Tebliğ cemaatine karşıydım. Bunlar bidat ehlidir diye fetva veriyordum. Sonra bir sempozyum için Katar'a gittim. Programa kadar bir mescide gidip namaz kılayım, dedim. Gittim, namazı kıldıktan sonra biri ayağa kalktı. Her biri farklı ülkelerden olan yirmi kadar Müslümana konuşmaya başladı. Daha sonra her birine teker teker sordum 'kimi Hanefî, kimi Şafî idi. Her biri ayrı bir mezhebe mensuptu.' Anladım ki bu Ümmet'i bütün meşreb ve mezheplere hürmet eden bu ruh birleştirecek.'. Önceki fetvamdan rücu ettim. Eğer vaktim olsa sizinle Allah yolunda sefere çıkardım. Fakat sizin sahabe gibi seferler yapıp insanları İslam'a çağırdığınızı anlatacağım."* dedi.

Karar: Emir de Komuta da İslam'da

Hindistan, dünyanın küçültülmüş bir sureti gibi. Semasında Batılın renkleri de, İslam'ın gökkuşağı da var. Hindular ve İşgalci İngilizler, "Hak"tan kopuş itibariyle aynı kadere sahipler. Sadece koptukları cihetler ve muhtevalar farklı. Her ikisi de Şeytan'ın emrinde, her ikisi de vicdanları kanatmak, aileleri çökertmek, insanlığın Dünya ve Ahiret saadetini yok etmek için çalışıyor. Onlar ne kadar ileriye doğru hamle yaparsa, insanlık o kadar gerilere savrulacak. Bu yüzden ne Hindular İngilizler için, ne de İngilizler Hindular için bir tehdit arz ediyor. *"Neler oluyor?"* diye, istilada İngilizlere karşı direnen Hindular'a bugün biri kalkıp da *"bunlar katiliniz, bunlar ırzınıza geçen*

haydutlar" dese de, yine de onlar İngiliz gibi yaşamaktan, İngiltere'de okuma aşkından vazgeçmez.

İslam karşıtlığı, sömürenle, sömürüleni tek bir millet yaptı. Bu yüzden küresel güçler büyüyen Hindistan'ı ya da Çin'i değil de Türkiye'yi tehdit olarak görüyorlar. Çin esaretindeki Doğu Türkistan'ı âdeme mahkûm ederken, Pkk'ya yardımda kusur etmiyorlar. Biliyorlar ki Çin ya da Hindistan, sistemlerine karşı yeni bir nizamla çıkıp, adalet mahkemeleri kurup, Asya'yı, Afrika'yı soyanlardan hesap sormaz, soramaz. Çünkü onlar da artık hırsız, onlar da kapitalizmin en ideal dünya düzeni olduğuna inanıyorlar. Zira her ikisinin de yuları Şeytan'ın elinde.

Hindistan'ın bir cephesinde Şeytan'ın askerlerinin koalisyonu, diğer cephesinde ise sahabenin o topraklara taşıdığı diriltici İslam soluklarıyla küfrün buzdan dağlarını eritmeye çalışan âlimler, muhaddisler, fakihler, arifler ve onların arkasında, onlara lojistik sağlayan mazlum dört yüz milyon Müslüman var. Onlar biliyorlar ki, Hindistan'ın on dört asırlık tarihine mührünü vuran İslam'ın muzafferiyeti beden gücüyle değil, imanla; kemiyetle değil, keyfiyetle oldu. Mücadelelerini bu inançla sürdürüyorlar.

İmam Rabbani'nin öğrencileri yeniden *"İnsanlığın saadeti için bütün meselelere el koyuyoruz. Artık emir-komuta İslam'dadır"* diyecekler. Çünkü onların medresesi, tarihçiye değil, tarihi kurana; tarihi yazana değil, tarih yazana kahraman diyor. Yine sahneye çıkacaklar ve yine tarih yazacaklar. Yardımın da, zaferinin de **Allah Azze ve Celle**'den geleceğinin bilinciyle *Nedve, Diyobend, Mezâhir* başta olmak üzere bütün ilim ve irfan merkezleri adımlarını ***Allah'ın rızasına göre atıyor***, kendilerini minnet altında bırakmasın diye hükümetlerden maaş da yardım da kabul etmiyorlar. Dışarıdaki üniversitelerde çok daha iyi şartlarda görev yapma imkânı olan hocalar iki yüz dolara tekabül eden mütevazı bir aylıkla *Nedve'de* ya da *Diyobend'de* ders okutmayı tercih ediyor.

Asrı Saadet'in ardından ikinci dirilişin Moğol ve Haçlı yıkımından sonra Osmanlı ile yaşayan Ümmet, üçüncü dirilişin eşiğinde... Hindistan Müslümanları ne kadar büyük kemiyetlere ulaşsa, ne kadar çaplı adamları olsa da, madde planında Ümmet'i komuta edecek gücün yine Osmanlı'nın çocukları olacağına inanıyorlar.

Bunun için yaşı doksana gelen âlimler ya yatakları kenarındaki radyodan Türkiye'den gelecek zafer haberlerini bekliyor ya da **Prof. İhtişam en-Nedvî** gibi *"Sizi görünce imanımız tazeleniyor."* diyorlar.

Hakk'la Batıl'ın hesaplaşması devam ediyor. Seni ise bu mücadelenin seyrini değiştirecek Osmanlı'nın şevketli evladı olarak görüyorlar. O halde **Allah'ın** yardımını geciktiren ne kadar banka, toto-loto gibi müessese varsa hepsini kapat; Bütün Hakk'a ihanet kararlarını geçersiz say! Millet evlatlarına, Ümmet'in kurtuluşu mücadelesinde her türlü bedeli ödemeye hazır olun!" de! Emir ver, Fetih hazırlığı başlasın, *"Çelebiler çekilip Haremlerde kışlasın!"*. Diriden ölüyü, ölüden de diriyi çıkaran **Allah Azze ve Celle** niyetimiz gibi amelimiz de hayır olursa, akıbetimizi de hayır yapacaktır.

Hikmetli Sözler

"İnsanlardan gizlediğiniz birtakım kötülük ve ayıplarınız olduğu gibi, başkalarından sakladığınız birtakım ibadetleriniz de olsun."

Zübeyr Bin Avvam (Radıyallahü anh)

"Belâ ve musîbetler âriflerin kandili, müritlerin uyanıklığı, gâfillerin ise helâkıdır."

Cüneyd-i Bağdâdî (Kuddise Sirruhu)

"Allah sizi yıkmak için sarsmaz dikmek için sarsar, yeter ki siz bozulmayın yoldan sapmayın."

Mahmud Efendi hazretleri (Kuddise Sirruhu)

"Kendisinden yüz çevirenin bile rızkını veren Allah-ü Teala, Kendisine yönelene neler vermez ki?!"

İmâm-ı Gazâlî (Rahmetullâhi aleyh)

"El kapılarında dilenci değilsin. Bunun şükrü olarak kapından dilenciyi kovma."

Sâdî Şirâzî

"Hayret ederim o kişiye ki, hastalık korkusuyla yemekten perhiz eder de, cehennem korkusuyla günahtan perhiz etmez."

Yahya bin Muaz (Rahimehullâh)

"Bir acuç toprak biraz da suyum ben neyimle övüneyim işte buyum ben."

Yunus Emre

ZİKİRLER, DUÂLAR VE FAZÎLETLİ AMELLER

RECEB-İ ŞERÎF AYININ MÜHİM ZİKİRLERİ

Receb-i Şerîf Ayının Duâsı

Enes ibni Mâlik *(Radıyallâhu Anh)* şöyle anlatmıştır:

«اَللّٰهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِي رَجَبَ وَشَعْبَانَ وَبَلِّغْنَا رَمَضَانَ.»

"Receb (ayı) girdiğinde **Rasûlüllâh** *(Sallellâhu Aleyhi ve Sellem)*: **'Ey Allâh! Receb ve Şa'bân'da bize bereketler ver ve bizi Ramazan'a ulaştır.'** d(iye duâ ed)erdi." *(el-Bezzâr, el-Müsned, rakam:6494, 2/290; et-Taberânî, el-Mu'cemü'l-evsat, rakam:3939, 4/189; İbnü Ebi'd-Dünyâ, Fedâilü şehri Ramazân, rakam:1, sh:29-30)*

Bu hadîs-i şerîf sâlih ameller yapabilmek için, fazîletli zamanlara kadar yaşayabilmekle alâkalı olarak duâ yapmanın müstehab olduğuna delâlet eder. Zîrâ mümin kulun yaşantısı, onun ancak hayrını artırır. İnsanların en hayırlısı, ömrü uzun, ameli güzel olandır.

Geçmiş büyükler, Ramazan orucu yâhut hac dönüşü gibi sâlih bir amelin akabinde ölebilmeyi çok ister ve: "Böyle ölenin günahları bağışlanır." buyururlardı.

Evliyâullâhtan ağır hasta bir zat: "Receb ayına kadar vefâtımı geciktirmesi için **Allâh-u Te'âlâ**'ya duâda bulundum. Çünkü bana ulaşan bir rivâyete göre: 'Receb ayında **Allâh-u Te'âlâ**'nın âzadlıları vardır.' buyurmuş. **Allâh-u Te'âlâ** da duâsını kabûl ederek onu Receb ayına ulaştırmış ve o mübârek ayda vefât etmiştir. *(İbnü Receb, Letâifü'l-me'ârif, sh:233-247)*

Receb-i Şerîf Ayının Her On Gününün Zikirleri

Muhammed et-Tûsî *(Rahimehullâh)*ın naklettiği bir hadîs-i şerîfte **Nebî** *(Sallellâhu Aleyhi ve Sellem)*in şöyle buyurduğu rivayet edilmiştir: **"Her kim Receb ayının ilk onunun her günü** (25 Şubat Salı - 5 Mart Perşembe arası) **100 kere:**

«سُبْحَانَ الْحَيِّ الْقَيُّومِ.»

'Hayy ve Kayyûm (gerçekte tek diri ve her şeyin yegâne yöneticisi) **olan Allâh-u Te'âlâ'yı tesbîh ederim.'**

İkinci onun her günü (6 Mart Cumâ - 15 Mart Pazar arası) **100 kere:**

«سُبْحَانَ اللهِ الْأَحَدِ الصَّمَدِ.»

'Ehad ve Samed (tek ve ulu) **olan Allâh-u Te'âlâ'yı tesbîh ederim.'**

Üçüncü onun her gününde de (16 Mart Pazartesi - 24 Mart Salı arası) **100 kere:**

«سُبْحَانَ اللهِ الرَّؤُوفِ!»

'Raûf (yarattıklarını çokça esirgeyici) **olan Allâh-u Te'âlâ'yı tesbîh ederim.' derse, ona verilecek sevâbı hiçbir vasfedici târif edemez."** *(es-Safûrî, Nüzhetü'l-mecâlis, 1/138; Muhammed Rahmî, Enîsü'l-celîs hâmişi, sh:194)*

RECEB-İ ŞERÎF AYININ NÂFİLE NAMAZLARI

Recep Ayının Başında (Özellikle İlk Gecesi Olan 24 Şubat Pazartesi'yi 25 Şubat Salı'ya Bağlayan Gece), **Ortasında** (Özellikle 15. Gecesi Olan 9 Mart Pazartesi'yi 10 Mart Salı'ya Bağlayan Gece) **ve Sonunda** (Özellikle 30.Gecesi Olan 24 Mart Salı'yı 25 Mart Çarşamba'ya Bağlayan Gece) **Kılınacak Bir Namaz:**

Hadîs-i şerîfte: "Recep ayında otuz rekât namaz kılan kişiye cehennemden berâat verileceği, cennetin vâcib kılınacağı, Sırat'tan geçiş sağlanacağı ve münâfıklıktan berâat verileceği, zîrâ münâfık olanların bu namazı kılmaya muvaffak kılınmayacağı." gibi daha birçok müjde zikredilmiştir.

Bu namazın hangi günlerde nasıl kılınacağını ve her on rekât sonunda hangi zikirlerin okunacağını öğrenmek için mutlaka ***"Receb-i Şerîf Risâlesi"***nin 220-228. (yeni baskının 242-250.) sayfalarını gözden geçiriniz. Sizden ricam bu namazı aslâ ihmâl etmeyiniz. Zîrâ İslâm'da münâfıklıktan berâat almaktan daha mühim hiçbir şey olamaz.

Bu namazın ilk onu bu ayın ilk on gününün bitimine kadar kılınabilirse de özellikle ilk gece olan; 24 Şubat Pazartesi'yi 25 Şubat Salı'ya bağlayan gecesi veyâ günü kılınmalıdır, buna fırsat bulamayan ise ilk üç günü geçirmese iyi olur ama yine de ayın 10'una (5 Mart Perşembe'ye) kadar kılınabilir.

Receb-i Şerîf'in 3, 4 ve 5. (27 Şubat Perşembe, 28 Şubat Cumâ ve 29 Şubat Cumartesi) **Günlerinde, 13, 14 ve 15.** (8 Mart Pazar, 9 Mart Pazartesi ve 10 Mart Salı) **Günlerinde, 23, 24 ve 25.** (18 Mart Çarşamba, 19 Mart Perşembe ve 20 Mart Cumâ) **Günlerinde Kılınacak Bir Hâcet Namazı:**

Emîrü'l-müminîn **Alî ibni Ebî Tâlib** *(Kerremallâhu Vechehû)*den nakledilen ve "**Üveys el-Karanî** (Veysel Karânî) *(Radıyallâhu Anh)*ın namazı" diye bilinen bu hâcet namazını başlıkta geçen günlerin birinde kılmak isteyen kişi, geceden oruca niyet eder ve zikrolunan günlerde oruçlu olur, işraktan sonra gusül abdesti alır ve kimseyle konuşmaz.

Zevalden önce (kuşluk vaktinde) dört rekâtta bir selâm vererek on iki rekât kılar. İlk dört rekâtta Fâtiha'dan sonra Kur'ân-ı Kerîm'den kolayına gelen âyet-i kerîmeleri okur, bu dört rekâtı bitirince 70 kere:

«لَا إِلٰهَ إِلَّا اللهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ الْمُبِينُ، لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ.»

"Gerçek varlık olan ve her şeyi açığa çıkaran o Yüce Pâdişah olan Allâh-u Te'âlâ'dan başka hiçbir ilâh yoktur, O'nun benzeri hiçbir şey yoktur ve hakkıyla işiten de, gören de ancak O'dur." zikrini söyler.

İkinci dört rekâtın her rekâtında Fâtiha'dan sonra üç kere Nasr Sûresi'ni okur, selâmdan sonra ise 70 kere:

«أَقْوٰى مُعِينٍ وَأَهْدٰى دَلِيلٍ بِحَقِّ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ.»

"Ey en güçlü yardımcı ve en iyi yol gösterici olan Allâh! 'Ancak Sana kulluk ederiz ve ancak Senden yardım dileriz.' âyet-i kerîmesinin hakkı için (duâmı kabûl et)**."** duâsını okur.

Üçüncü dört rekâtta ise Fâtiha'dan sonra üç kere İhlâs Sûresi'ni okur, selâmdan sonra 70 kere Elemneşrah Sûresi'ni okur, sonra sağ eliyle göğsünü sıvazlayarak secdeye varır ve orada hâcetini **Allâh-u Te'âlâ**'dan diler, hangi hâceti olursa olsun **Allâh-u Te'âlâ**'nın lütfu keremiyle elbette o murâdı yerine getirilir. *(Muhammed ibnü Hatîriddîn, el-Cevâhiru'l-hams, sh:55-56; 'Abdülhayy el-Leknevî, el-Âsâru'l-merfû'a, sh:111-112)*

Receb-i Şerîf'in Onuncu (5 Mart Perşembe) Günü Hayırlı Kazâ ve Kader İçin Okunacak Duâ

Tâbi'înin ulularından olan ve muhaddisler nezdinde sika (güvenilir) kabûl edilen **Kays ibni Ubâd** *(Radıyallâhu Anh)*:

عَنْ قَيْسِ بْنِ عُبَادٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ أَنَّهُ قَالَ: «اَلْعَاشِرُ مِنْ رَجَبَ هُوَ يَوْمٌ يَمْحُو اللهُ فِيهِ مَا يَشَاءُ وَيُثْبِتُ.»

"Allâh-u Te'âlâ'nın dilediğini silip, dilediğini sâbit bırakacağı(nı açıkladığı Ra'd Sûresi'nin 39. âyet-i kerîmesinin tecellî edeceği yâni senelik kazâ ve kaderlerinden silinecek ve kalacak şeylerin belirleneceği) gün Receb-i Şerîf'in onuncu günüdür." demiştir. *(et-Taberî, Câmi'u'l-beyân, 13/571; el-Beyhakî, Şu'abü'l-îmân, rakam:3466, 5/303; Muhammed el-Hallâl, Fezâilü şehri Receb, rakam:12, sh:67; es-Sa'lebî, el-Keşfü ve'l-beyân, 15/324; İbnü 'Atiyye, el-Muharraru'l-Vecîz, 3/317; Ebû Hayyân, el-Bahru'l-muhîd, 5/388; el-Kurtubî, el-Câmi'u li-ahkâmi'l-Kur'ân, 12/93; es-Süyûtî, ed-Dürrü'l-mensûr, 8/470)*

Câhiliyyet ehli Receb-i Şerîf'in onuncu gününü tâkip ederler ve kendilerine zulmedenlerin helâki hakkında o saatte duâ ederlerdi ve kabûl görürlerdi. Onların bu hususta çok meşhur haberleri vardı ki **İbni Ebi'd-Dünyâ *"Kitâbu Mücâbi'd-da've"*** gibi eserlerinde bunları açıklamıştır.

Bu durum **Ömer ibni'l-Hattâb** *(Radıyallâhu Anh)*a aktarıldığında **Ömer** *(Radıyallâhu Anh)*:

«إِنَّ اللهَ كَانَ يَصْنَعُ بِهِمْ ذٰلِكَ لِيَحْجِزَ بَعْضَهُمْ عَنْ بَعْضٍ، وَإِنَّ اللهَ جَعَلَ السَّاعَةَ مَوْعِدَهُمْ، وَالسَّاعَةُ أَدْهٰى وَأَمَرُّ.»

"Allâh-u Te'âlâ onları birbirinden engellemek için bâzı vakitlerde birbirleri hakkında duâlarını kabûl ederdi, ama haklarını tam olarak birbirinden almalarını kıyâmete bıraktı, kıyâmet ise daha dehşetli ve daha acı (olacak)**dır."** buyurdu. *(İbnü Receb, Letâifü'l-me'ârif, sh:126)*

Dolayısıyla bugünde hayırlı kazâ ve kaderler için çok duâ etmek, hâcet namazı kılmak, duânın kabûlü için de işrak, kuşluk vakitleri, ezan saatleri, farz namazların peşindeki anları kollamak ve o kabûl saatlerinde **Allâh-u Te'âlâ**'ya ihlâsla yalvarmak lâzımdır.

İşte bu münâsebetledir ki Berâat Gecesi'nde ve Receb-i Şerîf'in onuncu gününde şu duânın tekrar tekrar okunması fazîletli görülmüştür:

«اَللّٰهُمَّ إِنْ كَتَبْتَنِي شَقِيًّا فَاكْتُبْ سَعِيدًا، وَامْحُ اسْمِي عَنْ دِيوَانِ الْأَشْقِيَاءِ وَسَمِّنِي تَقِيًّا وَارْزُقْنِي اٰيَةَ الْأَنْبِيَاءِ وَانْصُرْنِي عَلٰى جَمِيعِ الْأَعْدَاءِ وَاحْشُرْنِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِي زُمْرَةِ الْأَنْبِيَاءِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ، وَأَعِذْنِي مِنْ دَرْكِ الْأَشْقِيَاءِ، إِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ!» اٰمِينَ!

"Ey Allâh! Eğer beni bedbaht (sonu kötü) **yazdıysan** (onu silip sonu iyi olacak) **saâdetli biri yaz, adımı kötülerin dosyasından sil ve beni takvâ sâhibi biri olarak kayda geçir.**

Sen bana Enbiyâ (Sûresi)**nin** (101.) **âyetin**(de, haklarında güzel karar geçtiğini bildirdiğin kulların arasına girmey)**i nasîb et, bütün düşmanlarıma karşı bana yardım et, kıyâmet günü beni peygamberler** ***(Aleyhimüsselâm)*** **zümresinde haşret, kötülerin derekesin**(e düşmek)**den beni muhâfaza et. Şüphesiz duâları hakkıyla işiten ancak Sensin. Ey acıyanların en merhametlisi! Rahmetinle** (duâmı kabûl et)**." Âmîne!**

Bu duâyı Berâat Gecesi 300 kere okuyanın her istediğini **Allâh-u Te'âlâ**'nın yerine getireceği nakledilmiştir. *(Veliyüddîn er-Ruhâvî el-Mahmûdî, Fezâilü'l-eyyâm, Süleymaniye Kütüphânesi, Reşid Efendi, rakam:156, verak:195)*

Receb-i Şerîfin On Beşinci Gece (9 Mart Pazartesi'yi 10 Mart Salı'ya bağlayan gece) Namazı:

1) Receb'in yarı (on beşinci) gecesi 1 Fâtiha, 10 İhlâs ile yüz rekât kılınıp, peşine 1000 kere istiğfarda bulunmak, teşvik edilen amellerdendir. *(Muhammed Hakkî en-Nâzillî, Hazînetü'l esrâr ve celîletü'l-ezkâr, sh:67)*

2) Muhammed ibni Hatîriddîn Hazretleri'nin nakline göre: "Receb'in on beşinci gecesi beş selâmla on rekât kılınır, her rekâtta Fâtiha'dan sonra 30 kere İhlâs Sûresi okunur, namaz bitince 100 kere 'Estağfirullâh' denilerek **Allâh-u Te'âlâ**'dan mağfiret talep edilir." *(Muhammed ibnü Hatîriddîn, el-Cevâhiru'l-hams, sh:57)*

3) Receb'in yarı (on beşinci) gecesi 1 Fâtiha ve 3 İhlâs Sûresi ile (iki rekâtta bir selâm vererek) on rekât namaz kılınır. Selâm verip namazı bitirince 100 defâ:

«سُبْحَانَ اللهِ وَبِحَمْدِهِ، سُبْحَانَ اللهِ الْعَظِيمِ.»

"Allâh'ı tesbîh ederim ve O'na hamdederim. O büyük Allâh'ı tesbîh ederim.' diye zikredilir. *('Abdülhayy el-Leknevî, el-Âsâru'l-merfû'a, sh:111-112)*

4) Receb-i Şerîf'in 30 rekâtının 2.ci 10 rekâtının bu gece kılınması efdal olur. Târifi için bakınız: ***"Receb-i Şerîf Risâlesi"*** sh:248.

Receb-i Şerîfin On Beşinci Günü (10 Mart Salı günü) Namazı:

1) Muhammed ibni Hatîriddîn *(Rahimehullâh)*ın nakline göre; Receb'in on beşinci günü işraktan sonra yirmi beş selâmla elli rekât kılınır, her rekâtta Fâtiha'dan sonra birer kere İhlâs ve Mu'avvizeteyn (Felak-Nas) sûreleri okunur, daha sonra secdeye varılarak şu duâ okunur:

«اَللّٰهُمَّ لَكَ صَلَّيْتُ وَلَكَ سَجَدْتُ وَبِكَ اٰمَنْتُ وَعَلَيْكَ تَوَكَّلْتُ، فَارْحَمْ ذُلِّي وَكَبْوَتِي لِوَجْهِي وَانْفِرَادِي وَخُشُوعِي وَخُضُوعِي وَتَضَرُّعِي وَتَحَيُّرِي وَفَقْرِي وَفَاقَتِي، وَاجْعَلْ لِي فَرَجًا وَمَخْرَجًا مِنْ هَمِّي بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ!» اٰمِينَ!

"Ey Allâh! Yalnız Senin için namaz kıldım, ancak Sana secde yaptım. Sadece Sana îmân ettim, bir tek Sana tevekkül ettim. O hâlde Sen benim Senin huzûrunda alçalmama, yüz üstü kapanmama, yalnız kalmama, boyun kırmama, yalvarıp yakarmama, şaşkınlığıma, ihtiyaç ve zarûretime acı da bana dertlerimden bir çıkış ve kurtuluş nasîb et. Ey acıyanların en merhametlisi! Rahmetinle (duâmı) **kabûl eyle." Âmîne!** *(Muhammed ibnü Hatîriddîn, el-Cevâhiru'l-hams, sh:57)*

2) Receb-i Şerîf ayının on beşinci gününde 1 Fâtiha ve 1 İhlâs ile elli rekât kılmak da teşvik edilen amellerdendir. Bu rivâyette Felak-Nâs sûreleri ilâve edilmemiştir. Gücü az olanlar bununla da amel edebilir. *(Muhammed Hakkî en-Nâzillî, Hazînetü'l esrâr ve celîletü'l-ezkâr, sh:67)*

MİʻRÂC GECESİ VE GÜNÜNÜN FAZÎLETİ

(21 Mart Cumartesi gecesi ve 22 Mart Pazar günü)

Selmân-ı Fârisî *(Radıyallâhu Anh)*ın rivâyet ettiği bir hadîs-i şerîfte **Rasûlüllâh** *(Sallellâhu Aleyhi ve Sellem)* şöyle buyurmuştur:

"Receb(-i Şerîf) **ayında bir gün ve bir gece vardır ki, o günü oruçlu geçirip, gecesini ibâdette kâim olan kişi, zaman olarak yüz seneyi oruç, yüz seneyi de** (gece ibâdetinde) **kıyamla geçirmiş gibi olur. O gün Receb'in bitmesine üç** (gün ve gece) **kaladır. Muhammed** *(Sallellâhu Aleyhi ve Sellem)* **de o gün** (peygamber olarak) **gönderilmiştir."** *(el-Beyhakî, Fezâilü'l-evkāt, rakam:11, sh:95-96; Şuʻabü'l-îmân, rakam:3530, 5/345; İbnü 'Asâkir, el-Emâlî, Fazlu Receb, sh:6; 'Abdülkādir el-Geylânî, el-Ğunye, 1/332; İbnü Hacer, Tebyînü'l-ʻaceb, sh:58; ed-Deylemî, Müsnedü'l-Firdevs, rakam:4381, 3/142)*

Enes *(Radıyallâhu Anh)*ın rivâyet ettiği bir hadîs-i şerîfte de **Rasûlüllâh** *(Sallellâhu Aleyhi ve Sellem)* şöyle buyurmuştur: **"Receb'de bir gece vardır ki onda amel edene yüz senelik haseneler yazılır. O** (gece) **Receb'in bitmesine üç** (gece) **kaladır."** *(el-Beyhakî, Fezâilü'l-evkāt, rakam:12, sh:97; Şuʻabü'l-îmân, rakam:3531, 5/346; Ebu'l-Kāsım ibnü 'Asâkir, el-Emâlî, Fazlu Receb, sh:6)*

Receb-i Şerîf'in Yirmi Yedinci (Miʻrâc) Gecesi (21 Mart Cumartesi gününü 22 Mart Pazar gününe bağlayan gece) Namazları:

1) Enes ibni Mâlik *(Radıyallâhu Anh)*ın rivâyet ettiği bir hadîs-i şerîfte **Rasûlüllâh** *(Sallellâhu Aleyhi ve Sellem)* şöyle buyurmuştur:

"Receb'de bir gece vardır ki onda amel edene, yüz senelik haseneler yazılır. O, Receb'in bitmesine üç (gece) **kaladır. Her kim o gecede on iki rekât kılar, her rekâtta bir Fâtiha ve Kur'ân'dan bir sûre okur, her iki rekâtta** (oturup) **teşehhüd** (tehiyyât ve salli-bârik) **okur ve sonlarında selam verirse, sonra yüz kere:**

«سُبْحَانَ اللهِ وَالْحَمْدُ لِلهِ وَلَا إِلٰهَ إِلَّا اللهُ وَاللهُ أَكْبَرُ.»

'Allâh-u Teʻâlâ'yı tesbîh eder ve O'na hamdederim. Allâh-u Teʻâlâ'dan başka hiçbir ilâh yoktur. Allâh-u Teʻâlâ her şeyden büyüktür.' deyip, yüz kere de istiğfarda bulunur, sonra da Nebî *(Sallellâhu Aleyhi ve Sellem)***e yüz defâ salât okursa ve ardından bu kişi dünyâdan yâhut âhiretten dilediği herhangi bir hususta kendisi hakkında duâda bulunursa, bir de sabah oruca niyet ederse, bir mâsiyet** (günah) **ile alâkalı duâ yapmış olmadıkça, gerçekten Allâh-u Teʻâlâ onun bütün duâlarını kabûl eder."** *(el-Beyhakî, Fezâilü'l-evkāt, rakam:12, sh:97-98; Şuʻabü'l-îmân, rakam:3531, 5/346; İbnü 'Asâkir, el-Emâlî, Fazlu Receb, sh:6)*

2) Merfû bir haberde şöyle gelmiştir: **"Her kim, Receb'in yirmi yedinci gecesi iki rekât kılıp her bir rekâtta bir Fâtiha ve yirmi kere İhlâs sûrelerini okur, namazı bitirince, Rasûlüllâh** *(Sallellâhu Aleyhi ve Sellem)***e on kere salâvat getirdikten sonra:**

«اَللّٰهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِمُشَاهَدَةِ أَسْرَارِ الْمُحِبِّينَ وَبِالْخَلْوَةِ الَّتِي خَصَّصْتَ بِهَا سَيِّدَ الْمُرْسَلِينَ حِينَ أَسْرَيْتَ بِهِ لَيْلَةَ السَّابِعِ وَالْعِشْرِينَ أَنْ تَرْحَمَ قَلْبِيَ الْحَزِينَ وَتُجِيبَ دَعْوَتِي يَا أَكْرَمَ الْأَكْرَمِينَ!»

'Ey Allâh! Ey keremlilerin en keremlisi (olan Allâh)**! Şüphesiz ben Senden, âşıkların sır** (latîfe)**lerinin müşâhedesi bereketine ve yirmi yedinci gece kendisini Mi'râc'a çıkardığında, Gönderilenlerin Efendisi'ne tahsîs ettiğin o halvet** (teke tek berâberlik) **hürmetine, benim kederli kalbime merhamet etmeni ve duâma icâbet etmeni isterim.' derse, muhakkak Allâh-u Te'âlâ onun duâsını kabûl eder, şânını yüceltir, yalvarışına acır ve kalplerin öldüğü günde onun kalbini diri tutar** (rûhunu öldürmez, îmân nûrunu söndürmez)**."** *(es-Safûrî, Nüzhetü'l mecâlis, 1/141, 2/90; el-Hâcce Dürriyye Halîl el-Hurfân, el-Fevâidü'l-İlâhiyye el-vâride 'an Hayri'l-Beriyye, sh:93)*

3) Muhammed ibni Hatîruddîn Hazretleri'nin nakline göre ise; Receb-i Şerîf'in yirmi yedinci gecesi yatsıdan sonra üç selâmla on iki rekât kılınır. Yâni dört rekâtta bir selâm verilir, kıraât olarak Kur'ân-ı Kerîm'den kolaya gelen okunabilir. Namaz bitiminde 100 kere:

«سُبْحَانَ اللهِ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ وَلَا إِلٰهَ إِلَّا اللهُ وَاللهُ أَكْبَرُ،
وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ.»

"Allâh-u Te'âlâ noksan sıfatlardan münezzehtir, bütün hamdler Allâh-u Te'âlâ'ya mahsustur. Allâh-u Te'âlâ'dan başka hiçbir ilâh yoktur ve Allâh-u Te'âlâ en büyüktür. O yüce ve büyük olan Allâh-u Te'âlâ'nın yardımı olmadan hiçbir günahtan dönüş, hiçbir ibâdete de kuvvet yoktur." zikri okunur.

100 kere de:«أَسْتَغْفِرُ اللهَ» **"Allâh-u Te'âlâ'dan mağfiret talep ediyorum."** diye istiğfâr edilir. 100 kere de salevât-ı şerîfe sîğalarından herhangi biri okunur.

Her kim bunu yapar da ardından secdeye kapanarak **Allâh-u Te'âlâ**'dan bir hâcetini isterse **Allâh-u Te'âlâ** onun hâcetini görür. *(Muhammed ibnü Hatîriddîn, el-Cevâhiru'l-hams, sh:57)*

Görüldüğü üzere; bu rivâyette 1. maddede zikredilen namazdan sonra okunacak tesbîhâtın sonuna «... وَلَا حَوْلَ» eklenmiş olup bir de hâcet duâsının hâcet secdesinde yapılması kaydı eklenmiştir. Bunlar ilâve edilse ihtiyât bakımından efdal olur. Ama namazda iki rekâtta selâm verilmesi esastır.

Receb-i Şerîfin 27. (Mi'râc) **Günü** (22 Mart Pazar günü) **Namazı:** Tâbi'înin ulularından olan **Hasen el-Basrî** *(Radıyallâhu Anh)* şöyle anlatmıştır: "Recebin yirmi yedinci günü olunca, **Abdullâh ibni Abbâs** *(Radıyallâhu Anhümâ)* sabahleyin îtikâfa girip öğlen vakti(nden önceki kerâhat saati)ne kadar namaza devâm ederdi.

Öğleni kılınca kısa bir nâfile (öğlenin son sünnetini) kıldıktan sonra dört rekât kılar ve her rekâtta bir Fâtiha, birer tâne Mu'avvizeteyn (Felak ve Nâs sûreleri), üç Kadir Sûresi ve elli İhlâs Sûresi okurdu. Daha sonra ikindi vaktine kadar duâya devâm eder ve: 'Bugün **Rasûlüllâh** *(Sallellâhu Aleyhi ve Sellem)* böyle yapardı.' derdi." *('Abdülkādir el-Geylânî, el-Ğunye 1/332)*

Receb-i Şerîfin Yirmi Yedinci Gün (22 Mart Pazar) Orucu

Selmân-ı Fârisî *(Radıyallâhu Anh)*dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte **Rasûlüllâh** *(Sallellâhu Aleyhi ve Sellem)* şöyle buyurmuştur:

"Receb ayında bir gün ve bir gece vardır ki, o günü oruçlu geçirip, gecesini ibadette kāim olan kişi, zaman olarak yüz seneyi oruç, yüz seneyi de (gece ibadeti ve) **kıyamla geçirmiş gibi olur. O gün, Receb'in bitmesine üç gün kaladır. Muhammed** *(Sallellâhu Aleyhi ve Sellem)* **de o gün** (peygamber olarak) **gönderilmiştir."** *(el-Beyhakî, Fezâilü'l-evkāt, rakam:11, sh:95-96; Şu'abü'l-îmân, rakam:3530, 5/345; İbnü 'Asâkir, el-Emâlî, Fazlu Receb, sh:6; 'Abdülkādir el-Geylânî, el-Ğunye, 1/332; İbnü Hacer, Tebyînü'l-'aceb, sh:58; ed-Deylemî, Müsnedü'l-Firdevs, rakam:4381, 3/142; es-Süyûtî, Cem'u'l-cevâmi', 1/591; ed-Dürrü'l-mensûr, 4-186; 'Alî el-Müttakî, Kenzü'l-'ummâl, rakam:35269, 12/312; İbnü 'Arrâk, Tenzîhü'ş-şerî'a, es-Savm:41, 2/161)*

Ebû Hureyre *(Radıyallâhu Anh)*ın rivâyet ettiği bir hadîs-i şerîfte **Rasûlüllâh** *(Sallellâhu Aleyhi ve Sellem)* şöyle buyurmuştur: **"Receb'in yirmi yedinci günü oruç tutana, altmış ay orucu**(nun sevâbı) **yazılır. O gün, Nebî** *(Sallellâhu Aleyhi ve Sellem)***e, Cibrîl'in risâleti ilk getirdiği gündür."** *('Abdülkādir el-Geylânî, el-Ğunye, 1/332; Ebû Muhammed el-Hallâl, rakam:18, sh:76; el-Hatîb, Târîhu Bağdâd, 8/290; Ebû Mûsa el-Medînî, Fezâilü'l-leyâlî ve'l-eyyâm, el-'Irâkî, el-Muğnî an hamli'l-esfâr, 1/367; ez-Zebîdî, İthâfü's-sâdeti'l-müttakîn, 5/207; es-Safûrî, Nüzhetü'l-mecâlis, 1/141; Hennâd en-Nesefî, el-Fevâid, 'Abdülazîz el-Kettânî, Fezâilü Receb, İbnü 'Arrâk, Tenzîhü'ş-şerî'a, es-Savm:41, 2/161)*

Receb-i Şerîf'in Yirmi Yedinci Gününün (22 Mart Pazar) Sadakası

Rivâyet olunduğuna göre:

رُوِيَ: «مَنْ صَامَ يَوْمَ السَّابِعِ وَالْعِشْرِينَ مِنْ رَجَبَ وَتَصَدَّقَ فِيهِ كَتَبَ اللهُ لَهُ بِصِيَامِهِ أَلْفَ حَسَنَةٍ وَعِتْقَ أَلْفَيْ رَقَبَةٍ.»

"Her kim Receb'in yirmi yedinci günü oruç tutup, o gün sadaka verirse, **Allâh-u Te'âlâ** orucuna karşılık o kişiye, bin hasene ve iki bin köle âzâdı (sevâbı) yazar." *(el-Câmi'u'ş-şâfî fi'l-va'zı'l-kâfî, es-Safûrî, Nüzhetü'l-mecâlis, 1/141)*

Receb-i Şerîfin Cumâ Gecesinde Yapılacak Bir İstiğfâr

Ulemânın beyânı vechile; her kim Receb-i Şerîf'in bir cumâ gecesinde 1000 kere:

«أَسْتَغْفِرُ اللهَ ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ مِنْ جَمِيعِ الذُّنُوبِ وَالْآثَامِ.»

"Bütün günah ve isyanlarımdan dolayı, celâl ve ikrâm sâhibi olan Allah-u Te'âlâ'dan mağfiret talep ederim." derse, hiç şüphesiz o kişinin denizlerin köpükleri kadar günahı olsa da affedilir. *(Eyyûb ibnü 'Abdillâh, Kitâbu fezâili'ş-şühûr, Süleymaniye Ktp., Hacı Mahmut Efendi, rakam:2038, sh:18)*

ŞA'BÂN-I ŞERÎF AYININ FAZÎLETLİ AMELLERİ

ŞA'BÂN-I ŞERÎF AYININ ZİKİRLERİ

Şa'bân-ı Şerîf ayı içerisinde **Rasûlüllâh** *(Sallellâhu Aleyhi ve Sellem)*e 70.000 kere hangi sîğa ile olursa olsun salevât-ı şerîfe okumak müstehab görülmüştür ki bunun en güzeli:

«اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَاٰلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلِّمْ.»

"Ey **Allâh**! **Efendimiz Muhammed**'e, Ehl-i Beyti'ne ve sahâbesine salât ve selâm eyle." şeklinde salevât-ı şerîfe okumaktır.

Şa'bân-ı Şerîf ayının her on gününde bâzı husûsî zikirleri okumak da müstehab sayılmıştır.

Şöyle ki:

İlk on gününde (25 Mart Çarşamba-3 Nîsan Cumâ arasında) her gün 100 defâ: «يَا لَطِيفُ!» **"Ey** (ey kullarına karşı lütufkâr olan) **Latîf!"**

İkinci on gününde (4 Nîsan Cumartesi-13 Nîsan Pazartesi arasında) her gün 100 kere: «يَا عَزِيزُ!» **"Ey** (hiç mağlup olmayacak yegâne güce sâhibi) **Azîz!"**

Üçüncü on gününde (14 Nîsan Salı-23 Nîsan Perşembe arasında) her gün 100 kere: «يَا رَزَّاقُ!» **"Ey** (bolca rızık ihsân eden) **Rezzâk!"** diye zikredilir.

Bu zikirlerin her birinde 100 sonunda şu duâ okunursa, bunu yapan kişinin isteğinin gerçekleşmesi husûsunda **Allâh-u Te'âlâ** ona yardım eder.

Bu duâ şöyledir:

«اَللّٰهُمَّ يَا كَامِلَ اللُّطْفِ! يَا خَفِيَّ الْأَلْطَافِ! تَدَارَكْنِي بِلُطْفِكَ الْخَفِيِّ
وَارْحَمْنِي وَأَهْلِي وَالْمُؤْمِنِينَ تَحْتَ سُرَادِقَاتِ عِزِّكَ.»

"Ey Allâh! Ey lütfu tam olan! Ey lütufları (anlaşılamayacak kadar) **gizli olan! Gizli olan lütfunla beni** (muratlarım husûsunda) **tamamla. İzzetinin perdeleri altında**(n ihsân edeceğin rahmet esintilerinle) **bana, âileme ve müminlere rahmet eyle."** *(el-Hâcce Dürriyye Halîl el-Hurfân, el-Fevâidü'l-İlâhiyye el-vâride 'an Hayri'l-Beriyye, sh:93)*

ŞA'BÂN-I ŞERÎF AYININ NAMAZLARI

Şa'bân Ayının İlk Gece (24 Mart Salı'yı 25 Mart Çarşamba'ya bağlayan gece) Namazı:

1) Nesefî *(Rahimehullâh)*ın nakline göre; her kim Şa'bân'ın ilk gecesinde, birinci rekâtlarında bir Fâtiha ve beş (bâzı rivâyetlerde her rekâtta on beş) İhlâs okumak sûretiyle on iki rekât kılarsa, **Allâh-u Te'âlâ** ona on iki bin şehîd sevâbı verir. Kendisine on iki senelik ibâdet sevâbı yazılır. Anasının doğurdu gündeki gibi hatâlarından sıyrılır ve seksen güne kadar üzerine hiçbir hatâ yazılmaz. *(en-Nesefî, es-Sâfûrî, Nüzhetü'l-mecâlis, 1/142)*

2) **Muhammed ibni Hatîruddîn Hazretleri**'nin nakline göre; Şa'bân-ı Şerîf ayının ilk gecesi on iki rekât kılınır, her rekâtta Fâtiha'dan sonra 15 kere İhlâs Sûresi okunur. Her kim bunu yaparsa onun amel defterine on bin hasene (sevap) yazılır ve on bin günahı (olsa da) silinir. *(Muhammed ibnü Hatîriddîn, el-Cevâhiru'l-hams, sh:58)*

İhtiyâtan 1. maddede zikredilen 12 rekâtın her birinde 15 İhlâs okunursa daha fazîletli olur.

Şa'bân Ayının İlk Gün (25 Mart Çarşamba günü) **Namazı: Enes** *(Radıyallâhu Anh)*dan rivâyet edildiğine göre: "Şa'bân ayının ilk günü iki rekât kılıp, her rekâtında bir Fâtiha, on Âyete'l-Kürsî ve:

﴿شَهِدَ اللّٰهُ اَنَّهٗ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ۙ وَالْمَلٰٓئِكَةُ وَاُولُوا الْعِلْمِ قَآئِمًا بِالْقِسْطِ ۭ
لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ﴾

"Allâh, şüphesiz Kendisinden başka adâleti (icrâ ve) **ikâme etmekte olan hiçbir ilâh bulunmadığı gerçeğine şâhitlikte bulunmuştur.** (O'nun büyük kudretini gören) **melekler ve ilim sâhipleri de** (aynı şâhitliği ikrâr etmiştir)**. O** (hiç yenilmeyip dâimâ gâlip gelen ve her işi yerli yerinde olan) **Azîz ve Hakîm olan Zat'tan başka hiçbir ilâh yoktur."** *(Âl-i İmrân Sûresi:18)* âyet-i kerîmesini okuyana **Allâh-u Te'âlâ** birçok mükâfatlar ihsân eder.

Cennette hiçbir göz görmedik, hiçbir kulak duymadık, hiçbir beşerin de kalbinden geçmedik nîmetler verir. Kendisini dünyânın istenmedik şeylerinden korur, rızkını genişletir ve en büyük (mahşer) korku(sun)dan emîn kılınır." *(Muhammed Hakkî en-Nâzillî, Hazînetü'l-esrâr ve celîletü'l-ezkâr, sh:68)*

RASÛLÜLLÂH *(Sallellâhu Aleyhi ve Sellem)*İN ŞA'BÂN-I ŞERÎF ORUCUNA VERDİĞİ ÖNEM

Üsâme ibni Zeyd *(Radıyallâhu Anhümâ)* şöyle anlatmıştır: "Bir kere ben: 'Yâ **Rasûlellâh**! Şa'bân'da oruç tuttuğunuz kadar hiçbir ayda oruç tuttuğunuzu görmedim.' dediğimde:

'O Receb ve Ramazan arasında kalmış büyük bir aydır ki insanlar on(un ululuğun)**dan gâfildir. O âlemlerin Rabbin**(in huzûr-u mânevîsin)**e amellerin kendisinde yükseltidiği bir aydır. Ben de amelimin oruçluyken yükseltilmesini seviyorum** (da onun için bu ayda çok oruç tutuyorum)**.'** buyurdu." *(en-Nesâî, es-Sünen, rakam:2221; el-Beyhakî, Şu'abü'l-îmân, rakam:3540, 5/352-353; Ahmed ibnü Hanbel, el-Müsned, 5/201; İbnü Ebî Şeybe, el-Musannef, 3/103; Münzirî, et-Terğîb, rakam:1537, 2/122)*

Bu hadîs-i şerîften anlaşıldığı üzere insanlar, kıymetli haram aylardan olduğu için öteden beri Receb-i Şerîf orucuna önem verirlerdi, fakat Şa'bân-ı Şerîf orucunun kıymetini bilmezlerdi. İşte bu yüzden **Rasûlüllâh** *(Sallallâhu Aleyhi ve Sellem)* Şa'bân orucunu sünnet olarak teşrî etti.

Enes ibni Mâlik *(Radıyallâhu Anh)* şöyle demiştir: **"Rasûlüllâh** ***(Sallallâhu Aleyhi ve Sellem)*** **oruca bir başladımı o kadar devam ederdi ki artık biz: 'Rasûlüllâh** *(Sallellâhu Aleyhi ve Sellem)***in bu sene oruç açmaya niyeti yok.' derdik.**

Bir de orucu açtımı bir zaman tutmazdı, tâ ki biz: 'Rasûlüllâh *(Sallallâhu Aleyhi ve Sellem)***in bu sene oruç tutmaya niyeti yok.' derdik. Oruçlar içerisinde en çok Şa'bân orucunu severdi."** *(Ahmed ibnü Hanbel, et-Taberânî, el-Münzirî, et-Terğîb, rakam:1538, 2/122; el-Heysemî, Mecma'u'z-zevâid, 2/192)*

Yine **Enes** *(Radıyallâhu Anh)*dan rivâyet edildiğine göre **Rasûlüllâh** *(Sallallâhu Aleyhi ve Sellem)*e: "Ramazan'dan sonra hangi oruç daha üstündür?" diye sorulduğunda: **"Ramazan'a hürmeten Şa'bân orucudur."** buyurmuş. "Hangi sadaka daha üstündür?" diye sorulunca da: **"Ramazan'daki sadaka."** buyurmuştur. *(et-Tirmizî, es-Sünen, ez-Zekât, rakam:663, 3/51-52; el-Beğavî, Şerhu's-sünne, rakam:1778, 6/329; İbnü Ebî Şeybe, el-Musannef, 3/103; Ebû Ya'lâ, el-Müsned, rakam:3421, 6/154; el-Münzirî, et-Terğîb, rakam:1539, 2/123; el-Beyhakî, Şu'abü'l-îmân, rakam:3539, 5/352; es-Sünenü'l-kübrâ, 4/305; 'Alî el-Müttakî, Kenzü'l-'ummâl, rakam:24292, 8/591)*

Üzerinde farz oruç borcu olanın iki Ramazan arası süren bir mâzereti yokken kazâ oruçlarını bir dahaki Ramazan'dan sonraya bırakması câiz değildir. *(İbnü Receb, Letâifü'l-me'ârif, sh:257-258)*

ŞA'BÂN-I ŞERÎF AYININ ORUÇLARI

Şa'bân-ı Şerîf'in Başında, Ortasında ve Sonunda Üç Gün Oruç

İmâm-ı Hobevî *(Rahimehullâh)*ın nakline göre: "Her kim Şa'bân'ın başından, ortasından ve sonundan üç gün oruç tutarsa, **Allâh-u Te'âlâ** ona yetmiş peygamber sevâbı yazar. **Allâh-u Te'âlâ**'ya yetmiş sene ibâdet etmiş gibi olur. O sene ölürse şehîd olarak ölür." *(Zübdetü'l-vâ'izîn, el-Hobevî, Dürretü'n-nâsihîn, sh:235)*

Şa'bân-ı Şerîf'te Bir Gün Oruç

Safûrî *(Rahimehullâh)*ın naklettiği bir rivâyete göre: "Kim Şa'bân'dan bir gün oruç tutarsa, **Allâh-u Te'âlâ** onun cesedini cehenneme haram kılar. Cennetlerde **Yûsuf** *(Aleyhisselâm)*a komşu olur. **Allâh** ona **Eyyûb** ve **Dâvûd** *(Aleyhimesselâm)*ın sevaplarını verir." *(es-Safûrî, Nüzhetü'l-mecâlis, 1/142)*

Şa'bân-ı Şerîf'te Üç Gün Oruç

Safûrî *(Rahimehullâh)*ın rivâyet ettiği bir hadîs-i şerîfte şöyle vârid olmuştur:

رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «شَعْبَانُ جُنَّةٌ مِنَ النَّارِ
فَمَنْ أَرَادَ أَنْ يَلْقَانِي فَلْيَصُمْهُ وَلَوْ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ.»

"Şa'bân cehennemden bir kalkandır. Bana kavuşmak isteyen üç gün de olsa onda oruç tutsun." *(es-Safûrî, Nüzhetü'l-mecâlis, 1/142)*

Yine **Safûrî** *(Rahimehullâh)*ın rivâyet ettiği diğer bir hadîs-i şerîfte şöyle vârid olmuştur:

رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «نَقُّوا أَبْدَانَكُمْ بِصَوْمِ شَعْبَانَ لِصِيَامِ شَهْرِ رَمَضَانَ فَمَا مِنْ عَبْدٍ يَصُومُ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ مِنْ شَعْبَانَ ثُمَّ يُصَلِّي عَلَيَّ مِرَارًا قَبْلَ إِفْطَارِهِ إِلاَّ غَفَرَ اللهُ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ
وَأَخْبَرَنِي جِبْرِيلُ أَنَّ اللهَ تَعَالَى يَفْتَحُ فِي هٰذَا الشَّهْرِ ثَلَاثَمِائَةِ بَابٍ مِنَ الرَّحْمَةِ.»

"Ramazan ayının orucu için Şa'bân orucu ile bedenlerinizi temizleyin. Herhangi bir kul Şa'bân ayında üç gün oruç tutsa, iftarından önce de bana defâlarca salevât okusa, mutlakā Allâh-u Te'âlâ onun geçmiş günahlarını bağışlar. Cibrîl bana bildirdi ki; şüphesiz Allâh-u Te'âlâ bu ayda üç yüz rahmet kapısı açar." *(es-Safûrî, Nüzhetü'l-mecâlis, 1/142)*

Şa'bân-ı Şerîf'in İlk ve Son Perşembe Oruçları
(26 Mart ve 23 Nisan Perşembe)

Ebû Abdillâh el-Hubeyşî *(Rahimehullâh)*ın rivâyet ettiği bir hadîs-i şerîfte şöyle vârid olmuştur:

رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ صَامَ أَوَّلَ خَمِيسٍ مِنْ شَعْبَانَ وَاٰخِرَ خَمِيسٍ مِنْهُ كَانَ حَقًّا عَلَى اللهِ أَنْ يُدْخِلَهُ الْجَنَّةَ بِرَحْمَتِهِ.»

"Şa'bân'ın ilk ve son perşembesini oruçla geçireni, rahmeti ile cennete girdirmek Allâh-u Te'âlâ üzerine bir hak olur." *(Ebû 'Abdillâh el-Hubeyşî, el-Berake fî fazli's-sa'yi ve'l-hareke, rakam:785, sh:249; es-Safûrî, Nüzhetü'l-mecâlis, 1/142)*

İSTEKLERİN GERÇEKLEŞMESİ İÇİN OKUNACAKLAR

Ebü'l-Hüzeyl *(Radıyallâhu Anh)* şöyle anlatmıştır:

عَنْ أَبِي الْهُذَيْلِ رَضِيَ اللهُ تَعَالٰى عَنْهُ قَالَ: «كَانَ عِيسٰى صَلَوَاتُ اللهِ عَلَيْهِ إِذَا أَرَادَ أَنْ يُحْيِيَ الْمَوْتٰى قَرَأَ فِي أَوَّلِ رَكْعَةٍ ﴿الٓمٓ ۞ تَنْزِيلُ﴾ اَلسَّجْدَةَ، وَفِي الثَّانِيَةِ ﴿تَبَارَكَ﴾، فَإِذَا فَرَغَ حَمِدَ اللهَ وَأَثْنٰى عَلَيْهِ ثُمَّ قَالَ: «يَا حَيُّ يَا قَيُّومُ يَا دَائِمُ يَا فَرْدُ يَا وِتْرُ يَا أَحَدُ يَا صَمَدُ!»

"**Îsâ** *(Salevâtullâh Aleyh)* ölüleri diriltmek istediği zaman (iki rekât namaz kılar), birinci rekâtta Secde Sûresi'ni, ikinci rekâtta Mülk Sûresi'ni okur, sonra: **'Yâ Hayyü** (ey gerçek hayat sâhibi)**! Yâ Kayyûmü** (ey âlemlerin yegâne yöneticisi)**! Yâ Dâimü** (ey dâim olan)**! Yâ Ferdü** (ey eşsiz olan)**! Yâ Vitru** (ey tek olan)**! Yâ Ehadü** (ey bir olan)**! Yâ Samedü** (ey her işte sâdece Zât'ı kastedilen)**!'** derdi." *(el-Müstağfirî, Fezâilü'l-Kur'ân, rakam: 862, 2/589)*

İmâm-ı Diyerbî *(Rahimehullâh)* Mülk Sûresi'nin havâssını zikrettiği babda şöyle demiştir: "Her kim (Îsâ *(Aleyhisselâm)*ın ölüleri diriltmesine vesîle olan) Secde ve Tebâreke sûrelerini iki rekâtta okuduktan sonra (içlerinde İsm-i Âzam bulunan) bu yedi ism-i şerîfi zikrettikten sonra:

«صَلِّ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلٰى اٰلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ.»

"Efendimiz Muhammed ve Efendimiz Muhammed'in âline salât eyle." diyerek **Rasûlüllâh** *(Sallellâhu Aleyhi ve Sellem)*i aracı yapmak sûretiyle **Allâh-u Te'âlâ**'dan hâcetini talep ederse mutlakā **Allâh-u Te'âlâ** ona istediği murâdını verir." demiştir. *(Ahmed ed-Diyerbî, el-Mücerrebât, bâb:5, sh:16)*

Dolayısıyla bu iki sûreyi ezbere bilmedikleri için namazda okuyamayanlar böyle önemli bir hâcet namazını ve duâsını yapmaktan mahrum olmamak için bu sûreleri düzgün okuyabilen kimselerden birini kendilerine imam yaparak ona iktidâ ederler.

Namazdan sonra bu ism-i şerîfleri kendileri de zikrederek peşine **Allâh-u Te'âlâ**'dan hayırlı isteklerini murâd ederler. Bu sûreler ve ism-i şerîfler hürmetine ölüler bile diriltiliyorsa artık bizim hayırlı hâcetlerimizin husûlü için ne kadar tesirli oldukları iyi düşünülmelidir.

Duânın Okunuşu:

«يَا حَيُّ يَا قَيُّومُ يَا دَائِمُ يَا فَرْدُ يَا وِتْرُ يَا أَحَدُ يَا صَمَدُ!
صَلِّ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلٰى اٰلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ.»

HASTALIKLARDAN VE KEDERLERDEN KURTULMAK İÇİN OKUNACAK DUÂ

Ebû Süfyân *(Rahimehullâh)* şöyle demiştir:

عَنْ أَبِي سُفْيَانَ رَحِمَهُ اللهُ تَعَالٰى قَالَ: «إِنَّ لِلّٰهِ تَعَالٰى مَلَكًا فِي السَّمَاءِ [السَّادِسَةِ] يُقَالُ لَهُ الدِّيكُ، فَإِذَا سَبَّحَ فِي السَّمَاءِ سَبَّحَتِ الدُّيُوكُ فِي الْأَرْضِ يَقُولُ: «سُبْحَانَ اللهِ السُّبُّوحِ الْقُدُّوسِ الرَّحْمٰنِ الْمَلِكِ الدَّيَّانِ الَّذِي لَا إِلٰهَ إِلَّا هُوَ»، فَمَا قَالَهَا مَكْرُوبٌ أَوْ مَرِيضٌ عِنْدَ ذٰلِكَ إِلَّا كَشَفَ اللهُ هَمَّهُ.»

"Allâh-u Te'âlâ'nın (altıncı kat) semâda kendisine 'Dîk (horoz)' denilen öyle bir meleği vardır ki, o melek semâda tesbîh edince yerdeki horozlar da (Allâh-u Te'âlâ'yı) tesbîh ederler.

O melek: **'Kendisinden başka hiçbir ilâh olmayan** (her türlü noksanlıklardan berî) **O Sübbûh,** (hiçbir hususta Kendisinde bir noksanlık olmayan) **O Kuddûs,** (kâfir-mümin ayırmadan yarattığı bütün varlıklara dünyâda merhamet edip nîmet veren) **O Rahmân,** (mülkün gerçek sâhibi ve kâinâtın mutlak hükümdârı) **O Melik ve** (kulun fiiline göre hak ettiği cezâ veyâ mükâfâtı hakkıyla verici olan) **O Deyyân olan Allâh'ı tesbîh eder** (noksan sıfatlardan tenzîh edip en kâmil evsâf ile tavsîf eder)**im.'** der.

Kederli ya da hasta olan birisi o vakitte bu duâyı okursa, şüphesiz **Allâh-u Te'âlâ** onun derdini giderir." *(Ebu'ş-Şeyh, Kitâbu'l-'Azame, rakam:533, 3/1013; es-Süyûtî, el-Habâik fî ahbâri'l-melâik, 1/80; Muhammed ed-Dimyâtî, Nihâyetü'l-emel, 1/396)*

Duânın Okunuşu:

«سُبْحَانَ اللهِ السُّبُّوحِ الْقُدُّوسِ الرَّحْمٰنِ الْمَلِكِ الدَّيَّانِ الَّذِي لَا إِلٰهَ إِلَّا هُوَ.»

BÜYÜK BELÂDAN KURTULMAK İÇİN OKUNACAK DUÂ

Halîfe **Abdülhamîd Hân** zamânında Harem-i Mekkî Kütüphânesi'nin hâfızı olan **Seyyid Halîl ibnü's-Seyyid Mustafâ Efendi** *(Rahimehumellâh)*ın ***"Ravneku'l-mecâlis"*** isimli esere yaptığı zeyldeki nakle göre; **Ahmed ibni Hanbel** *(Rahimehullâh)* bir kişiye bir duâ öğretmiştir ki o duâ o kişiyi çok büyük bir belâdan kurtarmıştır. O duâ da şudur:

«يَا دَلِيلَ الْحَيَارٰى! دُلَّنِي عَلٰى طَرِيقِ الصَّادِقِينَ وَاجْعَلْنِي مِنْ عِبَادِكَ الْمُخْلَصِينَ.»

"Ey (yolunu) **şaşıranları** (ve karşılaştığı belâ karşısında ne yapacağını bilemeyen kulları) **doğru yola delâlet eden** (Allâh)**! Sen beni sâdık kullarının yoluna delâlet eyle ve beni** (ihlâsa erdirilen) **muhlas kullarından yap."** *(Seyyid Halîl ibnü's-Seyyid Mustafâ, Ravneku'l-mecâlis teznîbi, sh:93, Mekke-i Mükerreme'de bulunan Matbaa-i Mîriyye, sene:1305)*

MÜCERREBÂT-I SENÛSÎ'DEN FAYDALI İLİMLER

Sihrin İptâli İçin Yazılacak Duâ

Büyünün iptâli için şu duâ yazılı(p üzerinde büyü olan kişi nuska yaparak bunu üzerinde taşı)r.

Duâ şöyledir:

﴿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ ۞ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۞ اَلرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ ۞ مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ ۞ اِيَّاكَ نَعْبُدُ وَاِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ۞ اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ۞ صِرَاطَ الَّذِينَ اَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ﴾، ﴿قُلْ هُوَ اللّٰهُ اَحَدٌ ۞ اَللّٰهُ الصَّمَدُ ۞ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ۞ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا اَحَدٌ﴾، ﴿قُلْ اَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ۞ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ۞ وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ اِذَا وَقَبَ ۞ وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِى الْعُقَدِ ۞ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ اِذَا حَسَدَ﴾، ﴿قُلْ اَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ۞ مَلِكِ النَّاسِ ۞ اِلٰهِ النَّاسِ ۞ مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ۞ اَلَّذِى يُوَسْوِسُ فِى صُدُورِ النَّاسِ ۞ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ﴾، ﴿اَللّٰهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ اَلْحَىُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِى يَشْفَعُ عِنْدَهُ اِلَّا بِاِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ اَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَىْءٍ مِنْ عِلْمِهِ اِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ وَلَا يَؤُدُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِىُّ الْعَظِيمُ ۞ لَا اِكْرَاهَ فِى الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَىِّ فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللّٰهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقٰى لَا انْفِصَامَ لَهَا وَاللّٰهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ۞ اَللّٰهُ وَلِىُّ الَّذِينَ اٰمَنُوا يُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ اِلَى النُّورِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا اَوْلِيَآؤُهُمُ الطَّاغُوتُ يُخْرِجُونَهُمْ مِنَ النُّورِ اِلَى الظُّلُمَاتِ اُولٰٓئِكَ اَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾، «وَمَا عَمِلَ لَكَ السَّاحِرُ يَا هٰذَا أَبْطَلْتُهُ عَنْكَ بِالْوَاحِدِ الْأَحَدِ الْفَرْدِ الصَّمَدِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ صَاحِبَةً وَلَا وَلَدًا، وَ﴿قَالَ مُوسٰى مَا جِئْتُمْ بِهِ السِّحْرُ اِنَّ اللّٰهَ سَيُبْطِلُهُ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُصْلِحُ عَمَلَ الْمُفْسِدِينَ﴾، وَمَا عَمِلَ لَكَ السَّاحِرَانِ أَبْطَلْتُهُ عَنْكَ بِالْاِثْنَيْنِ الصَّالِحَيْنِ؛ اٰدَمَ وَحَوَّاءَ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ، وَمَا عَمِلَ لَكَ الثَّلَاثَةُ أَبْطَلْتُهُ عَنْكَ بِالثَّلَاثَةِ الْمُكَرَّمِينَ؛ جِبْرِيلَ وَمِيكَائِيلَ وَإِسْرَافِيلَ، صَلَوَاتُ اللّٰهِ وَسَلَامُهُ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ، وَمَا عَمِلَ لَكَ الْأَرْبَعَةُ أَبْطَلْتُهُ عَنْكَ بِالْأَرْبَعِ كُتُبِ

اَلْمُنْزَلَةِ مِنَ الْمَوْلَى الْكَرِيمِ، اَلتَّوْرَاةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالزَّبُورِ وَالْقُرْاٰنِ الْعَظِيمِ، وَمَا عَمِلَ لَكَ الْخَمْسَةُ أَبْطَلْتُهُ عَنْكَ بِالْخَمْسِ صَلَوَاتٍ، وَمَا عَمِلَ لَكَ السِّتَّةُ أَبْطَلْتُهُ عَنْكَ بِالسِّتَّةِ أَيَّامِ الْبِيضِ، وَمَا عَمِلَ لَكَ السَّبْعَةُ أَبْطَلْتُهُ عَنْكَ بِالسَّبْعِ سَمَاوَاتٍ وَمَا فِيهِنَّ مِنَ الْمَلَائِكَةِ الْمُكَرَّمِينَ وَبِالسَّبْعِ الْمَثَانِي وَالْقُرْاٰنِ الْعَظِيمِ، وَمَا عَمِلَ لَكَ الثَّمَانِيَةُ أَبْطَلْتُهُ عَنْكَ بِالثَّمَانِيَةِ الَّذِينَ يَحْمِلُونَ الْعَرْشَ الْعَظِيمَ، وَمَا عَمِلَ لَكَ التِّسْعَةُ أَبْطَلْتُهُ عَنْكَ بِالتِّسْعِ اٰيَاتِ الْمُفَصَّلَاتِ، وَمَا عَمِلَ لَكَ الْعَشَرَةُ أَبْطَلْتُهُ عَنْكَ بِالْعَشَرَةِ الْكِرَامِ الْبَرَرَةِ، وَتِلْكَ عَشَرَةٌ كَامِلَةٌ، ﴿وَقَدِمْنَآ اِلٰى مَا عَمِلُوا مِنْ عَمَلٍ فَجَعَلْنَاهُ هَبَآءً مَنْثُورًا﴾، ﴿بَلْ نَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَى الْبَاطِلِ فَيَدْمَغُهُ فَاِذَا هُوَ زَاهِقٌ﴾، ﴿وَيُحِقُّ اللّٰهُ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ﴾، مِنَ الْمُفْسِدِينَ وَالْمُفْسِدَاتِ وَالسَّاحِرِينَ وَالسَّاحِرَاتِ، ﴿اِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ﴾، وَإِذَا الْأَسْحَارُ بَطَلَتْ، ﴿وَاِذَا النُّجُومُ انْكَدَرَتْ﴾، وَإِذَا الْأَسْحَارُ بَطَلَتْ، ﴿وَاِذَا الْجِبَالُ سُيِّرَتْ﴾، وَإِذَا الْأَسْحَارُ بَطَلَتْ، ﴿وَاِذَا الْعِشَارُ عُطِّلَتْ﴾، وَإِذَا الْأَسْحَارُ بَطَلَتْ، ﴿وَاِذَا الْوُحُوشُ حُشِرَتْ﴾، وَإِذَا الْأَسْحَارُ بَطَلَتْ، ﴿وَاِذَا الْبِحَارُ سُجِّرَتْ﴾، وَإِذَا الْأَسْحَارُ بَطَلَتْ، ﴿وَاِذَا النُّفُوسُ زُوِّجَتْ﴾، وَإِذَا الْأَسْحَارُ بَطَلَتْ، ﴿وَاِذَا الْمَوْءٗدَةُ سُئِلَتْ﴾، وَإِذَا الْأَسْحَارُ بَطَلَتْ، ﴿فَاللّٰهُ خَيْرٌ حَافِظًا وَهُوَ اَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ﴾، ﴿فَسَيَكْفِيكَهُمُ اللّٰهُ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾، ﴿قَوْلُهُ الْحَقُّ وَلَهُ الْمُلْكُ﴾، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللّٰهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ.»

(es-Senûsî, el-Mücerrebât, sh:49-52, -Mücerrebâtü Diyerbî hâmişinde-)

(Not: Bu nuska dergimizle birlikte hediye olarak size arz edilmektedir).

Duânın Mânâsı:

"O Rahmân ve O Rahîm olan Allâh'ın ismiyle! Bütün hamdler tüm âlemlerin Rabbi (yaratıcısı ve yöneticisi) **olan Allâh'a mahsustur;** (dünyâda mümin-kâfir ayırmaksızın her bir kuluna son derece acıyan ve gerçek mânâda sâdece Kendisi nîmet vermekte olan) **O Rahmân'a,** (âhirette yalnız îmân edenleri son derecede esirgeyecek olan hakîkî nîmet sâhibi) **O Rahîm'e. O dîn gününün Mâliki** (ve cezâ gününün yegâne sâhibi)**ne.**

(O yüce Allâh'a itâat eden kullar:) **'**(Ey Rabbimiz!) **Ancak Sana ibâdet** (ve kulluk) **ederiz ve yalnız Senden yardım dileriz.'** (derler.)

(Buna mukābil Allâh-u Te'âlâ: 'Peki Benden ne tür bir yardım istiyorsunuz?' buyurunca, onlar:) **'Bizi o dosdoğru yola hidâyet et. Kendilerine** (ikrâm ve) **inâm etmiş bulunduğun o** (peygamberlerin, sıddıkların, şehitlerin ve sâlih) **kimselerin yoluna.** (Senin tarafından) **kendilerine gazap edilen** (Yahûdî)**lerin** (yoluna) **değil,** (doğru yoldan sapıtarak) **dalâlete düşen** (Hristiyan tâife)**lerin**(in izine) **de değil.'** (diye duâ ederler.)" *(el-Bakara Sûresi:1-7)*

"(Habîbim!) **De ki: 'O Allâh'tır;** (O, hiçbir yönden ikincisi olma ihtimali bulunmayan ve hiçbir vasfında hiçbir varlıkla ortaklığı olmayan bir) **Ehad'dir. Ancak Allâh** (her şey Kendisine muhtaç olan, Kendisi ise hiçbir şeye ihtiyaç duymayan bir) **Samed'dir. O doğurmamıştır ve doğrulmamıştır. Hiçbir kimse O'na** (hiçbir yönden benzer, eş, eşit ve) **denk de olmamıştır.'"** *(el-İhlâs Sûresi:1-4)*

"(Habîbim!) **De ki: 'Sabahın Rabbi'ne sığınırım,** (insanlar ve cinlerden) **yaratmış olduğu tüm** (şerli) **şeylerin şerrinden,** (karanlığı her şey üzerine çöküp) **girdiği zaman koyu karanlık gecenin şerrinden de, o** (iplere attıkları) **düğümler içerisine tükürükle üfleyen** (büyücü) **kadınların şerrinden de, br de hased**(inin gereğini yapıp onu belli) **ettiği zaman, hased eden kişinin şerrinden de.'"** *(el-Felak Sûresi:1-5)*

"(Habîbim!) **De ki: 'Sığınırım tüm insanların** (yaratıcısı ve eğiticisi olan) **Rabbi'ne, bütün insanların** (sâhibi ve yöneticisi olan) **Melik'ine, tüm insanların İlâhı'na, vesvesenin ta kendisi olanın ve** (kul Rabbi'ni zikrettiğinde) **o çokça geri kaçan** (şeytan)**ın şerrinden, o ki** (dilleriyle zikirde görünseler de, kalpleriyle zikirden gâfil olan) **insanların göğüsleri içerisine** (kadar hortumunu sokup) **vesvese vermektedir,** (o şeytanlar) **cinlerden ve insanlardan** (olmak üzere iki sınıftır ki, insanları cinlerden de beterdir)**.'"** *(en-Nâs Sûresi:1-6)*

"Allâh ki; Kendisinden başka hiçbir ilâh yoktur! (Başı sonu olmayan, Zâtı'na âit bir hayatla) **Hayy'dır,** (yarattıklarını yönetme ve koruyup kollama işini dâimâ üstlenmiş bulunan bir) **Kayyûm'dur.**

Ne (uyku öncesindeki) **bir gevşeme, ne de bir uyku Kendisini tutmaz. Göklerde olanlar ve yerde bulunanlar** (mülkiyet ve hâkimiyet bakımından) **sâdece O'na âittir. Kimdir şu kimse ki, O'nun izni olmadan nezdinde şefâat edebilecektir?!**

O (yarattıklarının) **önlerinde olanları da, arkalarında bulunanları da** (onların geçmiş-gelecek, dünyâ-âhiret, görünen ve görünmeyen her şeylerini) **bilmektedir.** (Öğretmeyi) **dilediği şeyler hâriç, onlar O'nun ilmi**(nin tealluk ettiği sonsuz bilgileri)**nden hiçbir şeyi kavrayamazlar.**

(Arş'ının önündeki tahtı olan) **Kürsü'sü** (ise) **gökleri ve yeri kaplamıştır. O ikisini**(n yedi kat tabakalarını) **korumak Kendisine hiç de ağır gelmez.** (Eş ve benzerden, tüm noksanlık emâreleri ve sonradan olma belirtilerinden son derece yüce olan) **Aliyy de,** (Zâtı'na nispetle her şeyin değersiz kalacağı bir büyüklük sâhibi olan) **Azîm de ancak O'dur. O** (İslâm) **dîn**(ine giriş)**de hiçbir zorlama yoktur. Gerçekten** (ortaya çıkan bunca delillerden sonra) **o doğruluk**(tan ibâret olan îmân)**, o eğrilik**(le eşdeğer olan kâfirlik) **ten** (seçilerek) **iyice belirgin hâle gelmiştir.**

Artık her kim o tâğutları (şeytanı ve putları) **inkâr eder de, Allâh'a inanırsa, işte o kendisi için hiçbir kopma** (söz konusu) **olmayan o en sağlam kulpa kesinlikle sıkıca tutunmuştur.**

Allâh (bâtılı reddedip kelime-i şehâdet getirenleri çok iyi duyan bir) **Semî'dir,** (kalplerdeki inançlar dâhil her şeyi lâyıkıyla bilen bir) **Alîm'dir.**

Îmân etmiş olan kimselerin Velîsi (yardımcısı ve işlerinin yöneticisi) **ancak Allâh'tır ki, O** (tevfik ve hidâyetiyle) **onları** (cehâlet, nefse uymak, kâfirliğe götüren vesvese ve şüphelere kapılmak gibi birçok) **karanlıklardan** (kurtarıp) **o** (îmân) **nûr**(un)**a çıkarmaktadır. O kâfir olmuş kimseler ise onların** (dost ve) **velîleri ancak** (saptırıcı şeytanlarla, nefsânî istekleri temsil eden) **o tâğutlardır ki, onlar da onları** (yaratılışlarında bulunan İslâm fıtratının) **nûr**(un)**dan** (uzaklaştırıp inkâr, şek ve şüphe gibi) **karanlıklara çıkarırlar. İşte sana! Onlar, ancak o** (cehennem) **ateşin**(in ayrılmaz) **arkadaşlarıdır. Kendileri onun içinde** (bir daha çıkmamak üzere) **ebedî kalıcılardır."** *(el-Bakara Sûresi:255-257)*

"Ey kişi! Sihir yapanın tek başına senin için yaptığı şeyi; (ilâhlık tek başına Kendisine mahsus olan) **Vâhid,** (hiçbir yönden ikincisi olma ihtimâli bulunmayan ve hiçbir vasfında hiçbir varlıkla ortaklığı olmayan) **Ehad,** (her hususta tek olan) **Ferd, arkadaş ve çocuk edinmeyen** (her şey Kendisine muhtaç olan, Kendisi ise hiçbir şeye ihtiyaç duymayan) **O Samed** (olan Allâh-u Te'âlâ'nın kudreti) **ile senden iptâl ettim."**

"Mûsâ *(Aleyhisselâm)***: '**(Firavun ve adamlarının dedikleri gibi; Allâh'ın âyetleri sihir değildir, asıl) **sizin kendisini** (meydana) **getirdiğiniz şey büyünün ta kendisidir. Şüphesiz ki Allâh** (benim elimde açıklayacağı bir mûcizeyle) **çok yakında onu iptâl ede**(rek tamâmen etkisiz bir hâle getire)**cektir. Muhakkak ki Allâh** (sizin gibi) **bozguncuların işini ıslâh etmez** (güçlendirip tamâmına erdirmez, bilakis tümüyle yok eder)**.' dedi."** *(Yûnus Sûresi:81'den)*

"(Ey kişi!) **İki büyücünün senin için yaptıklarını sâlih olan o iki kişi; Âdem ve Havvâ** *(Aleyhimesselâm)* **ile** (tevessül ederek) **senden iptâl ettim.**

Üç kişinin senin için yaptığını kıymetli üç (melek)**; Cibrîl, Mîkâîl ve İsrâfîl** *(Salevâtüllâhi ve Selâmühû Aleyhim Ecma'în)* **ile senden bozdum.**

Dört kişinin sana yaptığını şu dört ile; Kerîm olan Mevlâ tarafından indirilen kitaplar yâni Tevrât, İncîl, Zebûr ve Kur'ân-ı Azîm(in hürmeti) **ile senden iptâl ettim.**

Beş kişinin sana yaptığını beş vakit namaz (hürmeti) **ile senden bozdum.**

Altı kişinin sana yaptığını (Allâh-u Te'âlâ'nın yerleri ve gökleri yarattığı) **altı parlak gün** (hatırı) **ile senden iptâl ettim.**

Yedi kişinin sana yaptığını yedi kat semâ, onlarda bulunan keremli melekler, (namazın her rekâtında) **tekrar edilen yedi âyet ve Kur'ân-ı Azîm** (bahşı) **ile senden bozdum.**

Sekiz kişinin sana yaptığını Arş-ı Azîm'i taşıyan sekiz melek ile (tevessül ederek) **senden iptâl ettim.**

Dokuz kişinin sana yaptığını (Mûsâ *(Aleyhisselâm)*a) **ayrı ayrı** (verilen) **dokuz mûcize ile senden bozdum.**

On kişinin sana yaptığını o çok kıymetli en iyi (cennetle müjdelenen) **on** (sahâbî) **ile senden kaldırdım. İşte bunlar tam olarak ondur."**

"Biz o (kâfir ola)**nların** (misafir ağırlamak ve sıla-i rahîm gibi) **yapmış oldukları o** (iyi) **amele yöneldik de, nihâyet onu dağılmış bir toz** (gibi fayda görülemeyen değersiz bir şey) **hâline getirdik."** *(el-Furkān Sûresi:23)*

"Doğrusu Biz o hakk (olan Kur'ân ve İslâm)**ı bâtıl** (olan şeytan ve şirk) **üzerine atarız da, o onun beynini patlatır, birdenbire o** (bâtıl bütünüyle) **yok olup gitmiştir."** *(el-Enbiyâ Sûresi:18'den)*

Fesad çıkaran erkek ve kadınlardan, sihir yapan erkek ve kadınlardan olan "O mücrimler hoşlanmasa da Allâh, (emir ve kararlarını bildiren yüce) **kelimeleriyle hakkı** (ve doğruyu) **güçlendirir** (ve netîcede gâlip kılar)**."** *(Yûnus Sûresi:82)*

"Güneş (sarık gibi) **dürüldüğü** (ve ışığı giderildiği) **zaman."** *(et-Tekvîr Sûresi:1)*

"Sihirler bozulduğu zaman."

"Yıldızlar (gökteki yerlerinden) **düştüğü zaman."** *(et-Tekvîr Sûresi:2)*

"Sihirler bozulduğu zaman."

"Dağlar (yeryüzünden koparılıp havada) **iyice yürütüldüğü zaman."** *(et-Tekvîr Sûresi:3)*

"Sihirler bozulduğu zaman."

"(Arapların en kıymetli malı olan) **on aylık yüklü develer** (sâhiplerinin ilgisizliği yüzünden) **başıboş bırakıldığı zaman."** *(et-Tekvîr Sûresi:4)*

"Sihirler bozulduğu zaman."

"Yabânî hayvanlar (kısas için her taraftan) **toplanıl**(arak mahşere çıkarıl)**dığı zaman."** *(et-Tekvîr Sûresi:5)*

"Sihirler bozulduğu zaman."

"Denizler (tandır gibi) **kızdırıldığı zaman."** *(et-Tekvîr Sûresi:6)*

"Sihirler bozulduğu zaman."

"Ruhlar (bedenlerine geri döndürülerek onlarla) **eşleştirildiği zaman."** *(et-Tekvîr Sûresi:7)*

"Sihirler bozulduğu zaman."

"Diri diri gömülen kız çocuklarına ('Suçsuz yere öldürüldüm.' cevâbını versin ve kātilini göstersin diye) **sorulduğu zaman."** *(et-Tekvîr Sûresi:8)*

"Sihirler bozulduğu zaman."

"Allâh koruyucu olarak (sizden de, herkesten de) **hayırlıdır. Zâten acıyanların en merhametlisi ancak O'dur."** *(Yûsuf Sûresi:64'den)*

"Muhakkak Allâh onlar(ın şer ve zararların)**a karşı sana kâfî gelecektir.** (Din düşmanlarının sözlerini hakkıyla işiten) **Semî' de,** (içlerinde taşıdıkları kin ve kıskançlığı tam mânâsıyla bilen) **Alîm de ancak O'dur."** *(el-Bakara Sûresi:137'den)*

"O'nun buyruğu haktır, mülk de sâdece O'na âittir." *(el-En'âm Sûresi:73'den)*

"O çok yüce ve pek büyük olan Allâh'ın yardımı olmadan hiçbir güç ve kuvvet yoktur."

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِيْنَ ۙ اَلرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ۙ مَالِكِ يَوْمِ الدِّيْنِ ۙ اِيَّاكَ نَعْبُدُ وَاِيَّاكَ نَسْتَعِيْنُ ۙ اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيْمَ ۙ صِرَاطَ الَّذِيْنَ اَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ ۙ غَيْرِ الْمَغْضُوْبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّآلِّيْنَ ، قُلْ هُوَ اللّٰهُ اَحَدٌ ۚ اَللّٰهُ الصَّمَدُ ۚ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُوْلَدْ ۙ وَلَمْ يَكُنْ لَّهٗ كُفُوًا اَحَدٌ ، قُلْ اَعُوْذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ۙ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ۙ وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ اِذَا وَقَبَ ۙ وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِى الْعُقَدِ ۙ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ اِذَا حَسَدَ ، قُلْ اَعُوْذُ بِرَبِّ النَّاسِ ۙ مَلِكِ النَّاسِ ۙ اِلٰهِ النَّاسِ ۙ مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ۙ اَلَّذِىْ يُوَسْوِسُ فِى صُدُوْرِ النَّاسِ ۙ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ ، اَللّٰهُ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ۚ اَلْحَىُّ الْقَيُّوْمُ ۚ لَا تَأْخُذُهٗ سِنَةٌ وَّلَا نَوْمٌ ۗ لَهٗ مَا فِى السَّمٰوٰتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ ۗ مَنْ ذَا الَّذِىْ يَشْفَعُ عِنْدَهٗٓ اِلَّا بِاِذْنِهٖ ۚ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ اَيْدِيْهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ ۚ وَلَا يُحِيْطُوْنَ بِشَىْءٍ مِّنْ عِلْمِهٖٓ اِلَّا بِمَا شَآءَ ۚ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ ۚ وَلَا يَؤُدُهٗ حِفْظُهُمَا ۚ وَهُوَ الْعَلِىُّ الْعَظِيْمُ ۗ لَآ اِكْرَاهَ فِى الدِّيْنِ ۙ قَدْ تَّبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَىِّ ۚ فَمَنْ يَّكْفُرْ بِالطَّاغُوْتِ وَيُؤْمِنْ بِاللّٰهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقٰى ۗ لَا انْفِصَامَ لَهَا ۗ وَاللّٰهُ سَمِيْعٌ عَلِيْمٌ ۗ اَللّٰهُ وَلِىُّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا ۙ يُخْرِجُهُمْ مِّنَ الظُّلُمٰتِ اِلَى النُّوْرِ ۗ وَالَّذِيْنَ كَفَرُوْٓا اَوْلِيٰٓؤُهُمُ الطَّاغُوْتُ ۙ يُخْرِجُوْنَهُمْ مِّنَ النُّوْرِ اِلَى الظُّلُمٰتِ ۗ اُولٰٓئِكَ اَصْحٰبُ النَّارِ ۚ هُمْ فِيْهَا خٰلِدُوْنَ ۚ ، وَمَا عَمِلَ لَكَ السَّاحِرُ يَا هٰذَا أَبْطَلْتُهُ عَنْكَ بِالْوَاحِدِ الْأَحَدِ الْفَرْدِ الصَّمَدِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ صَاحِبَةً وَلَا وَلَدًا، وَقَالَ مُوسٰى مَا جِئْتُمْ بِهِ السِّحْرُ ۙ اِنَّ اللّٰهَ سَيُبْطِلُهٗ ۚ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُصْلِحُ عَمَلَ الْمُفْسِدِيْنَ ، وَمَا عَمِلَ لَكَ السَّاحِرَانِ أَبْطَلْتُهُ عَنْكَ بِالْاِثْنَيْنِ الصَّالِحَيْنِ؛ اٰدَمَ وَحَوَّاءَ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ، وَمَا عَمِلَ لَكَ الثَّلَاثَةُ أَبْطَلْتُهُ عَنْكَ بِالثَّلَاثَةِ الْمُكَرَّمِيْنَ؛ جِبْرِيلَ وَمِيكَائِيلَ وَإِسْرَافِيلَ، صَلَوَاتُ اللّٰهِ وَسَلَامُهُ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِيْنَ، وَمَا عَمِلَ لَكَ الْأَرْبَعَةُ أَبْطَلْتُهُ عَنْكَ بِالْأَرْبَعِ كُتُبِ الْمُنْزَلَةِ مِنَ الْمَوْلَى الْكَرِيمِ، اَلتَّوْرَاةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالزَّبُورِ وَالْقُرْاٰنِ الْعَظِيمِ، وَمَا عَمِلَ لَكَ الْخَمْسَةُ أَبْطَلْتُهُ عَنْكَ بِالْخَمْسِ صَلَوَاتٍ، وَمَا عَمِلَ لَكَ السِّتَّةُ أَبْطَلْتُهُ عَنْكَ بِالسِّتَّةِ أَيَّامِ الْبِيضِ، وَمَا عَمِلَ لَكَ السَّبْعَةُ أَبْطَلْتُهُ عَنْكَ بِالسَّبْعِ سَمَاوَاتٍ وَمَا فِيهِنَّ مِنَ الْمَلَائِكَةِ الْمُكَرَّمِيْنَ وَبِالسَّبْعِ الْمَثَانِي وَالْقُرْاٰنِ الْعَظِيمِ، وَمَا عَمِلَ لَكَ الثَّمَانِيَةُ أَبْطَلْتُهُ عَنْكَ بِالثَّمَانِيَةِ الَّذِيْنَ يَحْمِلُونَ الْعَرْشَ الْعَظِيمَ، وَمَا عَمِلَ لَكَ التِّسْعَةُ أَبْطَلْتُهُ عَنْكَ بِالتِّسْعِ اٰيَاتِ الْمُفَصَّلَاتِ، وَمَا عَمِلَ لَكَ الْعَشَرَةُ أَبْطَلْتُهُ عَنْكَ بِالْعَشَرَةِ الْكِرَامِ الْبَرَرَةِ، وَتِلْكَ عَشَرَةٌ كَامِلَةٌ، وَقَدِمْنَآ اِلٰى مَا عَمِلُوْا مِنْ عَمَلٍ فَجَعَلْنٰهُ هَبَآءً مَّنْثُوْرًا ، بَلْ نَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَى الْبَاطِلِ فَيَدْمَغُهٗ فَاِذَا هُوَ زَاهِقٌ ۚ ، وَيُحِقُّ اللّٰهُ الْحَقَّ بِكَلِمٰتِهٖ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُوْنَ ۚ ، مِنَ الْمُفْسِدِيْنَ وَالْمُفْسِدَاتِ وَالسَّاحِرِيْنَ وَالسَّاحِرَاتِ، اِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ ۖ ، وَإِذَا الْأَسْحَارُ بَطَلَتْ، وَاِذَا النُّجُومُ انْكَدَرَتْ ۖ ، وَإِذَا الْأَسْحَارُ بَطَلَتْ، وَاِذَا الْجِبَالُ سُيِّرَتْ ۖ ، وَإِذَا الْأَسْحَارُ بَطَلَتْ، وَاِذَا الْعِشَارُ عُطِّلَتْ ۖ ، وَإِذَا الْأَسْحَارُ بَطَلَتْ، وَاِذَا الْوُحُوشُ حُشِرَتْ ۖ ، وَإِذَا الْأَسْحَارُ بَطَلَتْ، وَاِذَا الْبِحَارُ سُجِّرَتْ ۖ ، وَإِذَا الْأَسْحَارُ بَطَلَتْ، وَاِذَا النُّفُوسُ زُوِّجَتْ ۖ ، وَإِذَا الْأَسْحَارُ بَطَلَتْ، وَاِذَا الْمَوْءُدَةُ سُئِلَتْ ۙ ، وَإِذَا الْأَسْحَارُ بَطَلَتْ، فَاللّٰهُ خَيْرٌ حَافِظًا ۖ وَهُوَ اَرْحَمُ الرَّاحِمِيْنَ ، فَسَيَكْفِيكَهُمُ اللّٰهُ ۚ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ، قَوْلُهُ الْحَقُّ ۖ وَلَهُ الْمُلْكُ ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللّٰهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِيْنَ ۙ اَلرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ۙ مَالِكِ يَوْمِ الدِّيْنِ ۗ اِيَّاكَ نَعْبُدُ وَاِيَّاكَ نَسْتَعِيْنُ ۗ اِهْدِنَا
الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيْمَ ۙ صِرَاطَ الَّذِيْنَ اَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ ۙ غَيْرِ الْمَغْضُوْبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّآلِّيْنَ ، قُلْ هُوَ اللّٰهُ اَحَدٌ ۚ اَللّٰهُ الصَّمَدُ ۚ لَمْ يَلِدْ
وَلَمْ يُوْلَدْ ۙ وَلَمْ يَكُنْ لَّهٗ كُفُوًا اَحَدٌ ، قُلْ اَعُوْذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ۙ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ۙ وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ اِذَا وَقَبَ ۙ وَمِنْ شَرِّ النَّفّٰثٰتِ فِى
الْعُقَدِ ۙ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ اِذَا حَسَدَ ، قُلْ اَعُوْذُ بِرَبِّ النَّاسِ ۙ مَلِكِ النَّاسِ ۙ اِلٰهِ النَّاسِ ۙ مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ۙ اَلَّذِىْ يُوَسْوِسُ
فِىْ صُدُوْرِ النَّاسِ ۙ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ ، اَللّٰهُ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ۚ اَلْحَىُّ الْقَيُّوْمُ ۚ لَا تَأْخُذُهٗ سِنَةٌ وَّلَا نَوْمٌ ۗ لَهٗ مَا فِى السَّمٰوٰتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ
مَنْ ذَا الَّذِىْ يَشْفَعُ عِنْدَهٗٓ اِلَّا بِاِذْنِهٖ ۗ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ اَيْدِيْهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ ۚ وَلَا يُحِيْطُوْنَ بِشَىْءٍ مِّنْ عِلْمِهٖٓ اِلَّا بِمَا شَآءَ ۚ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ
السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ ۚ وَلَا يَؤُدُهٗ حِفْظُهُمَا ۚ وَهُوَ الْعَلِىُّ الْعَظِيْمُ ۙ لَآ اِكْرَاهَ فِى الدِّيْنِ ۙ قَدْ تَّبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَىِّ ۚ فَمَنْ يَّكْفُرْ بِالطَّاغُوْتِ
وَيُؤْمِنْ بِاللّٰهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقٰى ۗ لَا انْفِصَامَ لَهَا ۗ وَاللّٰهُ سَمِيْعٌ عَلِيْمٌ ۗ اَللّٰهُ وَلِىُّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا ۙ يُخْرِجُهُمْ مِّنَ الظُّلُمٰتِ اِلَى النُّوْرِ ۗ
وَالَّذِيْنَ كَفَرُوْٓا اَوْلِيٰٓؤُهُمُ الطَّاغُوْتُ ۙ يُخْرِجُوْنَهُمْ مِّنَ النُّوْرِ اِلَى الظُّلُمٰتِ ۗ اُولٰٓئِكَ اَصْحٰبُ النَّارِ ۚ هُمْ فِيْهَا خٰلِدُوْنَ ۚ ، وَمَا عَمِلَ لَكَ
السَّاحِرُ يَا هٰذَا أَبْطَلْتُهُ عَنْكَ بِالْوَاحِدِ الْأَحَدِ الْفَرْدِ الصَّمَدِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ صَاحِبَةً وَلَا وَلَدًا، وَقَالَ مُوسٰى مَا جِئْتُمْ
بِهِ السِّحْرُ ۙ اِنَّ اللّٰهَ سَيُبْطِلُهٗ ۗ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُصْلِحُ عَمَلَ الْمُفْسِدِيْنَ ، وَمَا عَمِلَ لَكَ السَّاحِرَانِ أَبْطَلْتُهُ عَنْكَ بِالْاِثْنَيْنِ الصَّالِحَيْنِ؛
اٰدَمَ وَحَوَّاءَ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ، وَمَا عَمِلَ لَكَ الثَّلَاثَةُ أَبْطَلْتُهُ عَنْكَ بِالثَّلَاثَةِ الْمُكَرَّمِيْنَ؛ جِبْرِيلَ وَمِيكَائِيلَ وَإِسْرَافِيلَ،
صَلَوَاتُ اللّٰهِ وَسَلَامُهُ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِيْنَ، وَمَا عَمِلَ لَكَ الْأَرْبَعَةُ أَبْطَلْتُهُ عَنْكَ بِالْأَرْبَعِ كُتُبِ الْمُنْزَلَةِ مِنَ الْمَوْلَى
الْكَرِيْمِ، اَلتَّوْرَاةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالزَّبُورِ وَالْقُرْاٰنِ الْعَظِيْمِ، وَمَا عَمِلَ لَكَ الْخَمْسَةُ أَبْطَلْتُهُ عَنْكَ بِالْخَمْسِ صَلَوَاتٍ، وَمَا
عَمِلَ لَكَ السِّتَّةُ أَبْطَلْتُهُ عَنْكَ بِالسِّتَّةِ أَيَّامِ الْبِيضِ، وَمَا عَمِلَ لَكَ السَّبْعَةُ أَبْطَلْتُهُ عَنْكَ بِالسَّبْعِ سَمَاوَاتٍ وَمَا فِيهِنَّ
مِنَ الْمَلَائِكَةِ الْمُكَرَّمِيْنَ وَبِالسَّبْعِ الْمَثَانِي وَالْقُرْاٰنِ الْعَظِيْمِ، وَمَا عَمِلَ لَكَ الثَّمَانِيَةُ أَبْطَلْتُهُ عَنْكَ بِالثَّمَانِيَةِ الَّذِيْنَ
يَحْمِلُونَ الْعَرْشَ الْعَظِيْمَ، وَمَا عَمِلَ لَكَ التِّسْعَةُ أَبْطَلْتُهُ عَنْكَ بِالتِّسْعِ اٰيَاتِ الْمُفَصَّلَاتِ، وَمَا عَمِلَ لَكَ الْعَشَرَةُ
أَبْطَلْتُهُ عَنْكَ بِالْعَشَرَةِ الْكِرَامِ الْبَرَرَةِ، وَتِلْكَ عَشَرَةٌ كَامِلَةٌ، وَقَدِمْنَآ اِلٰى مَا عَمِلُوا مِنْ عَمَلٍ فَجَعَلْنٰهُ هَبَآءً مَّنْثُوْرًا ، بَلْ
نَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَى الْبَاطِلِ فَيَدْمَغُهٗ فَاِذَا هُوَ زَاهِقٌ ، وَيُحِقُّ اللّٰهُ الْحَقَّ بِكَلِمٰتِهٖ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُوْنَ ۚ ، مِنَ الْمُفْسِدِيْنَ وَالْمُفْسِدَاتِ
وَالسَّاحِرِيْنَ وَالسَّاحِرَاتِ، اِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ ۙ ، وَإِذَا الْأَسْحَارُ بَطَلَتْ، وَاِذَا النُّجُوْمُ انْكَدَرَتْ ۙ ، وَإِذَا الْأَسْحَارُ بَطَلَتْ،
وَاِذَا الْجِبَالُ سُيِّرَتْ ۙ ، وَإِذَا الْأَسْحَارُ بَطَلَتْ، وَاِذَا الْعِشَارُ عُطِّلَتْ ۙ ، وَإِذَا الْأَسْحَارُ بَطَلَتْ، وَاِذَا الْوُحُوْشُ حُشِرَتْ ۙ ،
وَإِذَا الْأَسْحَارُ بَطَلَتْ، وَاِذَا الْبِحَارُ سُجِّرَتْ ۙ ، وَإِذَا الْأَسْحَارُ بَطَلَتْ، وَاِذَا النُّفُوْسُ زُوِّجَتْ ۙ ، وَإِذَا الْأَسْحَارُ بَطَلَتْ،
وَاِذَا الْمَوْءٗدَةُ سُئِلَتْ ۙ ، وَإِذَا الْأَسْحَارُ بَطَلَتْ، فَاللّٰهُ خَيْرٌ حَافِظًا ۖ وَهُوَ اَرْحَمُ الرّٰحِمِيْنَ ، فَسَيَكْفِيكَهُمُ اللّٰهُ ۚ وَهُوَ السَّمِيْعُ الْعَلِيْمُ ،
قَوْلُهُ الْحَقُّ وَلَهُ الْمُلْكُ ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللّٰهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيْمِ.